

ప్రతి దినము ప్రకటింపబడును.

Vol. 9.

చెన్న పట్టణము 1922 వ సం॥ డిసెంబరు నెల 21-వ తేది గురువారము

No. 220

సంపుటము ౯

దుండుభినామ సంవత్సరము, పుష్యమాస శుద్ధ తృతీయ 3.

సంచిక ౨౨౦

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

అమృతాంజనము గాయము పుండ్లకు ఘనమయినమందు

చక్కని డబ్బీతో నహా సీసా 1-కి రూ. 0-10 0 ప్రతియింటనుండదగినది

అమృతాంజనము లోక ప్రసిద్ధిని బడసియున్నది. అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు సిద్ధామృతము. అమృతాంజనము అమృతశబ్దమాదినిగల మాయమందుగాదు. సకలుమందులవలన మోసముగలుగను. పంచభాషచీటిని చూచికొనిన మోసముగలుగదు అమృతంజనపు జగత్ప్రఖ్యాతవలన దేశమునందంతటను నెలసినది.

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి, లేక నెం. 7 తంబు శెట్టివీధి, మదరాసు.

Grand Clearance Sale!!

కవిరాజు శ్రీపాదకృష్ణమూర్తిశాస్త్రిగారి

బొబ్బిలియుద్ధము

సగమువెలకు ఈయబడును.

ఈ క్రింది పుస్తకములలో 1 రూపాయకు తక్కువగాని పుస్తకముల కొనువారికి సగము వెలకు ఈయబడును.

రూ	అ	శ్రీకృష్ణ తులాభారము	0 12
స్వప్న వాసనదత్త	0 6	రాజమహేంద్రపుర చరిత్ర	0 4
అభిజ్ఞాన శాకుంతల	1 0	అంబోగ్గడిగర్రిని	0 10
విక్రమార్కశీయము	0 8	హాస్యపుపాటలు	0 6
లంకాదహనం	0 12	కర్ణ సామ్రాజ్యము	1 0
చండకౌశిక (హరిశ్చంద్ర)	0 10	సీతావనవాసము	0 10
హనుమద్రామసంగ్రామము	0 10	ప్రాద్దుపాడుపు పువ్వులు	0 12
సంగీతవిష్ణులిల	0 12	రామదాసుచరిత్ర	0 4
స్వరాజ్యధ్వజము	0 12	అశోకుడు	1 0
సారంగధరనాటకము (వి॥సు॥)	0 12	అణానవలలు 16 రకములు	1 0
శ్రీనివాసకళ్యాణము	0 8	భగవద్గీత	1 0

బొబ్బిలి యుద్ధనాటకము కొనువారికి యీ క్రింది పుస్తకములలో నేదేనుకటి సగము వెల కీయబడును.

పాడు కాపట్టాభిషేకము పా॥ల॥న॥	1 4	భక్తబాచలరామచరిత్ర	1 0
సారంగధర	0 8	శ్రీజీవి	0 10
సరస్వతి	1 0	లలితకుమారి	0 10
ప్రార్థన	1 0	పెద్దాపురసంస్థానచరిత్ర	0 10
నవకూర (పాటలలో) చ॥కే॥	1 4	డిటో చిన్న తెనుగు	0 8
రథేతులసి	1 4	జాతక మర్మబోధిని	1 4
సంపూర్ణ రామాయణము	1 4	శుక్తిమతి	0 12
సంపూర్ణ ఉత్తర రామాయణము	1 4	చంద్రశేఖరము	1 0
బుద్ధిమతీవిలాసము	1 0	కర్ణ సామ్రాజ్యము	1 0
నవపుత్రకదశము	1 0	ధరణికోట	1 4
చివరపద	0 10	వ్యవహారచంద్రిక	1 0
		డిటో (తగ్గింపుధర)	0 4

మరా:— అర్ధరూతో సగము సొమ్ముపంపవలెను.

కె. యల్. యన్. సోమయాజులు.

రాజమండ్రి. గోదావరీబుక్కు డిపో

మానవత్వమును గ్రహించితిరా?

లేనిచో ఒకసారి మా ప్రదర్శనశాలకు దయ చేయుడు. సనరం బంగారు గజల అడ్డిగలు, వడ్డాణము, నాగవత్తులు, కంటెలు అడ్డిగలు, మొలత్రాడు, గడియారము గొలుసు చేతిరిప్పులు, యిదియది అననల ఎట్టి రకమైనను వారి వారి కోరిక ప్రకారము తయారుచేసి సకాలములో యివ్వబడును. (5)

ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి, గురుస్వామి శెట్టి కంపెనీ, నగలురత్నాలు, 25, చై నాబాబురోడ్డు, మద్రాసు.

సర్వవృత్తిక విషనంజీవిని (రిజిస్టర్డ్)

తేలువట్టిన తక్షణమే ఈ ఔషధమును వాడిన విషమును తీసివేయుటచేగాక బాధను తూర్తిగా పోగొట్టును. నెల పాకెట్లు రూ. 0-8-0 పోస్టేజీ 0-8-0, 4 పాకెట్లు కొనువారికి పోస్టేజీ ఇవ్వాలి. 1 డోజ్ ప్యాకెట్లు 5-0-0. పోస్టేజీ ఇవ్వాలి.

చిరునామ:— రాజలక్ష్మీ కంపెనీ, (1) నెం. 44 నంబూలయ్యరు వీధి, మద్రాసు.

అడుసు పుండ్లమందు.

వానకాలములందు, కాలిక్రేళ్లుల మధ్యమున కలుగు అడుసుపుండ్లకు, ఈ ఔషధము చాల శ్రేష్ఠమయినది. శ్రీలక్ష్మ ఉపయోగరము. ఇంకను ఈ మందును ఉపయోగించుటకల్ల, రణముజ, తీట, గజ్జి, యక అశోక చర్మబ్యాగులు నివర్తియగును. బుడ్డి 1-కి 0-8-0 తపాలాభివృత్తు ప్రత్యేకము. (408) కనరప్ప, పొయ్యిటవుక్, మద్రాసు.

ముఖ్య గమనింపు (2245)

మోగ్యతాక్షతములు
నేను పేగుల సంబంధమైన వ్యాధితో 7 సంవత్సరములనుండి బాధపడుచుంటిని. బెనారస్ నీటి చుట్టా మెసికల్ హాల్ కాట్రోజిక్ అనేది స్పెషల్ ఔషధమును నేనుంచి తరువాత స్వస్థమయితిని. (4)

ఉజ్జయిని 28-9-18 } ఎల్. సి. కపూర్, లాల్ బాబు.

28-11-22 రాజమహేంద్రవరము

1. ఈ సందర్భమున మనము బాగుగ గుర్తించవలసి విషయ మొకటియున్నది. అదేమన, హైందవ్యభక్త్యము బడ బలముపై శాధారణదీయించలేదని. ఆభక్త్యమును నిలువ జెట్టునది సైనిక బలము కాదు. అది మన సహకారముమీదనే యాధారపడియున్నది. కానికి త్రాకాది ప్రజాసహాయముకాని, కాననసభలోని నూటయేబదిమంది సభ్యు లిచ్చెడి చేయూత మాత్రము కాదు. అందులో ముఖ్యముగ కాననసభ్యులు ప్రజా నియమితులు కావచ్చును, వారివలన చేయూతదేబలము ఇనుకలో కట్టబడిన యింటి దిట్టకకమునంటిజేయని భక్త్యమువారు లేరుగు దురు. భక్త్యము, కాననసభ్యులు ఒంటియెలకు సహాయము చేసికొనుచున్నను, వారు లోలోకల కుందును, ప్రజలపైపు తెల్లబోయి చూచుచున్నారు. కాననసభావహిష్కారము నాదే కించినప్పుడు మహాత్ముని కిది తెలియజాలేదు. బాగుగనే తెలిసి యుండెను. ఏమని? కాననసభలో మూగ ముకానాలు చేరు నని- ఈవిషయమై కలకత్తాకాంగ్రెసు పూర్వమే చెప్పపురి గుమ్రుదీక్షమం దుపన్యసించుచు ఆయన నిష్పండితముగ వాక్ర మ్పియుండెను. “నూటికి తొంబదిమంది. చొప్పున కాననసభ లలో దూరినను, మనముమాత్ర మచ్చటికి జోరారు. అదియే మన భక్త్య” మని ఆయన సెలవిచ్చియుండెను. అయితే కొంత అడ్డు డిచ్చేవలన ఎట్టిదో విశ్నారా? ప్రజ లిప్పుడు భక్త్యవిధా నమునెడ నవలంబించు నిరాకరణమునకు బడలు మనలో కొంద టుమాత్రము సభ్యులై గభలో నిరాకరణ వలంబించినవలె (అనగా తొక్కియకేటండకతె) ననిన్ని, ప్రజలు భక్త్యము తో సహాయపడినదికలెననిన్ని. ఇది మనమూలసూత్రము వెంత యుజ్జ్వలకరముగ తాదామాత్రమేయినో చూడుడు. ఈ నూచన వివరము లేవో, అవి యెంతవిచిత్రముగ నున్ననో యాలోచింపు డు. కానసభ్యులసభలోని ముగ్ధునివాద మేమనగా- మనము సభలయజేసింది యచ్చటజరుగు ప్రతికార్యమునకు- అది మంచి దైననువరే, చెప్పదైననువరే-కరుసగా నాటంకపరచకలెనయ్య, అం దకర్తవ్యకసంఖ్యాకు లసహాయవాదులైకేని, వారు సభా సమావేశములకు జెట్టుబయ్యెను మోవదనియు, అన్యునసంఖ్య నైన నేర్పాటు కానియకరాదనియు వారుచెప్పుదురు. అయితే వా రొకసంగతిని కనిపెట్టలేదు. ఈదోష్టసభ్యులుమాత్రము కచ్చిన న్యూనసంఖ్య యొప్పునున బారు గుర్తించలేదు. మొల్లి ముమిద నేదోయొక వశ్నాగముమై సంపూర్ణభక్త్య నిరో ధన, సభాభ్యంతము కానించుటయే వారియొ చన యై యున్నది. నాకు కృతక క్రియలండ్లయెవ, సభాభ్యంత మసభ్యమని నేను నిరూపించియుండు ను. కృతకలేమచే టూకిగా కాపెట్టకు. మ్రొవకరాజ్యాంగ నిర్మాణసంస్కరణ రాజనీతియం దారితేనవారు- కాజ్యాంగ తంత్రజ్ఞులు. మర్మములనెల్ల గుర్తెగినవారు. రాగల యవాతర ముల నన్నిటికి నేదోయొక నూత్న్యక్రియను కనిపెట్టెయ్యవారు. ఏదో యొకవశనోరమును చెప్పియేయున్నారు. కాననసభ్యు తెట్లుప్రకర్తించినను, పరిపాలనను సాగించుటకు భక్త్యమున కధికారము నొసగియున్నాడు. అయితే అట్టి విపరీతాన్యాయము పరిపాలన విశేషకాలము జరుగ వేరదనియు, లోకభీతి-లోక నింద-లోకభిద్రావమునకు మెరపు- అనునది యింకను లెక్క నేయండవలసి యున్నదనియు మన ప్రవేశవాదులు మెయూతే ముకుకు సమాధానమునిట్టురు. అందుకు భక్త్యము లెమవర్త నివిధముగ సమర్థించుకొనగలదు. అసహాయవాదులు సభలలో జేరి మంచిచెడ్డలను రూపించక ప్రతికార్యమున కాటంకమును గలగజేయుచున్నారు గాన, పరిపాలనని లెమంతటామే కొనసాగించుకొనుచున్నా మని వాడు చెప్పుకొందురు. అందు కలన వారు లోకనిందపాలు వారు. వారిప్రతిష్ఠ కట్టిభంగమును కలుగదు. కాననసభలోనికి మనముదూరి గుహకాంక్షునరే వతుమందు భక్త్యమువారు రక్ష్యాంశకార్యములకు గడంగినప్పుడే వారు లోకనిందపా లగుట తట్టనీయను. కాబట్టి పరిపాలన

10. నేను మఱికొన్ని విషయముల గూర్చి యాల్పాదేశముని యున్నాను. ఎప్పుడు జూదినను "నిరుత్సాహమును నిలుత్సాహమును మాటలయే వివక్షయగుచున్నది. హిందూదేశములో నిరుత్సాహమున్నదని గేహమున్నదు. కొంతకాలము కుమారు బాబాని చాతో సరదాపడినది. అంతే కాకాంధానా కట్టిపెట్టి నాంధ్రులకు చేసిన కాయములపట్టి యేమియు వివరించును. పెట్టెలు దిల్చి పేసినట్లున్నది. "ఏమిటిని" యని ప్రతివాదమునున్నదు. ఎక్కడ జూదినను కాట్టుములు తిరుగుటకడదును. కాని ముగ్గుగా, సభలు ఉపవాసములు లేనందున, ఒకేవేళ సభలు జరిగినా, ప్రజలు స్వల్పముగా గుమిగూడుదునందున. చక్కని తీర్మానము లేనియే లేవు. తీర్మానావృత్తులు నిష్కర్షములగునలే లేవు. కావుననేవేళ లేనందున, చురుకుదనముపోయిన కందున. సరే నిరుత్సాహమున్నదని యొప్పుకొందు ననుకొనుదు. అయితే నిరుత్సాహమునకు మందేమిటి? మీ కార్యక్రమాలను చూచియుందురు. అందలి వృత్తాంతభాగమును కాను ప్రకటన భాగమును. "ప్రకటన" యను నర్థమిచ్చు మంచి లేకునుమాట మీలో లేనందుకు చాలా సంతోషము. ములగుబట్టి వాధింపు పోయిదియే. (ప్రకటన, ఆడంబరము) సర్వకొనినవానిని ఆనకు ప్రకటనను పత్రికలో జూదినతోడనే, యాచుండునని కట్టి నగు మాటన్నవియే మీరూహించును. కాని యాచుండు మీ కట్టు బాధ నివారణ నేమగుటలో మీ కెవరను చెప్పరు. అట్టి పీరుననే కొంతలు రాజ్యకంఠ్రజ్ఞులుకూడ నున్నారు. "నిరుత్సాహము, నిరుత్సాహము సామ్యులేను. సభ్యులు లేరు. భిక్షుకు హాస్యము నిర్వాణకార్యక్రమము హాసకీర్తి. ఆస్పృశ్యతానినాంధ్రుల జనలే లేదు. కాననసభాసహిష్కార మెట్లో, నిర్వాణకార్యక్రమము కూడ నట్లే యడుగంటిపోయినది. ఈలోపము ఎన్నిటికి ఇది గో నానందీ-సర్వకొనినవానిని అని యారాజనీతిజ్ఞులవెనక, కాని కాననసభాప్రవేశ మీరూట్ల నెట్లు దీర్చుకో కారెవరును చెప్పరు. అందుకే వీరి "సంజీవి" ప్రకటనను నర్మకర్షణని కే తెచ్చుచున్నాను. ఇది మందు విషము కాదని మీకు ప్రవచనదేవరకు దీనిని మ్రొంగుదు. కోగములుంటే మేనుండెను మ్రొంగనగునని యొకడయ్య. అందుకలననే కాననసభాప్రవేశము మందు కాదు. త్రోవీవేయడని నేను నొక్కి చెప్పుచున్నాను. ప్రజలేవారు లింకో విశేషమును తెల్పుచున్నారు. సభాప్రవేశము చురుకు దనమును పుట్టింపకుట! అది యెట్టి చురుకుదనముగా చెప్పిన విషయము. ఈ చురుకుదనమును మీ రిదివరకే వాడియున్నాను. అది యెట్లో తెలియదా? కాననోల్లంఘనసంఘటికే ప్రయర మైన వాడిని చర్చ లెల్లవల జరుగుచున్నది. గత కేసునెలల నుండి జరుగుచున్నది. బార్త్రాక్రమిలలోకూడ వాడ ప్రతివాదములు ప్రచురింపఁడుచున్నది. ఈచురుకుదనములు మీ కేమైన గుణ మిచ్చినవా? మీకేమైన సంస్కృతి కలుగులేననవా? సభాప్రవేశ సహస్ర మనతో సరిపోడు. మితవాదునుమాత్ర మాటకే రంగ ములోనికి గొనివచ్చును. ఎక్కడవిడికే ఎక్కడ సభలు జరుగును. సభాభ్యంసములు వారిపోని వారు చెప్పుకొందురు. జమిందారులు వారి మోటారుబండిను వారు పంపి, సమ్యులు లై ప్రవర్తింతురు. ఈవిధమున చర్చలు, ప్రతికర్మములతో ప్రద్రుదు నెలలు గడచిపోవును. ఇది యెన్నియు నిర్వాణ కార్యక్రమమునకు దోడ్పడునా? ప్రోత్సాహ మొనర్చునా? పోనీ, ఉద్యమమందు పనిచేయు వారిలో నెక్కుడు కార్యదీక్ష గలవారి కుమ్మరి సంపాదకలై బతులుదేరవలయు ననును నిస్సంకలము అట్టి స్థితిలో మన యభ్యర్థు లెన్నుకొనవలయు కేమాత్ర మరకాళమునకునో యోచింపును. సమ్యుతింపఁదాడకలై విని యోగపఁచుటకు కార్యగణనబాక్సనునకు తీసుకొనకలై మున్నాదా? లేనివా? ఎవరిభర్త వారు పెట్టకొని కుమ్మరిలను సంపాదించుకొగలవారి సభ్యులగుగ నిలువలెట్టిలనివచ్చును. అయితే భవమున వారికి అలాంచన లేకపోవచ్చును. అలాంచన కలవారికి భవములేక పోవచ్చును దీనినిబట్టి చూడగ కార్యగణన సభ్యులలో మూడవరకు ! నాల్గవరకు జాతీయవాదులు మాత్రమే కాననసభలకు తయారు కావలసి యుండును. కాబట్టి కానన సభలలో కార్యసాజకమును నిర్వహించుటకు లేగనంతమంది కార్యగణన దీక్షావరదాదులుండవలెను. లెక్కనేని చూచియున్న లే యోగవృత్తిండై కను సంగతభివృత్తి కాననసభ్యులు కావలెను. పరిశుభరకర్మ నిర్వాణవాదులు ఈ సమస్యను పరిష్కరింపఁజేయవలెను. కాని మీ దీక్షగలవారు ముందు నలెను. అధికమంది యుండెడు. కాబట్టి ముందు నిర్వృత్తి, కలహము అలానికి దిగువలసి యుండుము. ఈవిధము వారి పంపిణీము ఈవృత్తి కరణము బేయకులెంటే అనేక విధములు జరుగవలెను అంతే కాదు. కానేమీ, వనోదైవవ్యయాలు, ఆత్మప్రతి, లభించిన మొదలగునవి యనేక ముండుండును. ఈవిధముగ మనకు కావలసినంత "శివరాత్రి" మారు దినము ఉండవలెను. అది యాచురుకుదనము నిర్వాణకార్యక్రమమునకు కురుకరింపవలెను. ఎక్కువ ముకాదు. కార్యములు యోచించియోడవలెను మున్ను దీనిని ర్యక్రమమును నడిపించలేకు నతేదన. ఈవరకొన్న, కావలసిన ను కదినపిమ్మట, సభలలోనికి వెళ్లి మాము చేయవలసిన సభాసభ్యును. పోనీ ప్రభుత్వముచేసిన యన్వాయములకుని ప్రతి

కారమింతవరకు మానుకొన్న నిరాకరణవాదుల కది నిరీడకము
వా? యోగ్యమగు ప్రవర్తన యగునా? మనము కాననకలపై
కత్తిట్టబడుట! స్వరాజ్యసంపాదనయే మన కరహారధి కా
వా? కాననకలపై నడిచునుగని పసికొని ప్రభుత్వము తన ఇచ్చ
వచ్చిట్టాడుచున్నది. ఈమధ్యను తీసికొని లోపలిగొనము
వలె నుంచుటయో మనకి అట్లయినచో ప్రభుత్వ మెప్పుటివలె
నే సలక్షణముగ జరుగుచుండును. స్వరాజ్యమున దాని కర్మకు
వదిలి, కర్మాధ్యయనమున కనిచెప్పి కాననకలలోనికి దూరమి
మనకు మన తెలివితేట తెల్లండునన, కరువున వదిలి నీడలో
బోరాడిన ట్లండును.

11. మహమ్మదీయసాదరులకు ప్రత్యేకముగ నే తయ
వలసిన మనవి యొకటి యున్నది ముస్తఫా కమాల్ పాషా నే
టికిగడ "ది స్వామి"ను స్వాధీన పరచుకొన గలిగెను. కాని
మహమ్మదీయు లై పాషాని తమ మాతృభూమి నికన రా
ము నకపరచుకొనకలసియున్నారు. విశాఖలాని తురుష్క
రాష్ట్ర స్వాతంత్ర్యమును నిజపల్లెటబడను, వారి యాత్మగౌర
వమును పేరుకొనవలసి కాపాడుకొనుటకు వారికను ఘోర
యుద్ధమును గలుపవలసి యున్నారు. అతియాంధములో వారి
కున్న పుణ్యక్షేత్రముల నికను స్వాధీనపరచుకొనకలసి యు
న్నారు. చేయకలసియున్న యీ కార్యములు చేసిన వానికంటె
కఠినతరములై యున్నవి. అతియాంధములో కొక్క గ్రీకులతో
డనే బోరాడును. భారతీయు లనసాయోధ్యమము నకలం
చించియుండనియెడల, ఇంగ్లండు గ్రీకులకు సహాయపడెడిదే.
ముస్తఫా కమాల్ పాషాగారిని, తురుష్క రాష్ట్రమునకుడ
నికొకడెప్పుడ రావుముపుట కింగ్లండు తనవైద్య, నాకాము
లలో కొంతభాగమును ఎరచిచ్చెడిదే. సహాయార్థమనెడిదే.
కాని మహమ్మదీయ వాడుకత్వముకొంద భరతఖండము, ప్రభు
త్వముపట్ల, నిరాకరణ మకలంబించియుండుటచేత, అంగ్లేయు
లకు గట్టిపట్టు కచ్చెను. ఇంగ్లండు బాహాముగ తురుష్క
రాష్ట్రముపై చాడికడబలాదయ్యె. కాని యప్పు డన్నబో
విశాఖాంధరత తురుష్క రాష్ట్రము నమనకు పంపిరియ
తరుణము కచ్చియున్నది గాన, వైశాఖలాని ప్రభుత్వము
లన్నియు నేకమైనవి. ఇంగ్లండు ప్రాన్సుల కుండిన పరస్పర
వైమధ్యములవలన మొన్న మొన్నటివరకు మనకు కొంత ఆశ
యండెను. కాని లాడుకుబార్జి గారి యధఃపతనము (ప్రాసక్ర
వృత్తము) వలన, అటుకర్తాత జరిగిన కార్యములవలన, ఇం
గ్లండు ప్రాన్సులు మిక్కిలిమునిన ట్లకడకుచున్నవి. ఈమైత్రి
నిలిపింపకలము కమాల్ పాషా యుద్ధము నేను నాకేడకు.
మంచి ముటలకలననే రాజీపడియే—తురుష్క రాష్ట్రములో
నిలక బాగానైనను సంపాదించ యత్నించును. బోరాడి జంబం
చుట కానయేలేదు. రాజీమాట లిట్లు మన కండయెడుటనే
జరుగుచుండగా, నిరాకరణోద్ధమ మంతరించినకని చాటిండుట
మనకు పాడియో! ఇటీవల మారు వారాత్రికలలో చదున
తేజా? కమాల్ పాషాగారికి మన మొనర్చిన సహాయమునకు
గాను వారు మనల నభినందించుచు బంపినసమాచారము! అది
యొక మామూలు తాంధ్రమని మాత్ర మెంచబోకుడు. దాని
గుఢార్థమును గ్రహించుడు. రాజీమాట లక్కడ జరుగుచుం
డగ, మన మిక్కడ కమాల్ పాషాగారి పట్లనే యుండకలెను.
మన మిచ్చెడి రెండు వాయునిమానములు కాని, తేక రెండు
వేలూ, పదివేలూ, అట్లయీ కాంతివైశిష్యముకాని, కమాల్
పాషాగారి కీమత్తి విచ్చుము రెండుకు కొరగానని నమ్ముండి.
ముక్కుదికొట్ట భారతీయులు ప్రభుత్వమునెడ నిరాకరణ మవలం
చించియున్నారూ కారణముచేతనే కమాల్ పాషాగారి చునని
కాలింపవలెనా, నిరాకరణవలెనా, యని యింగ్లండు ఒక
సాటికి పదిసార్లలోచన నేయుచున్నది. ఇట్టి సంకట తరుణ
మందు, ఒకవైపున రాజీమాటలు జరుగుచుండగా, సుధిసభ
గమానేకమొయ్యండగా, ఇంకొకవైపున మనము కాననకల
ప్రవేశము నంగీకరింతుమేని, కమాల్ పాషాగారి చేరులను మన
ము తెగకొట్టెనే. ఎట్లదో ౧౯౨౨ లో కాననకలలోయూరి
బిటిషుప్రభుత్వ విశోధము గావించెదమని చెప్పుచు నిప్పుడే
సభాప్రవేశము నంగీకరించితిమేని! కమాల్ పాషాగారి బం మే
మాత్రము క్షుధితులనో యాలోచించెడు. ప్రవేశవాదుల సమ
స్య యింకటిలోనన్నది. ౧౯౨౩ డిసెంబరులో కాంగ్రెస్చెడి
యెళ్ళ ౧౯౨౨ వ సంవత్సరారంభమునుండి యులులలో పెట్ట
బడునట! ఇది కమాల్ పాషాగారి కేమిప్రయోజనమో,
చెప్పెడి తురుష్క రాష్ట్రమునకు ద్రోహమునాయుడవా? అట్టి
తలంపైన పాడకూడరాదు. కార్యక్రమము లన్నిటిలోను సభా
ప్రవేశమవచ్చుటమేయని యెంచుకొన్నను, ప్రస్తుత తరుణ
మందు మాత్ర మది యట్టిదికాదు. మహాత్మాగాంధీగారి లోక
విదికమైన కార్యక్రమము మార్పుపొందుటకు పూర్వము, తురు
ష్క రాష్ట్రమునకన్నియు పరిష్కారము కావలెను. అయితే
కొందఱునచ్చు. "సహాయ నిరాకరణ తీర్మానమును బాగుగ
చదివి, కార్యక్రమములలోని వివరములను బాగ్రత్తతో పరిశీలింపి
నట్లయితే, ఈమార్పులకలన కార్యక్రమ మేమియు మార్పుకొండ"నని
యనెదరేమో. అయితే నేనొక్కసంగతి మీతో చునది
ప్రస్తా. బాగుగ జ్ఞాపక ముంచుకొనుడు. లోకమునకు వివరము

లతో నిమిత్తములేదు. అసలుసంగతియే వారికి కావలె. మీలో
సంతకముండి అమెరికా రాజ్యాంగనిర్మాణము తెలుసునా?
కాదు: బార్జి గారి పరిపాలనాకార్యక్రమ మేదో, బోనార్లా
గారి తేదో మీలో సంతకముండి తెలుసునా? కార్యక్రమము
కార్యక్రమమునకును, స్వేచ్ఛా (లిబరలు) పక్ష కార్యక్రమమునకు
కును తేడా యెప్పుడో మీకెందరికి తెలియునా? మన కంద
రికి ఒక్క సంగతిమాత్రము తెలుసును. లాడుకు బార్జి గారు
సభాప్రస్తు డయ్యెననియు బోనార్లా ఆయనపాన మాత్రమింపె
నని అంతే. తైసంగతు లేమియు తెలియవు, అట్లే నూ
తన కార్యక్రమము లేదో యాంగ్లేయులకుగాని, అమెరికాబా
రికిగాని తెలియవు. వాటికేటికినెడల మహాత్ములవారి కార్య
క్రమ మొక్కటే. అందఱోసమే నేనింతగా మొత్తెట్లుకొన
తము. మహాత్ములవారి కార్యక్రమమును మార్చితిరో, ముస్తఫా
కమాల్ పాషాగారి కుడిచెయ్యి జరిగిన దన్నమాటే మహమ్మ
దీయులారా! మీ రిహామము నొడిట్లుగొందురా? హిందవు
లారా! భారతద్రోహమునకు మీర కడంగెదరా? మన మీ
కార్యక్రమము నెన్నాళ్ళవరకునిలిపి? రెండేడ్లకద! ఇంతలో
నే మన కింత యాతురత గలిగి కార్యక్రమమును మార్చవలసి
వచ్చినదా? నామాటినది. ఇది మాత్రమే తరుణముకాదు. మా
య్యకు మేము చేసెనును చెప్పిరా? తేను. పోసి (సభాప్రవేశ)
ప్రతిష్ఠ యంతమైన స్పష్టత కనిపించుచున్నదా? లేదు. ఈనూతన
కార్యక్రమము చూడబోతే, యకాచరణ అముగను, నిర్దిష్టముగ
నన్నది. అనుకొన్న ఫలితములు నానివలన సమకూడవు. కాబట్టి
నకలతో మన కేమిప్రమేయ ముండకాదు. నిర్మాణకార్యక్రమ
మకడవని ప్రతిపాదను ఒప్పకొందురు. మార్గసర మనరారు
కుడ కార్యక్రమముయొక్క యావత్కరత, ప్రాముఖ్యతను
కొనియారుదురు. ప్రవేశవాదులు బయలుదేరినన కార్యక్రమ
ము "నిర్మాణకార్యక్రమము" కాదని మీ కిప్పటికైనను విశేష
పడినదని యనుకొనెదను. అది "నిర్మాణకార్యక్రమము" కాదు,
అటుకు ప్రత్యామ్నాయ మైనది కూడ కాదు నకేడ, అది
(మహాత్ములవారి) నిజమగు నిర్మాణ కార్యక్రమమును తప్పుక
నబలిచియుండి మాత్ర మాను. మనము పూనకతో పనిచేసిననే
గాని, ఈవంతర్వరములో చేయలేకపోయిన పనిని నచ్చునాలు
లోనైచేసిననేగాని, మనము స్వరాజ్యమును సంపాదించకలె
ము. మనమందరము కలిసి పనిచేసిననేగాని, మన మభివృద్ధి
పొందలేము. మీరాష్ట్రముందు విజయవాడలో జరిగిన యీ
గొప్పసభ మీకు జ్ఞాపకమున్నదా? అప్పుడు మనమేమిచేసి
తిమి? సాన సామగ్రిని సమకూర్చితిమి. ఒకసభ్యులను చేర్చడ
మేదా, తిలకునిగికి నన్నానో, గభలు చేయుటయేనా సర్వ
ప్రయత్నములం చేసితిమి. పిమ్మట జరిగిన ఘోరసంగ్రామ
మేదో మీకే తెలుసును. అప్పు డెవరెనను బెజవాడ కార్యక్ర
మము నిరర్థకమైనదని నోరెత్తి చెప్పాలిరా? యుద్ధ
ములో మన మనయ్యలను, సామ్యును, సామగ్రిని యావత్తు
కయ్యకలసితిమి. కనుకనే సాధనసామగ్రిని తిరిగి సమకూర్చు
వలెనని చెప్పుచున్నాము. కార్యక్రమమును మరల ప్రారంభించ
కలెను. ఆ ప్రారంభమే బార్జి తీర్మానము. బెజవాడ, బార్జి తీ
(కార్యక్రమములు) సమావారపదములే. బెజవాడ కార్యక్రమ
ము ఫిజరలో నిర్ధారణ నేయబడెను. మార్చిలో మహాత్ముల
వాడు నిర్బంధింపబడిరి. జూనులో అభిలభారత కాంగ్రెసుసభ
ము సమావేశమయ్యెను. మార్చిమొదలు జూనువరకు జరుగి
నమావేశమును కెడుచుచుచుండిరి. జూనులో ఉపసంఖ్య
యొకటి యేర్పాటుయ్యెను. ఆగష్టులో తిరిగి సమావేశ మయ్యెక
మనిరి. ప్రజ లి యాగ్రస్తు పరిష్కార మెట్లుచేసేయని కాది
యండి. ఆగష్టునుండి సెప్టెంబరుకు, సెప్టెంబరునుండి అక్టో
బరుకు సభాసమావేశము త్రోసినేయబడెను. ఈవిధముగ మన
మా కాలపారణము చేసితిమి. ప్రజ లి దుకు బాధ్యులు కాదు.
వాద్యులై వేరువిషయములపై పోషింపబడినది. కాబట్టి డిసెం
బరులోనైనను మన మందరము నిశ్చితాభిప్రాయములకు కడంగ
కలెను. కటాక్షించి మాత్సరకు మూత్రము తిరిగి త్రోసినేయ
కండి. ఏలన, త్రోసినేయబడుట, అవసర చేతయమహాసభను
పిలిపించుటయు రెండును మీచేతులలోనేయున్నవి. "తొందర
యేయున్నది! ఇంకొకసారి సమావేశమై నిశ్చితాభిప్రాయమున
కు కట్టుకొనమని కొందఱు బుద్ధిచుంతు లనకచ్చు. కాని మీ రా
మాటల వింటిరా, మటి మూడు నెలలు కృతాశ్రయవా రగుదు
ను. గమ్యస్థాన మెప్పుడును చేరలేనివార మగుదును. ఉత్తేజ
పూర్వక కార్యవిలంబనమే కాలపారణ మగును. కాబట్టి మన
మందర మొక్కసారిగ మన యంతర్విశ్చయమును చేసికొంద
ము రెండు. "అంగబలిమి, అర్థబలిమి, సాధనసామగ్రి వీనిని సమ
కూర్చుటే మన ప్రస్తుతకర్తవ్యము." ఇదియే మన నిశ్చితాభి
ప్రాయమని యనకలె. అయితే "కానన్ బొంబునున కిది దోహ
దములు, సన్నాచములని యొక తీర్మానమును కూడ కానింప
కలెనని మీలో కొంద అందురు. కాని కానన్ బొంబునున కిది
కత్తు వేరే సన్నాచములేదని యెల్ల రెగినప్పడు, ప్రత్యేకము
గా నోటిమాటలతో నేల చెప్పుకలెనో తెలియకాకున్నది. కాన
న్ బొంబునునకు సంబంధపడుచున్నామని ప్రభుత్వమునకు ప్రక
టించినంతమాత్రమున ప్రయోజన మేమైనందునా? ఈ తీర్మా
నములన్నియు భాగాదంబరము కాక నేలగునా? అది కాక

బలములేనదే ప్రభుత్వమునై దండెత్తబోవుచున్నామని ప్రజలకు
చాటింపబోవుచున్నారా? యుద్ధమునకు తిగి పూర్వము బల
ములను సమకూర్చుటదా? బలము మనలోనే యున్నది. ఎచ్చ
టను అగవు దీనుకొన నక్కరలేదు. మనలోనున్న బలమును
మనము గుర్తెరిగి యుపయోగించవలెను. మనము ముప్పకొట్టు
న్నాము. మన బంధారమునకు, మనబలిమి! మన కట్టెట్లా
యధారములు. ఆ కట్టెట్లా పొందు. (పతివోట్లు: చుట్ట
బర రహితముగ నొక గ్రామసభ్యులను స్థాపించు. గ్రామ
ములోని తగాయలాలన్ని యచ్చటనే నశిస్తాయి. నిష్క
మాడుడి. మహాత్మాగాంధీగారి చేరు చెప్పుకొంటు. సామీక
పటులును, సద్గుర్వలగు నర దక్షమనుంది బంబులతో సామీక
సేవకు చేకసేవకు దిగవలెను. గ్రామములకు వెల్లి యెత్తి ప్రజ
లతో కలిసి మీరు పనిచేసినప్పుడే, వారు మీపట్లమునోందు
రు. వార నేల! గ్రామముయారత్తు మీ పలుకుబడిలో ను
ను. కాంగ్రెసు మతప్రమునై సంతకముల బెట్టిననుక, పెట్టు
పోయిననుక అరడజను గ్రామముల నామోద్రుగ మీరీ
జల్లాలో తయారచేసేవట్లమున, మండలాధికారి (కలెక్టరు)
మిమ్మునకప్పుక గౌరవించును. అందువలననే యీపని ముగ
సాధ్యమని నేను భావించేయుచున్నాను. పనియే నిరుత్సాహము
జంపును. డాక్టరు నుబ్రహ్మణ్యముగారి తల్లికి నిరుత్సాహము
లేదే. కాకణమడుగుదురా? తనంతట తానే ఖద్దరు మోసికొని
పొవుచు నింటింట యమ్మును. పనిచేయువానికి నిరుత్సాహము
యండదు. సభల జానుటకు వచ్చువాడుమాత్రము నిరుత్సాహ
పడును. నేను చక్కని యుపవాసమును నియ్యనివో మీకు నిర
త్సాహముకలుగును. నాకు నిరుత్సాహము కలుగును. మీరు నూ
లుగడికి నేను చూలుగడికితే. మనము నిరుత్సాహపడెము. మీరు
ఖద్దరమ్మి, నేను ఖద్దరమ్మితే, మనమెవరము నిరుత్సాహపడెము.
కాని లంకామైవ వస్త్రవృత్తి నిరుత్సాహము కెందెడకు (చప్ప
ట్లు). ఇంగ్లండులోను లంకామైవలోను అకలిబాధలే! కృత్యము
చున్న కార్మికులే నిరుత్సాహపడెదరు. పరిశితు లిట్లుహరినను,
ఇప్పుడు, ఈ ౧౯౨౨ సంవత్సరములో, ఖద్దరు ఖద్దరండు మహా
త్ముడు కారాగృహమున కేగి నిరసింపుచున్న తరుణమందు
కూడ, ముగ్ధకగా మూట్టబడు పలుకులు వివరమృచ్చుచి.
రాట్నము హస్తాస్పృశకుగుచున్నది. ఈకాట్నమునుగూర్చియే
కదా మాటలాచా మహమ్మదాలీ "ఇమగో నా హిందుతేకత్ర
వజరుపాకే" యని కల్పించియుండినది! అట్టిదిలో చక్రమంపే
చిన్నబుచ్చి, సభాప్రవేశమంటే చంకలు గొట్టించే యీనూతన
వేదాంతము మీకేమైనను మందుపెట్టి వెల్లివాండ్రను చేసినదా,
లేక, ఒడతెరుంగని నిజానసకుండు ముంబిచదా? అట్టి మైవర
మేమియు లేక మీరు సాధనసామగ్రిలపై మీసమ్ములు నేక
గ్రీముగ రాట్నపత్తి కనుకూలముగను, సభాప్రవేశమునకు
ప్రతికూలముగను ఇత్తు రని నాయాశయము.

విద్యార్థి

ప్రత్యేక జాతీయ విద్యావాఙ్మయ పక్షపత్రిక
సంపాదకుడు:—తురుగంటి సీతారామయ్య
బెజవాడనుండి తెలుపడును. సంవత్సర చందా 2-0-0
విద్యాభిమానులందరు తప్పక చందాదాములు కావలయును.

అమృతమునకు

మర్ మహమ్మదుపురము మొదలగు సంస్థాన
ముల్ల కధిపతి యగు మరణించిన పి. వి. జగ్గారావు
గారి సోత్తులు అనగా కమలములు, పచ్చలు,
కెంపులు మున్నగునవి చేర్చి కట్టబడిన అపురూప
మైన నగలు, ఆగమ్యత్రయములహారములు, అమూల్య
మైన కమలముల హారములు మొదలగునవి విశాఖ
పట్టము, డాబాగార్లన్ననందు 22-1-1923 తేదీ
నను, తరువాతి తేదీలందును బహిరంగ వేలము వేసి
అమ్మబడును. కొనదలచినవారు 10-1-1923 తేదీ
డాబానను, తరువాతి తేదీలందును ఖుప్రస సదరు
గార్లన్నకు వచ్చి పగటిపూట పరిశీంపవచ్చును.
వివరముల జాపితా కావలసినవారు విశాఖపట్టము,
డాబాగార్లన్నలో నున్న మర్ మహమ్మదుపురము
మైనరు ప్రొప్రైటర్సుగారికి గార్డియన్ గారికి వ్రాసిన
బడయగలరు.

శ్రీ. పి. వి. భానోజిరావు,
గార్డియన్.

స్థానికవార్తలు

పోర్టు సెంటుజారిగ జేటు.—డిసెంబరు 26 వ తేదీ మంగళవారము క్రైస్తవము సెలవు లగుటవలన పోర్టు సెంటు జారిగ జేటు పెంచబడినది.

మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయము.—డాక్టరు గిల్బర్ట్ స్టేట్ గారు, హెచ్. సి. సాంప్రసాదగారు మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయసభ్యత్వమునకు నాటికామా పెట్టిరి.

మద్రాసు ట్రాంస్మిట్టెలు.—నిన్న ఉదయము నుండియు గల్పా మెంటు హానుమంతేశ్వరమిదుగా రెండు లైనులమీదను సుమునటు ప్రాములు నిరాటంకముగ నడుచుచున్నవి.

సిటీ పోలీసులు.—మద్రాసు రోడ్లమీద రోడ్లలో బంద్ రాకపోకలను సరిచేయుటకు నిలువబడియుండు కాస్టేబులకు తలకయెండ తగులకుండ నిన్నటినుండియు హాటులకు ధరించుట కిచ్చబడినది.

తరువలి క్లీనింగ్.—అన్నదానసమాజము. ఈ సమాజయాచార్యుడైన కే. కామయ్యచెట్టిగారు 25 మందికిని డి. డి. 26 రామస్వామిగారు 100 మందికిని, యం. వేణుగోపాలగారు 50 మందికిని, రంగస్వామి చెట్టిగారు 50 మందికిని ముప్పారావుగారు 100 మందికిని, వి. క. పుయ్యచెట్టిగారు 100 మందికిని లీవలకు అన్నప్రదానము డిసెంబరు 11 మొదలు 18 వరకు గానించెరి.

మద్రాసు కాననసభ.—మద్రాసు వర్తకసంఘ కమిషనరు యొక్క అధ్యక్షతన ఆరెగ్జండరు మాక్లియను చాక్ డాగ్లగారు ప్రెజిడెంటుయందు డిసెంబరు 20 నుండియు నియమితులైరిగావరియెకా సాక్షమునకు 1923 ఫిబ్రవరి 15వ తేదీలోపుగా నెన్నుకొనబడవలయునని ప్రభుత్వమువారు ఈ వారం గెజటులో ప్రకటించుచున్నారు.

దక్షిణ హిందూస్థానభివృద్ధిసంఘము.—ఈసంఘ యాచార్యుడైన 22 వ తేదీ కృష్ణవారము సాయంత్రము 6 గంటలకు గాక్షేహాల్లో, భారతరాజ్యాంగమంత్రి ఇంటి యందు మెడికలుసర్వీసులో ప్రత్యేకబ్రిటిషు డిప్యూటీ సెయిండుటకు తేసికొన్నావన కనమర్తిచెట్టుటకు మద్రాసు పౌరులగభ జరుగును. శ్రీకృష్ణచంద్రి రామలింగా చెట్టిగారు యం. ఏ. యం. యల్. సి. అధ్యక్షత వహించెదరు. దివ్యాయం కృష్ణకామయ్య, బి.వి. మోచెర్లరావు చంద్రారావు కంఠలు, గారులన, పి. కిరణావు గారు, ప్రిన్సిపాల్ రత్న సామిగారు ను ముచ్చటించెదరు.

ఒక విచారణసంఘము.—తిరునల్వేలి పాలం కోట మహమ్మదీయతర అన్నకాస్ట్రుయెన్సీ పక్షము 1922 అక్టోబరు 17 వ తేదీ జరిగిన లైమెంట్లనులో కాననసభ్యులుగ యెన్నుకొనబడిన డి. జి. డి. యం. కిరణాన ప్రిన్సిపాల్ యొక్క పనికి రాకనిచ్చెట్టుకొనిన దరఖాస్తుపై విచారించుటకు గాజెన్సి కమిషనరు యం. కూట్టుప్రూటరుగారు, గా. శ్యామ్ మూర్తి వెంకట కుమార్తెగారు, సి. వి. అనంతకృష్ణ అయ్యగారును కమిషనరులగు నియమింపబడిరి. కూట్టుప్రూటరుగారు రధ్యక్షులుగ నుండురు. విచారణ మద్రాసులోనే జరుగవలయునని ప్రభుత్వమువారు యావారం గెజెటులో ప్రకటించుచున్నారు.

కావలెను - ఆంధ్ర పండితుడు

చెన్నపురియందు చిన్న బాలికకు చదువుచెప్పుటకు సంస్కృతాంధ్రములందు చక్కని పాండిత్యము గల పండితులొకరు గావలయును. వేతనము యోగ్యతానుసారము. వలయువారు యోగ్యతను చెబుచు ఈ క్రింది చిరునామాకు జ్ఞాపకపలయును.

ఆంధ్ర పండితుడు,
రెంటాలవాసు, మెలపూరు, మద్రాసు.

మద్రాసు ఏకైక నివేదికము.

ప్రశ్న మాలిక

జాంబాయి, తెంగాలు, నయం క్త రాష్ట్రములలో నిత పాన నియోగవర్ధకులను గూర్చి విచారించుటకు భారతదేశము లో నితరభాగములకు వెళ్లిన ఏకైక రాజకీయముల నివేదిక ము ప్రభుత్వమువారికి చేరినది. ఆది యప్పుడు యెక్కినా మంత్ర గారి కరిక్షింపబడిన నున్నది. కాననసభలో నీ విషయము లెల్ల సోక దానిని ప్రత్యేకపెట్టుటకు మంత్రిగారు తయారయియున్నారు. రాజకీయముల నివేదికమును, ప్రత్యేకపెట్టుటకు లెల్లను ప్రకటించుటకు ముందు ఆద్యోగి కమిటీవారికి పరిశీలనపడును.

ఈరాజధానిలో ఏకైకమిత్రపానములగుర్చి అభిప్రాయములు తెలిసికొనుటకై ప్రశ్నమాలిక యొకటి అయ్యలనేకులకును ప్రజానియు క్రమంబుములకును పంపబడును. ఈప్రశ్నమాలికకు సరియైన సంపూర్ణప్రత్యుత్తరములు జాంబాయి కై అందులరకరి కలకరింప విషయవిధేయండును. ఆ ప్రశ్నమాలికను పంపినకారెల్లరును స్వాగతములపై ఏకైకవిధానములను పనివారలకు గల్ప లాభనష్టములను చెబువలయును. మద్యపానములను చేటులను చెబుటకు ప్రశ్నలు వేయవలయును. అట్టిప్రశ్నలు అందుటలో ను లేకము (తానువిషయములో కాగ్యుటలభిప్రాయముమీద) అది ఆలోచ్యమున కరకర మేమోలే జబ్బుగానన్నపు డేవనర మో తెలిసికొనుటయే. ఇప్పుడు ప్రభుత్వమువారి ఏకైకపాలనానిధాన ఫలితములు నూతనవిధాన మేమై తెలుపబడు నేమో విచారించబడును.

మద్యపాన నిషేధమును గూర్చి జేయు అందోళన నుండ గ్గుమన ప్రభాభిప్రాయముకూడ తెలిసికొనబడును. అందుకని యే ప్రశ్నమాలికలో యీవిషయమై వివిధాంశములు అడుగ బడి సారాంశములు తెలిసికొనుటకును. మద్య విక్రయమును ఆయాచోట్ల తగ్గించుటనుగూర్చి నూడ ప్రశ్నలలోనే అడుగ బడును.

మద్రాసు వ్యయనిరయము

కమిటీసూచనలు

మద్రాసు కాననసభ నూతనవైతి నియమింపబడిన మిత వ్యయనిరయ రణసంఘము యొప్పటికి ఆరుసారులు వైగా సమావేశ జయ్యెను. వ్యయము తగ్గించుటకై చాలవగతు కొన్ని కాలముల పరిశీలించిరిని తెలియుచున్నది. ప్రయాణపుటలరెట్లను సంస్కరించి క్రాంతిరెట్లను ప్రకటించియును నివేదింపబడినది. ఈసంస్కరణమునకు 10 లక్షల ఖర్చు తప్పిపోవచ్చును (వెనీడెన్సీ అలెక్సన్సు, యండ్లబాగుల అలెక్సన్సు గూర్చి నూడకమిటీవారు విచారించి మద్రాసులో పనిజేయు ఉన్నతోద్యోగులకు సమానుకు అలెక్సన్సు నిచ్చుటకు సలహా నిచ్చిరి. ప్రావిన్షియలు సర్వీసుఅఫీసర్లకు సెలకు 50 రూపాయలును 20 పీకెయలు సర్వీసు అఫీ సర్లకు 100 రూపాయలు ను యిచ్చుటకు కమిటీవారు సలహా నిచ్చిరి. ఇప్పుడీ రెట్లు 40 మొదలు 200 వరకు గలవు. ఇండ్ల అడ్డెలకు అలెక్సన్సు లీజుకుండ ప్రభుత్వభవనములలో నుండు అఫీసర్లకు పి. డబ్లియూ. డి. పెన్షన్లురెట్లు ప్రకారము అడ్డె నిధియటకు కమిటీవారు సలహా నిచ్చుచున్నారు ఏదైన ఒక కార్యాలయములో నుండవలసివెకి, అనగా అనుమతి కంటి పోట్ల నియమించినవారలకు కంపెన్సేరీ అలెక్సన్సు నీయవచ్చునని కమిటీ వారు సలహా నిచ్చుచున్నారు.

ప్రావిన్షియలు అఫీసరుల జీతములగుర్చి నూడ కమిటీ వారు విచారించి వెనుకటి గ్రేడులపద్ధతి వాసుండెనియు యిప్పుడు నూతనముగ పెట్టిన ట్రైముస్కేలుపద్ధతి వాసుండెనియు తెల్పియుట దెలియుచున్నది. ఈసంస్కరణ మాచరణలోరెట్లు సెడల సంకల్పమునకు 10 లక్షలఖర్చు కగును. కమిటీవారింగను పనిజేయుచున్నారు. వ్యయముతగ్గించుటకక్కడక్కడ సాధ్యమగునో అవిషయములన్నియును విచారింప తీరద రని భావించవచ్చును.

జాతీయసంఘసంస్కరణము

పరంజిపీగా రధ్యక్షులుగా నెన్నుకొనబడిరి
డిసెంబరు, 20 వ తారీఖున నాగపురమునందు జరుగ నున్న జాతీయసంఘసంస్కరణసభ క్రమక్షులుగా శ్రీయంత పరంజిపీ మంత్రిగారు నియోజింపబడి రని కార్యకర్త తెలుపుచున్నారు.

పోర్టు సెంటుజారిగ జేటు

డిసెంబరు 19 మంగళవారము

పబ్లిక్ కాల
ఇ. వి. కాబాల్లగారు వి. సి. ఎస్. కర్నూలుజిల్లా, నంద్యాల డివిజనుకు నియమింపబడిరి.

ఏ. సి. నాగెలగారు వి. సి. ఎస్. గోదావరి నుంచి వికాఖకల్లు మునకు మార్పబడిరి.

ఏజీ జియూ కాల
మద్రాసులో పంతువాకంట్లో నుండు రెకరెండు జేమ్సు రత్నంగారికి మ్యారేజిస్ట్రేట్ కేట్లెమ్మ అధికార నియమింపబడినది.

క్యాపిటలు కాల
మహమ్మదు జియూడ్డెహసాహెబు బహదూరు సెలవు నుండికాగానే ఏజెన్సీ రంపా కలుకెనకుకు డెప్యూటీ పోలీసు నూపరింపెండెంటుగ నియమింపబడిరి.

భాషా మెహియడ్డీ ముసేనసాహెబు బహదూరు కృష్ణాజిల్లా ఏలూరు కలెక్టరీవిజనుకు డెప్యూటీ పోలీసు నూపరింపెండెంటుగ నియమింపబడిరి (ఫాన్సీను హాక్ సెన్సెక్ గారు వి. సి. ఎస్. కృష్ణాజిల్లా అడిమనూ జిల్లా పే సెన్సిట్టుగ యంకను రి మామూలు 1922 జనవరి 9 నుండియు నుండుటకు నియమించిరి.

రెసిడెన్సీ కాల
భారల్సు విక్ట్రెమెక హియరు గాకు ఏజెన్సీ డివిజను జెనరలు డ్యూటీకి నియమింపబడిరి.

పబ్లిక్ వర్క్సు కాల
కామెను జార్జి మానసన ఫిలిఫుగారు మదనపల్లెడివిజను చిత్తూరు కలెక్టరీవిజనుకు అసిస్టెంటు ఎగ్జిక్యూటివు యింజనీరుగ నియమింపబడిరి.

స్థానిక స్వరంపాలనా కాల
రెస్సికెంటు కర్నూల్ ఇ. డబ్లియూ. ఎస్. మాహను గారు రోడ్డుకొద్ద సభ్యులుగ నియమింపబడిరి.

మేజరు బి.వి.ఎం. ఫాన్సీరుగారు జెనరలు ఆఫ్ఫిసర్లో iii వ ఫిజిమను మెడికలు కాలేజిలో పాఠాలజీ ప్రొఫెసరుగను నియమింపబడిరి.

రాయలహదూరు ఎస్. గోపాలస్వామి అయ్యంగారు 1922 డిసెంబరు 15 నుండియు యంకను ఒక సంకల్పరము పం చాయెతులరిజిస్ట్రార్ జెనరలుగ నుండుటకు నియమింపబడిరి.

దివాకలహదూరు పి. కేశవస్వామి అనంతపురం జిల్లాబోర్డు (వెనీడెంటుగను సభ్యులుగను నియమింపబడిరి.

బిల్లియం మన్నాన్సీగారు కడపజిల్లా, బద్వేలు తాలూకాలోరె ఆధ్యక్షులుగ నియమింపబడిరి. బి. శ్రీనివాసరావుగారు హన్మిట్టమ్యునిపాటిజీ వైసువై ర్మనుగ నెన్నుకొనబడిరి.

మిసిలేనియసు ప్రకటనలు

బందారు ఆదిరాజుగారియందుగారు గంజాంజిల్లా సోంపేటనుండి కొత్తూరుకు జిల్లామనసరుగ మార్పబడిరి.

మాడభూపి రంగ నాథాచార్యుగారు కొత్తూరునుండి సోంపేటకు మనసలు మార్పబడిరి.

కాజువుకొండ లోకంతులుగారు క్రీడాకళలకుండి బాపట్ల మనసలుగ మార్పబడిరి.

ద్వారక భమిడిపాటి కృష్ణమూర్తిగారు కడపనుండి క్రీడా కళలకుననసరుగ మార్పబడిరి.

మాడభూపి కృష్ణమూర్తిగారు బాపట్లనుండి కడపకు జిల్లామనసరుగ మార్పబడిరి.

సి. శే. బార్లనుగారు రాజీపేటనుండి మదనపల్లెసర్కిలును సాల్పు యింజనీర్లుగ మార్పబడిరి.

టి. వి. వెంకటేశ్వరయ్యగారు తూర్పుగూర్కూ జిల్లా ఫార్మకెఫీసరుకు అసిస్టెంటుగ నియమింపబడిరి.

యస్. రామస్వామి అయ్యగారు పడమటి కర్నూలు జిల్లాఫార్మకెఫీసరుగ నియమింపబడిరి.

కామెను కే. వేణుగోపాలగారు వి. యం. కుర్న. మద్రాసు జెనరలు అనుపల్లిలో రిజిస్ట్రార్డ్యూటీ మీద నియమింపబడిరి. కనకనధేశ్ గారు మద్రాసు మెడికలు కాలేజిలో రిజిస్ట్రార్ డ్యూటీమీద నియమింపబడిరి.

రైల్వే హాల్సువీశము.
యద్ధమాతుల జ్ఞాపక చిహ్నము
కలెక్టర్, డిసెంబరు. 19: కలెక్టర్ రైల్వే హాల్సు భవనముందు రాజక్రాంతినిగాడు యద్ధ మాతుల జ్ఞాపక చిహ్నము

మద్రాసు యువజన కౌన్సిలవసంఘము

వార్షిక పోస్ట్ నమూ

నిన్న సాయంత్రము ౯-౩౦ గంటలకు వై. యం. సి. ఏ.
భవనములో సుబ్రాహ్మణ్యమహాశ్వేతప్రసంగపు ౨౭ వ వార్షి
కోత్సవము జరిగెను. ప్రధమమున అల్పాహారము లేపిదప ౯-౩౦
గంటలకు తెచ్చెరహాల్ బహిరంగధ జరిగెను. పెళ్లీం
దను ప్రభువు అధ్యక్షత వహించెను. సభకు చాలవంది ప్రేక్ష
కులు వచ్చియుండిరి. వచ్చినవారిలో గౌ॥ ఎన్టీను స్వేంద్ర,
పిలిప్పస్ భార్యార్ధక్రమ, జ్యోతి కేదాసు గౌ॥ రావుబహదూరు
ఏ. పి. పాత్రో, పానగల్లు రాజాగారు, గౌ॥ రావుబహదూ
రు కే. ఆ. శ్రద్ధేయ్యయ్య, డి॥ బి॥ మో॥ రామచంద్రరావుగారు
మున్నగు ప్రముఖు లుండిరి.

[illegible]

శ్రీ. మాతను గాదు శివనట కాన్పించు గుర్తి ప్రసం
సించుచు యీ సంగఘటం భారత దేశములో స్థాపించుటను గుర్తి
మొదటి పుణ్యము దైత్తిరి.

డాక్టర్ బాబా మాలేగారు వార్షిక నివేదనము ననుసరింపకలసేదిగ వోరుచు ఉర్దీ తనివయములనుగూర్చి ముచ్చటించిరి.

వి. బి. పూ॥ రాజునందరావు కంఠకుగారు నివేదికను
అంగీకరించినను బలపరచుచు వై. యం. వి. ప. శేషనల్ల ఇం
డియత ఆఫీసరులను లండనులో, స్థాపించిన పేర్కొనబడిన
టోనుగూర్చి జెప్పుచు దానిని మద్రాసు ప్రభుత్వమునకు ఇతరరా
ష్ట్రీయ పద్ధత్యములను సూచనము జేయవలెనని జెప్పిరి.

తుదకు ఆధ్యక్షులు ప్రవచించుచు ప్రథమమున ఆరోహణార్హి కోపస్వామి మునోనంగవలసిన సర్వ ప్రాధరీక్ ప్రాముఖ్యము జ్ఞప్తపెడితు లగుటవలన రాజేంద్రుడు చిత్రముదెల్పి, ఆసంఘము అన్ని జాతులవారినీ యైక్యము గలుగ జేయుచున్న దనియు ప్రాచీతతీచి సంయోగమునకు పాటుబడు చున్న దనియు దెప్పిరి. తుదకుభూత గర్భలేముగ నిట్లుఅల్పిరి “భారతతేజాభివృద్ధి మనమందఁజూను కలసి యేకీభావముతో నుండవలయు నని నీకు కోరుచున్నాను. ప్రాచీతతీచీ జేశములు అనోన్యస్య లాభములకై కలసి పనిజేయుచు సాధ్యమైనంతవరకు విరికొకరు సహాయము జేసికొందురు ను కు తు నంది యును లేదు. (హర్షధ్వజులు) మేము (అన్యాయులు) యిక్కడకు సహాయము జేయుటకు వచ్చియున్నాము. కాని మమ్ములను అక్కరలేదనిఁ యిక్కడ ఉండుటకు యచ్చగింపను. అయితే నానలమో కావలెనన్నచో, నేను చెప్పుచు జేయునగా, మీరు జ్ఞానవంతులైచో మేమిక్కడ నుండిటకు యవ్వపడి కాల సంకల్పరముల కాలము మీ అభివృద్ధికి సాయపడుటకు కోరెదను.”

అభ్యుదయమును అర్థము చేసిను గారు వందనము లర్పించుటకు
కౌ నభ్యుదయమును.

రీడింగు క్లబ్బిగారు 19 వ తేదీన కలకత్తాలోని ముఖ్య
కలకత్తాలోని, 20 వ తేదీన తేడిరోజున ఇండియా కౌన్సిల్ (కార
వేకల్లు ముఖ్యసానులు) ఆంధ్రప్రదేశ్ సమన్వయించి.

రెడ్డిక్రానో సంఘముల క ర్తవ్యము.

నంగ దేశిగవర్షయగారి హితోపదేశము.

కావాడకముల రెడ్డి క్రాస్ సంఘముల సమావేశమున
 ప్రతినిధులుగా నేనును వారిచే నుపన్యాసము లిప్పించుట కే
 స్వామి గానియుండి నభిలాషి ట్టుకొనఁగఱు పునఃసంఘముల కాల
 సమయముల రెడ్డి క్రాస్ సంఘముల వారు
 సంఘముల నడచి విభజింపఁ జూర్చింపఁబడినదియు, కలరా
 వ్యాధియు మున్నగు జ్వరము, కంటిగు న్నాధులవలననరణము
 కలుగఁగ నుంట్లగు శిశువరణముల సంఖ్యను వివరించి ఎల్లరు
 నీర్థమిచ్చి యావ్యాధులను నాశనము గావించవలసనియు,
 సువస్థులవనిరి. రెడ్డి క్రాస్ సంఘప్రజుత్వముల నభివృద్ధింపఁగఱు
 ప్రాయగాఢ వ్రాసిన లేఖను చదివిరి. నర క్లాడ్ హిలు గారు
 విజ్ఞప్తింపఁగఱు ప్రతిభిక్షుముల సువస్థులనిరి.

గ యా కౌం (గై) సు మ హా స భ

అకాలీ ఉదాసీ, ఆర్యనమాజ, బృహ్మనమాజ,

సనాతన ధర్మమాజి మహాసభలు

అకాలీల ధర్మసత్తము - అన్ని జాతులవారికి మహాసంతోషము -

పదవగురువు వర్ధంతి మహోత్సవము

మితవాద ప్రముఖులుగూడ కాంగ్రెసుమహాసభకు వచ్చుట

ప్రజల సందడి ప్రబలి మగుట

గయ దేశంబు 20:—విశదమును ప్రతినిధునిను ప్రేమ
అధికముగావచ్చుచున్నారు. స్వరాజ్యపురమునకునురైలు
మను మధ్యనున్న రోడ్డుమీదను శివరములలోను ఎక్కడ
ను గాంధీజీపీలవాగును ఖద్దరునులువారునే హెచ్చు
చెబుచున్నారు. విదేశీప్రభుత్వము ధరించినవారైనైనను
కనబడినచో నందఱును వారివంకనే తేజపారిచూచుటయు
ప్రేమము మికింక నీ జానినశ్వలారాచరవసములు కదల
నిని ఒక్కొక్కసారి కరాచుర్నించుటయును గూడ జరుగు

సభా శాల

కాలానిర్వాణము నేటికి పూర్తియైనది. ఆదినిశాలముగా
భిక్షువులట్టతో కవి నానావధానముగా దేరా చేయబడెను. దానితోప
లను నెలవలను ఆలంకారము లిపుడే ప్రారంభమైనవి. ఈపాఠ
మున గోధుమచేల కోతకోయుచున్నాడుగాన కులివారు దొర
కక పని ఆలస్యమగుచున్నది. కాని యిపుడు కాంగ్రెసుకులం
టీయలుగూడ పనివారికి తోడ్పడుచున్నారు. 25 వ తేదీనాటికి
అన్ని పనులును పూర్తియగును. 26 వ తేదీన కాంగ్రెసుమహాసభ
ప్రారంభమగును.

జనుయతులులే మాసభాళాల

ఖిలాఫతు నగరమునం దీశభాకాలపని త్రొక్కియెనది.
చ.మామృతీయ ప్రతినిధులతో బసలుగూడ ఏర్పాటు జేయజెను.
కాంగ్రెసుఖిలాఫతు చలండీరులు గంధిమహాత్మ్యుల జయ జని
అరచుచు స్వరాజ్యపురము ఖిలాఫతు నగరములహట్టును రేరయ
జేయజేరి తిరుగుచుండురు. ఇతరనాయకులపేటగూడ జయ
ధ్వనులు వినిబయచుండను గాని గంధిమహాత్మ్యునికి జయ జను
శ్రవణం అనుకు.జానున మీ లనిది దొనరించుచుండను.

సిక్కులసభలు

నిక్క అకాలీలు, నిక్క ఉదాసీలు, అర్చనానుజ్ఞలు మున్నగువారుగూడ వేళవేళగా సభలు జరుపుటకు కమిషనరుల కట్టించు చున్నారు. అమృతనరు శిశిమణి గురుద్వారా సంఘమువారి వాయుశక్తిముక్తించ అకాలీలు గయకువచ్చి, వారు తమ ఉద్యమమును వ్యాపింపజేసి కాంగ్రెసుసభ మున్నగు సభలవారి సానుభూతిని సహజమును బడయుటకు గయలో ప్రయత్నించెదరు. శిశిమణి కార్యసంఘ సభ్యుడగు సర్దారు గురుజన్మ సింగుగారును మరియుకుదమిండి అకాలీలు నిపుడు వచ్చిరి. 100 మందిxల అకాలీల జతకారును బారియా, జం మెనుపూరు, తాతానగరు, ఖరగుపూరు, బడ్డెడ్డి, చిటిగాంగు, షిల్లాంగు, మున్నగు స్థలములనుండి చాలమంది నిక్క కలం చేరుటను గూడ త్వరలో వచ్చెదరని తెలిసినది. భిలాపురు నగరమునకు (కక్క ను నదికి సమీపమున అకాలీలు కమిషనరకట్టించు చున్నారు. అచట అకాలీలసభలు జరుగును. అసభలలో మేష్టరు తారాసింగు, ఫ్రా ఫెసరు హరికృష్ణసింగు, తేజసింగ కాల్యాకకాల) గార్లు మున్నగువారు నిక్కచతుమును గూర్చియు అకాలీ ఉద్యమమును గూర్చియు సహజసిం చెదరు. పరకబాగులో జరిగిన దౌర్జన్యములను గూర్చి ఉపన్యాసముల మ్మట చిత్రకాత్రముల పంచివెట్టుట ఫోటోగ్రావులను వెదట్టుట బయస్కోపులలో ప్రదర్శించుట మున్నగు సాధనములచన అకాలీలు గట్టి ప్రచారమును చేయుట కేర్పాటుచేసిరి. 2 వ తేదీ నిక్కల తొమ్మిదవ గురువు పేరుబహదరు వర్ధంతిగాన ఆనాడు గయలో వర్ధంతి ఉత్సవము జరుపబడును. 24 వ తేదీ మొదలు 5 దినములు ఉదయమును సాయంత్రమును క్కు-ఉపన్యాసములు జరుగును. 26 వ తేదీని గురువువర్ధంతిందర్భము న గయాపట్టణములోనున్న గురుద్వారామునుండి క్కుల ఊరేగింపు బయలుదేరి స్వరాజ్యపురికి వచ్చును. తేకజంపదితరభాగములనుండి వచ్చు నిక్క-వలంటేరు బంధనను గూడ అకాలీలతోపాటు అటారేగింపున పాల్గొనెదరు. అ

అకాశీ ధర్మసతము

అవలీడు ప్రత్యేకముగా భర్త సత్రము పెట్టింది. అదటికి భోజనమునకు వెళ్లి నవాజి కంపణికి అన్ని చురుకులవారికి అన్ని బాతులవారికిని సుందర్బణలు జరుగును. భోజనముచేసిన వాడెవద్ద సొమ్ము పుచ్చుకొనరు. ఈ చింతముగానే సర్వమతములవారికిని భోజనము పెట్టెదరు.

ఉదాహరణ సిక్కులు

ఉదాసీ నీక్కులుగూడ హెచ్చుమందియే గయకు వచ్చిరి. పంజాబులో హిందూమతమే చాల విషమస్థితియందున్న దని వారు బోధింపదలచిరి దేశీయశాయకులందరూను గయకు వచ్చెదరుగాన వారి మాతృస్థములన అకాలీలతో సమాధానము తుదుచ్చుకొనవలెనని గూడ ఉదాసీలు కోరుచున్నారు. ఉదాసీల ప్రత్యేకశధలు 24 వ తేదీ నెందులు 29 వ తేదీ వరకు జరుగును. ఆనభలకు చాలమంది ఉదాసీ ప్రతినిధులుగూడ వచ్చెననివాడు తలంపుచున్నారు. సమాధానమును తుదుచ్చుట కిటీకల ప్రజగ ధ్తుకు కంకరాచ ద్యులవా రేర్పరచిన ఆధారములపై నెటులైన సమాధానమును తుదుచ్చుకొని ఆ ప్రకారము పనిచేయుటకు అకాలీలు మిక్కిలిగా కోరుచున్నారు.

ఆర్థసమాజమువారు

ఆర్థికమంజూరీ ప్రత్యేక సభలు 24, 28, 29 లేదీ
లను జరుగును. ఇవిగాక వారిచిల్లరసభలుగూడ కొన్ని జరుగ
వచ్చును.

దేశబంధు పానుగారు

జేబంధు దానుగారు పాట్నూ మీదుగా 21వేదీ సాయం
తనమూకు గయకు వచ్చెదరు. ఇదివరకు తెలపబడిన ప్రకారము
21వ వేదీ ఉదయమునకు రారు.

ఇతరులు

సత్యమాధ్రి, ఏ. రంగస్వామయ్యంగారు, జమనాదాను
మనూతా, సి. రాజగోపాలాచార్యులు, ఎం. జి. జయకర్, నటరాజును.
కృష్ణచందుగారునుదాడ గయను వచ్చేద రసి తెలియుచున్నది.

మితపాదనాయకులరాక

మితవాద నాయకులగు బి. చక్రవర్తి, ఎం. అనుభోష
చాదరి, జే. చాదరి, ఎం. శ్రేణ్ణి చంద్రకాయ, కామినీ కుమార
చంద్ర, అఖిలదత్త, విజయబోను, వివినచంద్రపాణి, సత్యేంద్ర
బోను, సమిరసేన, స్వామినాథకర్ణాడ గార్లప, కేశవంధు బాను,
వ. జిత నాథీలాలు సెప్టెంబరు ౧౯౪౭లో అవ్వసముల నందిరి. కాన
వారిలో చాలమంది కాలగెనుమహాసభనిమిత్తము గయకు వచ్చె
వరసలెరిగియు చున్నది.

దాసుగారు బయటదేరుట

కేశవంధుమానుగానను, సతీహరియును, కుమార్తెయు
ను, ఎన్. సి. రాయ, ఎన్. ఎన్. వాల్టాదు, సుజాను
దండవోలు, ఎన్. ఎం. మిత్రశర్మగారు కలకత్తా నుండి 20 వ
జేడీని మెయింబూ గయకు బయలుదేరిన నేను (21) కలకత్తా
నుండి తండ్రికివచ్చితిని

27 వ ఆస్తికమహాసభ (ధీస్తికు కాన్ఫరెన్సు)

ఈ మహాసభ గూడ గయలో జరుగును. బ్రహ్మకమా
ము ప్రార్థనాసమాజములవా రందరును యీ మహాసభలో
మావేళ మయ్యెదరు. 24 మొదలు 28 వ తేదీవరకును గయలో
గరనుచ్చిత హోమ్. యి. పాఠశాలానుండురమును. శ్రుతినిధులవ
ర వీర్వరచటను శ్రుతినిధి చందా 1-0-0 యాను భోజనము
కు తొబుట 1-0-0 యాను శ్రుతినిధు లందఱక నిర్వహితము.

టిబెట్ కేగ సంచిన వాళ్ళ సంఘమువారు సింగీస్క్రిముల్ల
నుండి చార్లీ లింగ్డూక్కు వచ్చిరి.

ఆంధ్ర రాష్ట్రము

ఆంధ్ర నాయకుల విడుదల

శ్రీయుత చెరుకువాడ వేంకటనరసింహం, శ్రీయుత మాచిరాజు రామమూర్తిగార్లను రాజమండ్రి జైలరులనుండి విడుదల

శ్రీయుత సి. వి. రంగం శ్రేష్ఠిగారు

చిత్తూరు తిరువతి నారాయణవరములలో స్వాగతసభలు - సన్మానపత్రముల సమగ్రము

శ్రీ చెరుకువాడ వేంకటనరసింహం

శ్రీ మాచిరాజు రామమూర్తి గార్లు

రాజమండ్రి జైలరులనుండి విడుదల

(స్వకీయ విలేఖరి-రాజమండ్రి 20-12-22)

నిన్నటిదినము గుంటూరుజిల్లా ప్రభుత్వమున శ్రీయుత మాచిరాజు రామమూర్తిగారు మాయూరి జైలునుండి విడుదలై...

శ్రీయుత నరసింహంపంతులు గారికి జైలుయొద్ద పలువురు పోరులు స్వాగత మొసంగి గౌరవించిరి.

శ్రీయుత రామమూర్తిగారు

ఈ నెల 19వ తేదీ ప్రభుత్వం రాజమండ్రి సెంట్రల్ జైలునుండి విడుదల అయినారు. వీరికి 10 రోజులనుండి "మలేరియా" జ్వరము వచ్చుచుండెను.

గాంధీమహాత్ముని శిక్షాదినము

రాజమహేంద్రవరమున

ఖద్దరు గజము 4-5 అణాల కమ్ముట

డాక్టరు సుబ్రహ్మణ్యముగారి ఏర్పాటు

(స్వకీయ విలేఖరి)

గాంధీమహాత్ముని జన్మదినమున ఆంధ్రప్రదేశ్ 2వ తేదీన ముఖ్యమంత్రిగారు ఖద్దరును గజము 1-1/4 అణాలచొప్పున లీజు లకు విక్రయించి...

కడలూరు జైలరులనుండి విడుదల

చిత్తూరు మండలకాంగ్రెసు సంఘకార్యదర్శియు భారత కాంగ్రెసుసభా సభ్యుడగు ఆర్.కె.కృష్ణమూర్తిగారు...

పోలీసు యనస్సెక్టరులపై

లంచపు కేసు

సర్కిలు యనస్సెక్టరుకు సబుయినస్సెక్టరుకు కఠినశిక్షలు

సంయుక్తరాష్ట్రములలోదయాకాశా(సంస్థాపకాధిపతి) గారి కేసేజరును ఆక్రమముగా జైలుసాలలో నిర్బంధించి వారి కద్ద 2500 రూపాయలు లంచము పుచ్చుకొనినట్లు పోలీసు సర్కిలు యనస్సెక్టరు గంగాబుక్కుసింగు, సబుయినస్సెక్టరు సాహెబుగార్లపై తేజవీర కేసులో ఆలవాదాడు...

కలకత్తా ధూమకేతుపత్రిక కేసు

సంపాదకునకు శిక్షవేసిరనువార్త పొరబాటు లనా... తెలుగుప్రెసువారు చింతిలుచున్నారు

కలకత్తా ధూమకేతుపత్రికా సంపాదకుడు సజ్జలు యస్సంగారికి 18 నెలలు కఠినశిక్ష వేయబడిన దనువార్త సరి గాదు. పొరబాటున నిట్టివార్తను పంపించుటకు మేము చాలా చింతిలుచున్నాము.

సవరణ: మరల ధర్మదాయముల చట్టములో, కమిటీలలో ఇరవయ్యలవారు సభ్యులుగా నుండుటకు వీలుగలదని నిన్నటిదినము సంపాదకీయములో వ్రాయబడినది.

రంగూను తెలుగుపత్రిక

దినపత్రికగా మార నుండుట

ఇప్పుడు రంగూనులో ప్రచురించబడుచున్న తెలుగు పత్రికయగు రేణుక పాతపత్రిక 1923 జూన్ 1 వ తేదీ నుండి దినపత్రికగా మారడం గలదని 10వ తేదీ సూచికలో ప్రకటించబడినది.

బొంబాయిలో బహిరంగసభ

శ్రీమతి సరోజినీదేవిగారధ్యక్షత వహించుట

బొంబాయి కాంగ్రెసుసంఘమువారి ఏర్పాటుప్రకారము 19వ తేదీ రాత్రి బొంబాయిలో శ్రీమతి సరోజినీదేవిగారి అధ్యక్షతన బహిరంగసభ జరిగినది.

సరోజినీదేవిగారు

ఈ సభలో ఆందోళనకారులు శివపు విమలవల్లభ గూడ కాంతముగ పాల్గొనవలెనని విమలవల్లభ భోజనము.

వి. జే. పటేలుగారు

మన ఆభివృద్ధియు, తెలంగాణమున దొరకముగల గట్టి బట్టిదని కలెండుటకు కావలసినవిషయమును బట్టితేలు జిల్లా కాలాకా బోర్డులు కార్మికసంఘములు మున్నగు అన్ని సంఘములందును ఆ సహాయనాడు తే హెచ్చుమంది సభ్యులుగా నుండునట్లు మన మొనరించినకే గాని మనకు స్వరాజ్యము లభింపదు.

కె. నటరాజుగారు

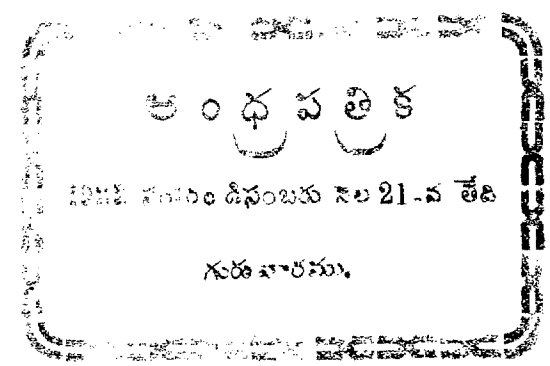
కావలసినవిషయము తెల్లవలె ననయే వాటిని ప్రాయముగాని పట్టు గాదు నూచించిన వైతిక సాధకమును గూర్చి వాడు బాటుగా నభ్యుక్తము చేయ. నిర్మాణవిధానము నేర్పిన సాగించవలెను.

యమునాదాసు మెహతాగారు

కావలసినవిషయమును సంబంధిత అసభలకు తెల్లవలెను. ప్రభుత్వమునాని పరిపాలనాపద్ధతి యిప్పుడున్నదిగాని ఆంధ్రులనుంజామును ప్రభుత్వమును ప్రభుత్వమునాని ప్రభుత్వము.

శ్రీమతి సరోజినీదేవి గారు

మనము కాంగ్రెసుకు ప్రాధాన్యము చేయుటకు గయో డ్డేరమునకు వెళ్లుటలేదు మరల కాంతిని సమాధానమున కలిగించుటకే వెళ్లుచున్నాము.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ దక్షిణాఫ్రికా భారతీయులు

శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు కాలనీలను చట్టవచ్చినను, దక్షిణాఫ్రికా భారతీయులను స్థితి వెచ్చు పెరుగుచున్నదిగాని తగ్గిపోవుటలేదు. ఇదివరకున్న నిర్బంధచట్టములనుగాక, మరికొన్ని చట్టములను నిర్మించుటకు దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వమువారు ప్రయత్నించిరి. భారతీయులు స్వేచ్ఛగా వాణిజ్యము చేసికొనుటకు ఆటంకము గలిగించెడి చట్టము వీనిలో నొక్కటి. భారతీయుల పౌరస్త్వపు హక్కులను దొలగించెడి చట్టమొక్కటి. మూడవది దర్బను నగరమున భారతీయులను యూరపీయును భాగములలోనికి రానియని చట్టమొక్కటి. మొదటి రెండు చట్టముల నిష్పక్షములలోనికి దేవలదని, గవర్నరు జనరలుగారు తీర్పువచ్చిరి. కడపటిచట్టము అమలులోనికివచ్చుట కంగీకరించిరి. ఈచట్టము ప్రకారము, భారతీయులు యూరపీయులు నివసించు భాగములలో స్థలమునుగాని ఇండ్లనుగాని కొనుటకు వీలులేదు. భారతీయుల కిట్టి హక్కులేకుండుట, ప్రాథమిక స్వాతంత్ర్యమునకు భంగకర మనుటకు సందియములేదు. ఇటీవల, కార్పరేషను ఆఫ్ అమ్యుకమునకురాగ, యూరపీయులు గానివారు దానిని కొనుటకుగాని ఆక్రమించుటకుగాని అర్హత లేదని, ప్రకటించిరి. ఇట్టి చట్టము బనికిరాదని, భారతీయులు గావించిన మొరలన్నియు వ్యర్థమయ్యెను. ఇంతటితోబాక, హ్యాలెట్టు అను శ్వేతిప్రముఖును, గవర్నరు జనరలుగారి అంగీకారముజూపని మొదటి రెండు చట్టములను రాబోవు మార్చి నెలలో తాను మరల ప్రవేశపెట్టెదననియు, ప్రభుత్వమువారంగీకరింపనియడల దేశము నందు తీవ్రతరాందోళనము సలిపెదననియు, భారతీయులు పురపరిపాలనమునందు జోక్యము కలుగజేసికొనుటకుగాని, ఇచ్చవచ్చినటుల వర్తకముజేయుటకుగాని, క్రొత్తభూములను సంపాదించుటకుగాని దక్షిణాఫ్రికా ప్రజలు అంగీకరింపరనియు, భారతీయుల కిట్టి హక్కులు లేకుండునటుల జేయుటకు వారు కృతనిశ్చయులయిరనియు, దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వమువారు ప్రజలకోర్కెలను పాటింపవలయునుగాని, ఇండియాపాలనలకు లొంగగూడదనియు, ప్రకటించెను. భారతీయులనిన, తెల్లవారికెట్టి ప్రేమ గలదో కనుగొనవచ్చును. భారతీయులలో సామ్రాజ్యాభిమానము పెంపొందుట కిట్టికరిస్థితులు తోడ్పడునా? దక్షిణాఫ్రికా న్యాయవాదుల కార్యాలయములలో భారతీయులను గుమాస్తాలగ నుంచుకొనగూడదని ఆందోళన జరుగుచున్నది.

నేటాలు భారతీయు కాంగ్రెసునకు ఉపాధ్యక్షులగు భవానీ దయాలుగారు, గయలో జరుగనున్న కాంగ్రెసు సభకు హాజరగుట కీ దేశమునకు విచ్చేసిరి. వీరు దెలిపిన సంగతులబట్టి, భారతీయులను దక్షిణాఫ్రికానుండి వెడల గొట్టుటకు తెల్లవారు భూమ్యాకాశములను తలక్రిందు జేయుచున్నటుల గనుపించును. ఎచ్చిక నిర్ణయమును పేరుతో భారతీయులను భయపెట్టి వెంట గొట్టుటకును, వారి స్థానమున యూరపీయులు విచ్చుటకు జేయుటకును, తెల్లవారు ప్రయత్నించుచున్నారు. పైన

దెలిపిన యిట్లుందులు గాక, దక్షిణాఫ్రికానుండి భారతీయులను ప్రవాసముంపుటకు ప్రభుత్వము వారు ప్రవాసచట్టము నుపయోగించుచున్నారు. పురుషు నెకరిని దేశమునుండి పంపివైచినపుడు, అతని కుటుంబము దక్షిణాఫ్రికాలోనే దిగబడిపోవుచున్నది. ఈకుటుంబమున కిట్టి జీవనాధారపు ఏర్పాటులు లేకయున్నవి. ప్రభుత్వమువారి విషయమును తలపెట్టరు. ఇతరు లెవరయినను సహాయము జేసినదప్పు, వారు అనేక ఇడుమల పాల్గొవలసియందును. రైల్వే బండ్లలోను, ట్రాంబండ్లలోను భారతీయులు వేరుగ కూర్చునవలయును. చిన్నపట్టణములలో కూలీల పిల్లలు రాత్రి తొమ్మిది గంటలయిన పిమ్మట బయటకు బోగూడదు. కూలీలు రాత్రులలో దిరుగగూడదను ఉత్తరువు మరల పునరుద్ధరింపబడునట. దక్షిణాఫ్రికాలో భారతీయుల నవమాన పరుచుచున్న విధమును, పోర్చుగీసు భాగమునందు గూడ సాగించుచున్నారు. ఇందాశ్చర్యములేదు. బ్రిటీషు సామ్రాజ్యమునందే భారతీయులకు చోటు లేకుండ, ఇతర రాజ్యములలో చోటులేకుండుట వింతగాదు. ఇంకను అనేకమగు అవమానములకు దక్షిణాఫ్రికా భారతీయులు లొనగుచున్నారు. తెల్లవారి యాగడము రానురాను యధికమగుచున్నది. శాస్త్రిగారు బోలు ప్రముఖు లెందరు పర్యటనము సలిపి ప్రార్థించినను, తెల్లవారు తమ మార్గమును విడువజారు. ఈసంగతి దక్షిణాఫ్రికా నుండి విచ్చేసిన దయాలుగారికి దెలియును. ఇక చేయదగిన పనియేమి? దక్షిణాఫ్రికా భారతీయుల దృష్టి మాతృదేశము వంకకు మరలియున్నదనియు, మాతృదేశము విదేశపరిపాలనమునుండి తొలగి తలయెత్తగలిగిన గాని అన్యదేశములతో నుండి భారతీయులస్థితి చక్కబడదనియు, అందుచే హిందూ దేశము స్వరాజ్యమును ముందుగ సంపాదించవలయుననియు, దయాలుగారు తెలిపిరి. సత్వరస్వరాజ్య సిద్ధివలన గాని, అన్యదేశ భారతీయుల కష్టములు దొలగిపోనేరవు. పరాధీనులగు ప్రజలను, స్వతంత్రజాతులవారు గారవించుట అసహజము.

ప్రశ్న

ప్రతిష్టంభనల గోరెడిదాను, నైహూగారలతో ఓకీభవించెడివారు, శాసనసభా ప్రవేశవాదులలో నత్యల్పసంఖ్యాకులు. మిగిలినవారు రిస్పాన్సివు సహకారమును మాత్రమే వాంఛించుచున్నారు. మహారాష్ట్రపక్షము సంస్కరణములనుపయోగించుటకే యిష్టము జూపుచున్నారు. బాప్టిస్టు, కేల్కారు, జయకరు, మొదలగు ప్రముఖులకు కేవలప్రతిష్టంభనలు బంకిరావు. జిన్నాగారు, పూనానగరము నందుపన్యసించుచు, ప్రతిష్టంభనలకొరకు శాసనసభలలో ప్రవేశించుట, వట్టిబూటకమనియు, దానిని వదలివైచి సంస్కరణములను వీలగుసంతకరకు ఉపయోగింపుడనియు సలహా నిచ్చిరి. మాలవ్యా గారు ను ఇట్టి యభిప్రాయమునే తెలిపియుండిరి. ఈస్థితిలో, శాసనసభా ప్రవేశవాదులందరును ప్రతిష్టంభనలకు నిలువబడెదరని రూఢియైనదప్పు, నైహూప్రభృతులు ఎన్నికల బహిష్కారమును తొలగింపవలయునని కోరుట, కడుంగడు విరుద్ధము. ఎన్నికలబహిష్కారము నెటులయినను తొలగించిన చాలునని వీరు సంకటపడుట, అసభ్యము. ఒకమారు కట్టడప్పినపిమ్మట, ప్రతిష్టంభనోద్దేశమసలే నిలువనేరదు. అన్నిరకముల యభిప్రాయములు గల వారును అభ్యర్థులుగ నిలువబడి ఎన్నికలలో జయముందినజాలు గాబోలు! ఎన్నికలకు పూర్వము వీరిలోలేనికట్టు, పిమ్మట వర్షము గాబోలు! ఎంతటిద్రావు? దూరమాలోచింపక, మహాత్ముని

ప్రజాభిశక్తు ధ్వంస మొనర్పవలెనుట, తెలివిమాలిన కని. నిర్బంధితులయిన నాయకులు ఎన్నికలలో పాల్గొనునటుల జేయుట కవకాశము గలిగించుటకు వికటరుటను ప్రభువుగా రొప్పుకొనకబోయిరి. గవర్నరు జనరలుగారు అభ్యర్థుల యోగ్యతలనుగూర్చి క్రొత్తనియమముల గావింపగలుగుదురు. ప్రస్తుత శాసనసభలనే మరికొంత కాలము సాగింప ఆత్మకారవమే ప్రధానమని ఎంచుచో, సటూహ ఏమాత్రమున్నను, వికటరుటను గరి ప్రకటనమునకు పిమ్మట శాసనసభల శింపగూడదని, మితవాద పత్రికయగు ట్రి. పత్రిక సైతము దెలుపుచున్నది. మహారాటా. వింతసూచన గావించుచున్నది. మరియూడు మాములు ప్రస్తుత కార్యక్రమమునే కొనసాగించుచు, ఏప్రిలువందనో మేనెలయందనో ప్రత్యేక కాంగ్రెసు సమావేశమును కూర్చి, ఆసమావేశము నందు శాసనసభా ప్రవేశసమస్యను పరిష్కరింపవలయునని, ఈ పత్రిక గోరుచున్నది. ఈతరున, గయాకాంగ్రెసులో చీలికలేకుండ దొలగిపోవునని, ఈపత్రిక యుద్దేశము. ఇంతవరకును జరిగిన వాదప్రతివాదములు చాలక, మరి నాలు మూసముల వరకు ఈవివాదముతోనే దేశము ప్రొద్దుబుచ్చుటెంతయు అనుచితముగ నుండును. దేశము నిర్మాణ ప్రయత్నమును త్వరలో పూర్తిజేయవలసిన యవసరము గలను. ఇదివరకే చాల యాలస్యము జరిగెను. మరల తీవ్రనిర్బంధ ప్రయోగము జరిగెడి యీసమయమున, నిర్మాణకార్యమును కొనసాగించకబోవుట అవివేకమగును. భారతీయులు స్వతంత్రవలననే తమ ప్రయోజనమును సాధింపగలుగుదురు. ఇతిర మార్గములు, గిమ్మస్తానము జేర్చివాలవు. ఇంతవరకు ఏసభయు, ఏసంఘమును శాసనసభా ప్రవేశము నామోదించినటుల గానరాదు. ప్రజాభిప్రాయ మెద్దియో స్పష్టమే. నాయకులలో కొందరుమాత్రము వెనుకముం దాడుచున్నారు. లేనిపోని యభ్యంతరముల బెట్టి వీరు కాలయాపనసేయక, దేశ మామోదింపని శాసనసభా ప్రవేశోద్దేశమును విడనాడి నిర్మాణకార్యక్రమమును తడకదీయిలో నిర్వహించుటకు బూని, ప్రజలకృతజ్ఞతకు పాత్రులయ్యెదరు గాక!

క్రొత్త చట్టములు

మదరాసు శాసనసభలో క్రొత్తచట్టములగు మత ధర్మాదాయముల చట్టమును, మదరాసు సిటీ మ్యునిసిపలు సవరణబిల్లును, పరిశ్రమలకు ప్రభుత్వసహాయ మొసగెడి చట్టమును, విచారించబడెను. మత ధర్మాదాయముల చట్టము ప్రకటించబడి ఎంతకాలమోగాలేదు. దేశాభిప్రాయమును కనుకొనుట కవకాశము లేకముందే, ఈ చట్టము ప్రవేశపెట్టబడెను. సిటీ మ్యునిసిపలు సవరణ బిల్లును వెనుకటి గెజెట్టులో ప్రకటించిరి. మద్రాసు కార్పరేషనున కిది సంబంధించిన దగుటచే, కార్పరేషను వారి యభిప్రాయము నయినను కనుగొనవలసి యుండెను. ప్రభుత్వము వారందుకును పాల్పడలేదు. కార్పరేషనువారి కిట్టి చట్టమును నిర్మించవలయునని కోరియుండలేదు. క్రొత్త చట్టము వెలువడిన పిమ్మట కార్పరేషను సభ్యులు కొందరు తమ యసమ్మతి దెలుపుచు, కార్పరేషను వారి యభిప్రాయము వెలువడుటకు ప్రత్యేకసభను కూర్చవలయునని గూడ కోరియుండిరి. ఇట్టి స్థితిలో ప్రభుత్వమువారు తొందరపడి చట్టమును ప్రవేశపెట్టి, కార్పరేషను వారి యభిప్రాయమును కనుగొనక, చట్టమును సెలెక్టుకమిటీకి పంపక, చట్టమును శాసనము గావించిరి. ఇంత తొందర వలకో తెలియదు. పత్రికముల ప్రభుత్వ సహాయపు

చట్టము నిన్నటిదినము శాసనసభవారిచే సంగీకరింపబడెను. ఈ చట్టమును నిర్మించినందులకు పరిశ్రమల మంత్రిగారిని, సభ్యులు కొంద రభినందించిరి. ఇట్టి చట్టములను నిర్మించుట కష్టముగాదు. దీనిని తిన్నగ కొనసాగించు టెటులనో యోచించవలెను. ప్రభుత్వమునకు ముందు పుష్కలముగ ధనముండవలెను. ఇదియేదల, వీరితరుల కేమి సహాయము కేయగలుగుదురు? రాష్ట్ర ప్రభుత్వములకు మామూలు ఖర్చులకే డబ్బు చాలకున్నది. మత ధర్మాదాయములనుండి గూడ డబ్బుదీసికొని, మామూలు పరిచాలము క్రింద ఖర్చుపెట్టుటకు వీలుగనలుట, క్రొత్త చట్ట మొకటి జేబడినది. రాష్ట్రములు తమ ఖర్చులకనుక చాలవరకు తగ్గింపవలయునని, పీలు ప్రభువు గారు సలహానిచ్చిరి. ఇండియా ప్రభుత్వమున కీయవలసిన ధనభారము త్వరలో తగ్గడియాలి ఏమూలను కనుపింపదు. ఇట్టి స్థితిలో, పరిశ్రమల చట్టమువలన ఏమయిన ప్రయోజనముండునా? త్వరలో ఆర్థిక దుస్థితి తొలగిపోవునని, పరిశ్రమల మంత్రిగారి కారణముచేతనే ఊహించుచున్నారు. న్యాయము త్వరలో గలుగునని వీరికి నమ్మకము. వీరి నమ్మకమున కారణమేమి? ఇది వట్టి యూహయా? లేక ఇందుల కేమయిన ఆధారముగలదా? ఇట్టి ఆశల కవకాశములేదని చెలిపి, ఇటీవలనేగద ఇండియా ప్రభుత్వమువారును ఇండియా రాజ్యాంగమంత్రియు నున్న జాట్టిరి. మంత్రులు రాజీనామానిచ్చుటయే కర్తవ్యమని, మొయిలుపత్రిక ఇటీవల బోధించియుండెద. మంత్రులపక్షపు సమావేశ మెన్నడు గూడనో, ఎక్కు దీవిషయమై వీరాలోచించెదరో తెలియదు. సందర్భము లిటులుండ, మంత్రిగారు లేనిపోనియాశల వెలిమిచ్చుట, ఎంతవరకు పాడియో యూహింపవచ్చును.

జలసంఘల వ్యవహారము

జలసంఘల వ్యవహారమునందు, తురుష్కులు చెలిపిన యభిప్రాయమున ఆక్షేపింపదగిన యంశ మేమియు గనుపింపదు. తుర్కీ-యధములో దిగిన దప్ప, వర్తకనాకలు దార్జి నెల్సన్ జలసంఘలలో ప్రయాణము జేయవచ్చుననియు, తుర్కీ-యధము జేయవచ్చునుపుడు శత్రువులకు తోడ్పడని వరతుపై తలసభదేశముల నాకలు దిరుగవచ్చుననియు, తుర్కీ-తలసభముగ నున్నపుడు యధనాకలు కొన్నింటిని రానిత్తురుగాని జలసంఘలలోనివి నిలచియుండుటకు వీలులేదనియు, ఇరుపక్షములు పోరాడుచున్నపుడు, ఒకపక్షము వారినాకలు వెడలిపోయినగాని రెండవ పక్షము వారి నాకలు ప్రవేశింపగూడదనియు, తుర్కీ-యధమున దిగియున్నపుడు తలసభదేశముల నాకలనుమాత్రమే రానిచ్చెదరనియు, సూచింపబడెను. తుర్కీ-దేశ సరిహద్దులను, నాకా స్వాతంత్ర్యమునకును జలగూర్పుట కీమార్గ మెంతయు క్రమముగ నుండును. మిత్రమండలి విధానము నురుషాప్రకటనలగు చివరగా రాక్షేపించి, రుష్యాపై దండయాత్ర జేయుటకది వీలుగలుగజేయుచున్నదనియు, అందుచే రుష్యా ఎప్పుడును యధ సన్నద్ధమైయుండవలసి వచ్చుననియు, వీరు సూచించిరి. ఎట్టి ఏర్పాటుజేసినను, ఇతరుల లాభమునిమిత్రము తుర్కీ-యను, రుష్యాయును అపాయకరముగు స్థితిలోనుండుట కంగీకరింపవు. తుర్కీ-స్థితిలో మిత్రమండలివారున్నచో, ఇట్టి ఏర్పాటుల కంగీకరింతురా? రుష్యాను సమాధానపరుకకుండ, జలసంఘలసమస్యను నిర్ణయింపవీలులేదు. నిర్ణయించినను, ప్రయోజనముండదు. అన్నిజాతులవారును స్వలాభదృష్టితోగాక ప్రపంచశాంతిని రక్షించు దృష్టితో సమస్యలను వీక్షించినగా, అనుకూల పరిష్కారము జరుగవలెను.

కల్లువిక్రయము

గుంటూరు మండలమున కల్లు విక్రయము గూర్చి శాసనసభలో నడిగిన ప్రశ్నకు, ప్రభుత్వము వారిచ్చిన జవాబుబట్టి, 1920-21 సంవత్సరమున కన్న 1921-22 సంవత్సరమున విక్రయము చాల దగ్గవని గనుపించెను. మ్యూనిసిపలు పట్టణములలో గుంటూరు పట్టణమునందు, 14940 రూపాయల నుండి 5760 వరకును, తెనాలిలో 15660 నుండి 3024 వరకును, బంగోలులో 4620 నుండి 1224 వరకును, నర్సారావుపేటలో 2352 నుండి 420 వరకును, కేపల్లెలో 3600 నుండి 480 వరకును, వీరాలలో 2220 నుండి 816 వరకును, తగ్గుదల గన్నట్లెను. తాలూకాలలో, తెనాలి తాలూకా యందు 22226 రూపాయలనుండి 5988 వరకును, కేపల్లెతాలూకాలో 19020 నుండి 2319 వరకును, బాపట్లతాలూకాలో 17616 నుండి 8664 వరకును, బంగోలులో 6256 నుండి 2120 వరకును, గుంటూరులో 25308 నుండి 13893 వరకును, సత్తెనపల్లిలో 4122 నుండి 1287 వరకును, నర్సారావుపేటలో 2775 నుండి 1158 వరకును, వినుకొండలో 2256 నుండి 708 వరకును, పల్నాడులో 5496 నుండి 1092 వరకును, లక్ష్మిపొయెను. తగుప్రయత్నముల జేయుచో, త్రాగుడు దుభ్యాస మంతరించుననుటకు సందియములేదు. అధికారుల నిర్బంధముల కలననే ఆటంకము గలుగుచున్నది. హిందూ దేశము మధుసానని మేధమునకు తగియుండలేదనుట, నిస్సారమగు వాదము.

కాంగ్రెసు వాలంటీరులు

కాంగ్రెసు వాలంటీరులపై నెట్టి యన్యాయపు కేసులు జేబడునో, కలకత్తా హైకోర్టులో పరిష్కారమయిన ఒక కేసుబట్టి గ్రహింపవచ్చును. కాంగ్రెసు వాలంటీరులపై బందిపోటు, అల్లరిచేయుట, గాయపరుచుట మొదలగు నేరము లారోపింపబడెను. విదేశవస్త్రము నొకరినుండిలాగి, దానినొక బొంగుకుట్టి, వాలంటీరులు తగులపెట్టెదనియు, అంతట ప్రజలుపలువురుచేరి అంగడులను దోచెదనియు, ప్రాసిక్యూషను వాదము. తాము దౌర్జన్యకహిత సహాయనిరాకరణము నవలంబించితిమనియు, విదేశ వస్త్రములను విక్రయింపవలదని తాము కూర్వారిలను బ్రతిమాలితిమి గాని, ఎట్టి దౌర్జన్యమునకును పాల్పడియుండ లేదనియు, వాలంటీరులు చెలిపిరి. జ్యూరీసభ్యులు, వాలంటీరులు నిర్దోషులని ఏకగ్రీవముగ చెలిపినను, జిల్లాజడ్జిగారి రంగీకరింపరయిరి. హైకోర్టువారి ఎదుటకు ఈ కేసువచ్చెను. ప్రాసిక్యూషను పక్షమున అడ్వకేటు జనరలుగారు వాదించిరి. వాలంటీరులు వాదించలేదు. హైకోర్టువారు విచారించి, జ్యూరీయభిప్రాయముతోనే కేరీభించి, వాలంటీరులు నిర్దోషులని వదలిపెట్టిరి. అహింసా వ్రతము నెంత నిష్కర్షగ నవలంబించి పనిజేయుచున్నను, సహాయ నిరాకరణవలంబులపై అబద్ధపు కేసుల నారోపించుటకు వెనుదీయుట లేదు. ఎందరి కీరితిని అక్రమముగ శిక్షింపబడిరో యూహించుట సులభసాధ్యము.

మూమూలు సలహా

రాజపుట్రానాకు ఏజెంటుగూహలెందుగాను, మైనరు జయపురపు రాజునకు సలహానిచ్చుచు, సంస్థాన ప్రజలకు గూడ హితమొసగిరి. సంస్కరణముల విషయమై తొందర పడవలదని, హితమొగాను బోధించుచున్నారు. రాజ్యాంగనాక బుక్కమారుగ పరుగిడవలదని వీరి యుద్దేశము. అధికారులకు బ్రిటీషు రాజ్యమున సంస్కరణములు

పనికి రాకుండుటయ గాక, స్వదేశ సంస్థానములందు గూడ బుక్కరావు అధికారవర్ధపు సలహాను ఆచరణలోనికి దెచ్చుటకు, సంస్థానాధీశుల కభ్యంతర మేముందును? సంస్థానములం జేమి, బ్రిటీషు రాజ్యమునంజేమి ప్రజలు మాత్రము సర్వోరస్వాతంత్ర్య సిద్ధిచే వాంఛించెదరనుటకు సందియము లేదు.

చెరుకువాడ సరసింహంగారు

దేశభక్తులగు చెరుకువాడ సరసింహంపంతులు గారు నిన్నటిదినము రాజమండ్రి జయిలునుండి విడుదలయ్యిరిని వినుట కెంతయు సంతసింపెదము. వీరు రాజమండ్రినుండియే నేటిదినము గయాకాంగ్రెసుకు బోయెదరు. సరసింహంపంతులుగారు, శృష్టామండల ప్రబోధమునకు జేసిన సేవ యద్వితీయము. వక్రత్వ సమర్థత, సంతత కార్యదీక్ష, నిరాడంబర జీవితము, వీరియందు ముఖ్యముగ బ్రకాశించెను. ప్రస్తుతసందిగ్ధ సమయమున, ప్రజలలో కార్యదీక్షను పురిగొల్పి నిర్మాణకార్యక్రమమును పూర్తిచేయుచుటకు, వీరు సలిపెదీక్షపై మిగుల తొడ్డునని భావించెదము. వీరు చాలబలహీనులుగ నున్నటుల చెలియుచున్నది. త్వరలో వీరికి పూర్ణారోగ్యము చేకూరుగాక యని కోరెదము.

ఎనిమిదకాల దొంగతనము

బొంబాయి, డిసెంబరు 19:—బొంబాయి జంకాకా కరుడునొకడొద్దనుండి నిద్రు ముడుకఁగఁగఁచేతబట్టకొని యొక పార్సీ గౌరవ శ్యామాధికారిని దెవరించి, కి అతఁడు నులొక నయలు చేతి తెత్తిము! దొంగలించిరి. అదే స్థలములో మరి కొందఱోకాతఁడు మార్కెట్ అను నొక యవతీవనీ కచ్చుచుండగా నొక 7 సం॥ బాలుడువచ్చి "అమ్మా ఎచ్చటికి పోవుచుంటివని ప్రశ్నించెను. అమె ప్రశ్ని కుత్తెవురు చెప్పవలెనను సంతలో స్థలమ దొంగ లామెచుట్టుకమ్మి చేకనున్న డబ్బునుంది దోచిపోయిరి. అందున 40 రూపాయలుండెను. అమె యెటులనో తప్పియింకొని ఒక అయిరోపీయని సహాయమున ఆస్థలమునకే పోగా నై యుత్తరీజుడు చిక్కినది. 7 సం॥ తుర్రవాడును, ఇద్దఁగ దొంగలును పట్టబడిరి.

డాక్టరు శ్యామలాలుగారి ఆఫీసులో చోరీ
అలహాబాద్, డిసెంబరు 19:—18 డిసెంబరు నాటి రాత్రి గానాజీపురిలో డాక్టరు శ్యామలాలుగారి ఆఫీసు అంగడి భవనమునొక చోరీ జరిగెను. దొంగలం జైద్యుల కుపయోగము కేంద్రములు మందులు తీసికొని పోవుచుండగాక ఇంటికి నిశ్చయించిరి. డాక్టరుగారు రూరతని కారణమున నిరుపాయులవారు అగ్నిబ్యాంబునాచ్చి చాల ప్రయత్నించిరి నుహారు 2030 రూపాయలు కష్టము కలిగియుండవచ్చునని అవకాశముండఁజూచి, పోలీసువారు క్రెడతో జరిగోధించు చున్నారు. ఇతఁడును నిద్రు ములిపారు, ఒక పోటీ డాక్టరును పట్టబడిరి.

మిల్లు స్వంతదారుల
గుడ్డల వ్యాపారముల సంఘర్షణము
కమిషను లేక కొనినయెడల బేలుకు 25 రు
జరిమానా

అహమ్మదాబాద్, డిసెంబరు 19:—మిల్లు స్వంతదారులకును గుడ్డల వ్యాపారములకును మనస్తాపములు గలిగినవి. వ్యాపారములు నూటికి అర్ధభాగమునొప్పున దలాలియున్న గుడ్డల కొనుగోతుని. కొనిన తరువాత యేదనిగములగా మొత్త మంతయు నిశ్చేదమని యొప్పుకొనిన అట్టి దలాలికు డాక్టరు ఆగడవుమీదల మొక నూటికి తొమ్మిది శంకు కట్టిచ్చుకొక పలయనయించ స్వంతదారులు లెలుపుచున్నారు. వ్యాపారము వీ రెండు కలహాలలో నేడానికి నిప్పుకొనవచ్చును. వ్యాపార సంఘములము కమిషను లేక స్వంతదారులయందే గుడ్డల కొనిన కేదడు గాభాగించి, కేరీయపై చేయన కియదిఅయడము యాశాయల జరిమానా విధింపబడునయి తీర్మానించిరి.

విదేశ వార్తలు

జలసంఘటనము

మిత్రమండలి తమవిధానమును కొంతవరకు

పరమరీతిని కొనుట

తురుష్క - రషియా ప్రతివిధానము

రీ ట్లు, ఆర్థికరీతిని 19:—జలసంఘటనము గూర్చి శత్రు జనుగురువులతోను సమావేశమై, తేలికగా తురుష్కలకు లుబుగించి, కర్తవ్యప్రభుత్వ అభ్యుత్థానము నొనరించెను. ఆయన ఈ సంగతిని స్పష్టపరిచెను.

జరుగనివిధానము

తురుష్కలు తెలియజేసిన విధానమును జూచి కర్తవ్య ప్రభుత్వము చెప్పెను:—జలసంఘటనములకు ఎంతవరకు తేలికగా తురుష్కలకు లుబుగించి, కర్తవ్యప్రభుత్వ అభ్యుత్థానము నొనరించెను. ఆయన ఈ సంగతిని స్పష్టపరిచెను.

తురుష్కలు, జూనియర్ ప్రతినిధులు గూడ మిత్ర మండలి విధానమును అంగీకరించిరి. ఇట్టి పాపముగా తమ ప్రత్యుత్తరము నిచ్చుటకు కొంచెము ఎక్కువ గను వీయవలెనని యడుగ, శత్రుజనులను ప్రత్యుత్తరము నిచ్చుటకు అంతర్గతమున కర్తవ్య ప్రభుత్వము తెలియజేసిరి. అప్పుడే జలసంఘటన గూర్చి అభ్యుత్థానము తీయవలె నని.

అంతయు కాంతి నేతీయముగాను, ఇక చర్చించుట ప్రయోజనము లేదు. క్రొత్తవాదముతో కల్గి ప్రతిఫల మొద్దియులేదు. మా అభిప్రాయములకు తురుష్కలు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చుటకు మా కౌతూహలము అయివచ్చెను. కాన నేటికల్గి సభను మాత్రము జలసంఘటనగూర్చి తేలికగా వూహించి, తేలికగా తురుష్కలకు లుబుగించి, కర్తవ్యప్రభుత్వ అభ్యుత్థానము నొనరించెను. ఆయన ఈ సంగతిని స్పష్టపరిచెను.

రషియనుల విధానము లసలు వారి ఉద్దేశ్యము

బ్యాన్సిని మామటకు తాము పన్నెన ఎత్తు వెళ్లకేనని గ్రహించి ఇతర విధానము లెవ్వయు సాగుతుందో తేలుటకు తిరుగక గారు నిశ్చయించుకొన్నట్లు తెలియచెప్పెను. అంత చతురనే ప్రతిష్టాపనవిధానమును పూనుకొనెను. వీరి కయ్యు క్తులన్నిటిని సాగుతుందో తేలుటకు, కాలనిలబడము గాకుండ తేలుటకు మిత్రమండలిగూడ సమానముగ నేర్పడవలె యున్నాడు. రషియనులు ఇప్పుడు ప్రవేశపెట్టిన నూతనల పూర్వము జేసినవే. కాని తురుష్కలు ప్రయత్నములకు కొన్ని క్రొత్త సంగతులను జేసిరి. సంధిజేసికొనుటకు తురుష్కలు మిత్రమండలి ఉద్దేశ్యము ప్రకారమే ప్రవర్తించెనని నమ్ముచున్నాడు. రషియనుల విధానమును స్వీకరించరని ఆశించుచున్నాడు. తురుష్కలు క్రొత్త నూతన సంగతులను నైతిక నాకా ప్రత్యేక పరిణామము ఇదివరకంటే పరిష్కారముజేసికొని క్రొత్త సాకర్తములు ఎవ్వయు ఇప్పుడు చేయవలెను.

డికంబరు 18:—జలసంఘటనగూడ ఇన్నిటిన్నుల బయట గల యుద్ధసాధన పోకలమునకు నిబంధన బ్యాన్సిని రాజ్యములకు అనుకూలముగా చేయబడినది. నైతికసాకర్తముగ జేయబడిన ప్రదేశములగుండ తురుష్కలు సాయుధనైతికమును బంధమును. ఈ ప్రదేశముల పరిమితి క్లిష్టమునని. అయితే రాకపోకలకు ఈ క్రొత్త ప్రభుత్వములకు, సంగతులన్నిటిని కనిపెట్టుటకు కలిగిన ఏర్పాటులను తురుష్కలు జేసికొనవచ్చును. జలసంఘటనలో తురుష్క సాకాదశము సులభముజేయు నాకు తురుష్కలు ఉంచుకొనిరి. మార్కోరా సముద్రతీరమునకు నలయు ఏర్పాటులనుగూడ జేసికొని అధికారముగలదు.

లాసేన, డికంబరు 19:—క్రొత్త కల్లిపోలీలో 5000 వైస్యము నుంచుకొనుట కంగీకరించవలెనని తురుష్కలు గోర ఇదివరకొనబడిన సమస్యలను తురుష్కలు సంతృప్తి జెందవలెనని కర్తవ్యప్రభుత్వ బయటజేసెను. మిత్రమండలి ఎంతవరకు సాకర్తములను కలుగజేయవలెనో అంతవరకు ప్రసాదించిరి. ఇంకమింపని చేయవలెదనియు లేదు. జలసంఘటన గూర్చి మిత్రమండలి విధానమునకు విరుద్ధముగా తెలియజేయబడిన రషియనుల విధానమును మిత్రమండలి ఎంతమాత్రము అంగీకరించదు.

చివరక గాత తాను నూతనవిధానము అనుకూలమనిరి.

ఆలండు దీవులు

లాసేన, డికంబరు 19:—నానాజాతి మితివాదుల నైతిక రామిత్వముగ జేయవలె నన్న ప్రదేశములను, కాక స్టాంటి నోపిలునకును ప్రమాదము లేకుండు అభ్యుత్థానము మొనగిన తీర్మానమును గూర్చి ప్రసాదించుచు ఇది ఆలండుదీవులకు సంబంధించినదనియు తీర్మానాతిసమితిలో జేయబడే ఎట్టి భయము లేకు అవకాశము లేదని కర్తవ్యప్రభుత్వము అనెను. యుద్ధమునకు పూర్వమున్న పరిస్థితులకు మరల తీరినందుటకు మిత్రమండలి ఎంతమాత్రము ఒప్పుకొనదని పరిగణించి తెలియజేసిరి.

రషియను విధానవివరములు

లాసేన, డికంబరు 19:—కొన్ని సంగతులలో జరుగుచున్న యుద్ధసాకలను, జలసంఘటనలను సేపిడిచి జలసంఘటన గుండా తీర్చిపోనిచ్చినను, విదేశీయుల యుద్ధసాకలను జలసంఘటనగూడ పోనియరాదు. ముందుగాను తురుష్కలకు సామ్రాజ్యాధికారమునకు భయములేకుండు వైక నాకాకట్టెట్టెములను జేసికొనవచ్చును. అంతర్జాతీయసంఘటనలో బ్యాన్సిని కాట్టె ప్రతిఫలము జరుగిన, యుద్ధపరిశ్రమలన్నియు, బిటెన్, ఇటలీ, జపాను ప్రతినిధులు అందుకు దీక్షధ్యులు తురుష్కలకు యుద్ధమును సంతకముజేసినవారిందరు మామకలతో బ్యాన్సిని అట్టె ప్రాంతములందున్న రాజ్యములవారి రాకపోకలకు మామకము జేసిన అంతర్జాతీయచట్టము పూర్తిజేసెదరు.

తురుష్కవిధానవివరములు

తీర్చియ్యదములో ప్రవేశించవలెనని కర్తవ్యములు జలసంఘటనలకు పోవచ్చును. యుద్ధములో తీర్చి ప్రవేశించినపుడు మాత్రము శత్రువులకు సహాయముచేయునని మరలనుజేసినచో తటస్థజేయుట తమనాకలను తీసికొనిపోవచ్చును. కొన్నివిధే శత్రుయుద్ధసాకలకు మామక పోవుట కంగీకరించబడును. కాని అయ్యది జలసంఘటనలో అగమ్యదదు. తీర్చి తటస్థముగ నున్న సమయములో మా శక్తి రా సమయములో గాని కాక స్టాంటి నోపిలునకు మారముగ గాని జలసంఘటనలో గాని తురుష్కలకు అగమ్యదదు యుద్ధకాలములో యుద్ధము జేయుచున్న ఇతరరాజ్యసాకల పోయిన గాని యుద్ధములో పాల్గొని నామము పోవుటకు ఏకలేదు. యుద్ధములో తీర్చి దీక్షిస్తే తటస్థజేతవసాము మాత్రమే పోవుట కంగీకరింపబడును.

నానాజాతినమితి నిష్ప్రయోజనము

లాసేన, డికంబరు 19:—కర్తవ్యప్రభుత్వ చివరక గాత వాగ్వివాద మొనర్చుచున్న నానాజాతినమితి నిష్ప్రయోజనమని చివరక గాత నిరి. అత్యాచరము తప్పు చేయించు గాననిరి. మిత్రమండలి తీర్చి కొనగ సంతకము జేయవలెనని గాత, యుద్ధసమయములో నిరాటంకముగా పోవుటకు అధికార మియ్యబడుటకే రషియా సమీకృతమును చుట్టడించుటకు అవకాశ మియ్యబడినదియు అందుచే రషియనులు కత్తిట్టవలసి వచ్చునని చివరక గాత తెలియజేసిరి. చివరక గాత భావముచే తమకు ఆకాభంగము కల్గెనని కర్తవ్యప్రభుత్వము తెలియజేసిరి. తురుష్కలు మాత్రము మిత్రమండలి అభ్యుత్థానము మొనరున లేదనిరి. తీర్చియ్యవల కల్గిన భావముగలకని ఒక చివరక గాత కనుగొని రినిరి. మిత్రమండలి రషియాపట్ల సత్పూర్ణ స్వాధీన బుద్ధిలో ప్రవర్తించుటకు నిశ్చయించుకొనినదియు చివరక గాత కట్టినట్లును వీధున్న ముందు పని జరుగుటకు వీలులేదనిరి.

లాసేన ప్రత్యేక విధానము

అందక, డిసెంబరు 19:—రాత్రి 12 - 8: లాసేన ప్రత్యేక విధానము శత్రు జనులకులలేదు. తురుష్కలు నిరాకరించిన సభవారు ఇతరవిషయములను చర్చించుటకు పూనుకొనెదరు. అంగ్లాభ్యుత్థానము సాధారణముగ ఎట్లు పరిష్కారముచేయవలెనని తెలియజేసిన గాని జలసంఘటన సమస్య చర్చింపబడదు.

స్వల్పసంఖ్యాకల విషయము
మొగల్తానులుగాని కల్కత్తా సంఖ్యాకలకు బహుశ సంఖ్యాకలకు తమ స్వల్పసంఖ్యలను సంతకమునకు కలుగజేయవలె ననియు జుట్ట భావసాహిత్యమును ప్రసాదించవలె ననియు తురుష్కలు తెలియజేసిరి. సాకలలను తురుష్కలకు నిర్మాణము చేయబడినను అంతర్జాతీయ లాభము నిమిత్తము క్రొత్త విధానమును తురుష్కలు అంగీకరించెదరు. నానాజాతినమితి సభ్యులకును, తీర్చికిని ఏమియునుగూర్చి భిన్నాభిప్రాయమున్నచో కాల్కత్తానుగ జేసిన అంతర్జాతీయ స్వాధీనమువారి తీర్మానము ప్రకారము నూతనముగా కట్టబడినది తురుష్కలు తెలియజేసిరి.

విషయ వివరకారులు

మరల విజృంభించుట

దక్షిణపశ్చిమటి ఇనుపదామలను పాడుజేసినందున, నురుగులను గొంపోవు లైలుబండ్లను దోచుకొన్నందున 7 గురు విజృంభించుటకు అంగీకరించబడిరి. సంధిఅయినది లగామకు 15 గురు అంగీకరించబడిరి. విప్లవకారులు గార్తక్ క్యాంబెల్ గారి అయిన కొద్దుమీద ఇట్లోనుండి వెడలిపోవునని జేసి అయింటికి నిష్క్రమించుటకు సూచించబడిరి. విషయ వివరకారులు క్రొత్త కార్యాలయములై బాటును ప్రయోగించిరి. కొంచెము వచ్చును కల్గిరి.

విప్లవ కారుల ప్రకటన

బ్రిటిషు సామ్రాజ్యములో సంధిజేసికొనుటకు విప్లవ జేస్తున్నామని అంగీకరించెను. దీవాలాగాని మాటలను విన్నచో నిజమగు సంధియగును. స్వాతంత్ర్యమునకు తేలికగా మార్గ మేర్పడును. బాధ్యమునకు మార్గము వీక్షింపబడును.

ప్రొవీన్సిల నెమరొక్కుట

లాసేన, డికంబరు 17:—టూర్నమెంట్లో ప్రొవీన్సిలను కమ్యూనిస్టులు నుట్టడించిరి. ఇద్దరు ప్రొవీన్సిలు చనిపోయిరి. ఒకని కాయములు తగిలెను టూర్నమెంట్లో నున్న ప్రొవీన్సిల సందర్భి సోకులను జేయ నిష్క్రమించిరి. కార్మిక కార్యాలయమును ఆక్రమించుకొని పతాకము నెగురవేసిరి. తమ శాత ఆకార్యాలయము తగిలబెట్టుబడినది. కమ్యూనిస్టుల వార్తా పత్రికా లయములు, పుస్తకాలములు గూడ వరకు రావలెనని అయినది. 5 గురు కమ్యూనిస్టులు చనిపోయిరి. 15 గురు కురగాల్తలై కర్తవ్యమువారు తీవ్రమగు చుర్య నకులించుటచే నగరమంతయు కాంతముగ నున్నది.

యూరపు పరిస్థితులు-అమెరికనులు

జోక్యము లుగ జేసికొనుట

తామచేయుచున్న ప్రారంభములను వార్తాపత్రికలు చూచుటచే అమెరికన్ అభ్యుత్థానకు హద్దించుగారు సంతృప్తులై, యూరపుపరిస్థితులను ముఖ్యముగ యూరపునిషయములలో ప్రత్యేకపరిజ్ఞానముగల బార్లిక్ గారిలో తెలిసికొనెదరు. వీరు అమెరికనులకు బ్రిటిషువారి సమన్విత బులునులనుగూర్చి ఏర్పాటులు చేసెదరు.

విచార కరమగు మృతి

రాబోవు సంవత్సరము బొంబాయి పెరిపుగా నుండు టకు నియమించబడిన రమణీ లైంగే నానాభాయ్ జీతీభాయ్ గారు బొంబాయిలో మలబారు కొండపై నున్న క్లిఫ్ అను పేర బలమగు స్వస్థి భూమున మృతిచొందిరి. మరణమునకు కొన్ని గంటలకు పూర్వమే వారిచే పేరీపు గ్రోన వలసి ప్రమాణము ప్రకటించబడినది. నువనీధ ప్రభుత్వం 96 తేదీన బి. వారిచే గారు రుక్మిణీ గారికి బదులుగా పెరిపుగా నియమించబడిరి.

విచ్చిల్లిన మృతి

కలకత్తా నగరమున సీయల్లాప్రేమతో 18 తరగతి వెయిటి గారు మృత్యువును చూడుచు దొడ్డిలో నొక యెంకోపియును యెడకు కలగినందున దొడ్డిలోనుండి దూకినవిచ్చిల్లిన గాయముతో మూలము పడియుండెను. అతని ప్రక్కన దట్టించబడిన రిచార్డుండెను. అనుభూతి కొనిపోయియుండెను మృతిచొందెను. శతదినములకు తెలియలేదు.

కలకత్తా ట్రాంప్ సమ్మె

కలకత్తా ఉత్తరభాగమును ఒకట్రాంప్ డ్రైవరులకు లానుండి తొలగించిన గారణమున 500 మంది ట్రాంప్ డ్రైవరులను కండ్ల క్రియలును సమ్మెకట్టిరి. మిగిలిన భాగములలో ట్రాంబండ్లు యథాప్రకారము నడచుచున్నవి.

కొలుబకుగాని శోభను జరిగి వికట అవంతకు కిరుపుకు న్నప్పుడు వివరించుట పూర్తి అయినది చెప్పవచ్చును. కొలుబకుగాని రంపకశోభను మరల ప్రారంభించి చాలమంది శ్రీస్తుకు తండుగట్ట ఈయనకు జూతుట వచ్చుచున్నాడు.

సెక్యూరెస్ చాట్టగాకి నెక్కువ నున్నది.

జిన్నావారి నిర్ణయములలో మిగిలుగ నుండవలెనని అమెరికను ప్రతినిధి భవారు తీర్మానించిరి.

సప్తమి ముఖ సమస్య పరిష్కార మైనగాని జర్మనీకి ఋణము నిర్ణయము విలసిల్లిన అమెరికను బ్యాంకులు తెరిచి తేసిరి.

అట్టేలియను ఎన్నికలలో బాహ్యకేసుగాని త్రోసివేసినది ఒకవత్తువారు గోరుచున్నారు.

103 గట్టుకులక్రై గల అమెరికామానమును రాత్రివేళ ముగిసింది.

కుక్కపూర్ణిలను కలిపిలో అర్జినియను కార్మికులు తెలిపినందుకు యనకర్తయినయు దీనినముట్ట కెంతమాత్రము అధికములేదనియు హ్యారింగ్ నేనని తెలిపి తేసెను.

ఇటలీలో పట్టుకడిన జికోవీపుగారు 70 ఏండ్ల వృద్ధుడగుచోతను అగలు జోలిపిరుతొ తేరిన జికోవీపుగారు 89 ఏండ్లప్రాయము గలవాడగుచోతను విడుదల చేయబడిరి.

అట్టేలియానుండి క్రైస్తవులు పోవుటకు అంగోగా ప్రభుత్వమువారు చాలకాలమును పనిమిలేకనే గడుపు సోన గుటకు నిశ్చయించుకొనిరి.

పి. ఆ. డు. బి. కంపెనీమీద ఒక జనని తనకోమాడును కంపెనీవారిలో పయనమైపోవుచుండ చనిపోయినందులకు పరిహారమునగోర కాలదోషము పట్టుటచే బావా త్రోసివేయబడినది.

ర్యాంకు తిరుగుబాటు విషయములో ఇంకోక ముగ్గురు తురికట్టు పోయిరి.

మామ్రాధర పెరుగుటచే జానపదులను చిల్లరగ అమ్మక రక్షలు మోసము చేయుచున్నాడు. మామ్రాధర పొమ్మటచే మళ్ళికరగతి ప్రజలకు చాలభయమును చున్నది.

బాక్సి కా-కో మరుని కేసుల కేసు వ్యాధికి క్రమచిత్రం జేసిరి.

కేకత్యాగ మొర్రోవని తెలియజేసిన క్రైస్తవులకు సొం 1 కి 800000 పాసల భృతి ఇవ్వబడును.

పశ్చిమ సంఘటనలు వలన తెలంగాణ ప్రాంతమున వర్షమును కాష్ఠీమున మంచును కురిసెను. పశ్చిమోత్తరసరిహద్దుల రాష్ట్రమును ఈ త్రవనాబులోను వర్షములు కురియవచ్చును.

ప్రకటన

మాచర్ల రామన్న, శివ చిత్రంబరయ్య వరం గలులో కమిషన్ యేజెన్సి పేర్లతో వ్యవహారం. గుడు వెంకటనారాయణ ఊరసాగర నరహరి వీరు భయము వాటాదార్లుగాను నడిపిస్తున్నది. ఆ 1922 సం॥ రం 11 వ తేది దిసంబరునుండి యీ వాటాదారుల వ్యాపారం యెత్తివేయబడెను. గాన సదరు వ్యాపారముతో ఇప్పుడు మాచర్ల రామన్న శివ చిత్రంబరయ్య గార్ల కెట్టి సంబంధములేదు. 11-12-22 తేదీనుండి గుండు వెంకటనారాయణ ఊరసాగర నరహరి వీరుభయము సదరు వ్యాపారం అంతకును సర్వాధికారులు గాన, ఆస్తిగాని, అప్పులకుగాని, భుక్తాణము సంబంధమయిన బాకీలు రసూలు, కీరు, జేను, వగైరాలుకు వారు పుభయాలే బాధ్యులు. ఇకమీద మాచర్ల రామన్న శివచిత్రంబరయ్యగార్ల పేర భుక్తాణం నడిపించుటకు అధికారములేదు. మాచర్ల రామన్నశివచిత్రంబరయ్య, ఇకింద్రాబాదు.

అనంతపురం మునిసిపలు సంఘము

వ్యభిక్ష మువారు రద్దుజేయుట తిరిగి ఏర్పాటుజేయుట ప్రయత్నం గుఱుము

“అనంతపురం మునిసిపాలిటీ”ని కద్దుజేయుటను గురించి 1922 సం॥ నవంబరు 22 వ తేదీని ప్రభుత్వమువారి క్రిందియు త్రవ్వను గానించిరి.

మదరాసుజిల్లా మునిసిపాలిటీలు లోకజనబోధల చట్టము ప్రకారము, అనంతపురం మునిసిపల సంఘసభ్యులందఱును, రిజిలరు లోగా రాజభక్తిచూపియును గానింపలేదు. కనుక నాసభ్యులందఱును పునరావేశ సంఘసభ్యులవలె వదలుకొనిరి. అనంతపురంపట్నమును మునిసిపాలిటీగా నేర్పరచిన ప్రభుత్వపుటల త్రవపు రద్దునడవడలేదు గాన, పురపాలకసంఘము లేకపోయినను పట్నము మునిసిపాలిటీగానే యుండెను. వైదట్ట మా పట్నమం జరుగులా నున్నట్లే ఎంచరలెను.

ప్రస్తుత చట్టమునకు భంగములేని విధమున నూతన పుర పాలకసంఘ ను నెలకొల్పుటకు ప్రభుత్వమువారి లోకజింపు చున్నాడు. ఇందుకు చాలమార్గములను శోధించి రుదకు 5 నెక్కును ప్రకారము ప్రస్తుతము నీ పాలిటీని రద్దు జేయుటకును వెంటనే 4 నెక్కును 1 వ విభాగము క్రింద అనంతపురమును నూతన మునిసిపాలిటీగా నొనర్చుచు ప్రకటించుటకును ప్రభుత్వమువారి ద్వేషించిరి.

వీమునిసిపాలిటీగాని రద్దుచుచుటకు పూర్వము, అందుకు గలకారణములను మునిసిపాలిటీవారికి తెలియబరచి అందుకు వారు ఏమైన అభ్యంతరములన్ను వెలుపుటకు తగిన గడు వీయవలెను. ప్రస్తుతము అనంతపురమునందు మునిసిపలసంఘము లేదు గాన అట్లువెలుపుటకు వీలు లేదు. అందుచే 5-వ నెక్కును ప్రకారము ఈమునిసిపాలిటీ రద్దుచేయబడెనని ప్రకటించుచుండెరి.

మదరాసుజిల్లా మునిసిపాలిటీల అట్ట 4-వ నెక్కును ప్రకారము అనంతపురమును మునిసిపాలిటీగా నొనర్చు నిశ్చయించిరి.

ఇందు కనకరమైన ప్రకటనము పోర్టు నెయింటు గెజెటునందు ప్రకటించబడెను. దీనిని జిల్లాగెజెటునందు ఆంగ్లము లోను, తెలుగులోను ప్రకటింపరలెను.

ఈ ప్రకటనను తెలుగునకు వెంటనే భాషాంతరికరించి జిల్లా గెజెటునందు ప్రకటించుటగాను అనంతపురం కలెక్టరుకు పంపరలెనని సీనియరు ట్రాన్సులేటరు గోరబడెను. ప్రకటించిన తేదీని కలెక్టరు తెలుపరలెను.

ఇందుకు అభ్యంతరములన్ను యెడల వెలుపుటగాను ఆరువారములకల్గి యొసగబడెను. తరువాత అనంతపురమును మునిసిపాలిటీగా ప్రకటించబడెను. ఈ నూతన మునిసిపలు కార్మిలు నుడు సభ్యులందఱును నియోజింపబడుదురు. ఇంతలో కలెక్టరు పురపాలకసంఘముయొక్క భవమును ఇతరగస్తువులను కళకరు చుకొని బాకీలను చెల్లించి అవసరములగు కార్యములకు తెచ్చించెను. ఈయన త్రవపు జేసినవారముదినములోగా, భవము తక్కువగునని తోచినయెడల వెంటనే తెలియజేయవలెను.

ప్రకటనము.

అనంతపురం మునిసిపలు సంఘసభ్యులు, మదరాసుజిల్లా మునిసిపాలిటీలు, స్థానికసంఘముల చట్టము 8 నెక్కును ప్రకారము మూడునెలలలో రాజభక్తిచూపి యొసగబడెను. కాన ఆసంఘము అంతకుండెను. నూతనకార్మిలును ఏర్పాటు చేయవలెన్ను ప్రస్తుతము మునిసిపాలిటీని రద్దుచేయు టవసరము. వైచట్టములో 5-వ నెక్కును 1 వ విభాగము ననుసరించి 1922 నవంబరు 24 వ తేదీనుండి ప్రస్తుత పురపాలకసంఘము రద్దుజేయబడెను.

ii

1920 మదరాసుజిల్లా మునిసిపాలిటీల అట్టందు 4 వ నెక్కును 1-వ భాగము ప్రకారము ప్రకటించబడు. వెలుపలదిన పరిపాదులుల అనంతపురమును మునిసిపాలిటీగా నొనర్చుటకు ప్రభుత్వమువారి ద్వేషించిరి. అనంతపురమునంలి పోరుల కెక్కుకైన ఇందు కభ్యంతరము లన్ను యెడల, అనంతపురము జిల్లా గెజెటునం దీ ప్రకటనము గావించబడెను. ఆరువారములలోగా ప్రాతములము ప్రభుత్వమువారికి తెలుపుకొనరలెను.

కలకత్తా వార్తలు

డిసెంబరు 19:— భారతజాత సైన్యాధిపతిగారు కటి దినము ప్రాతఃకాలమున హాగ్నాప్రేమనందు రైలుదిగిరి. యె గాలు కచ్చురుగారి ఆంగరతులలును, కలకత్తా సైనికదళమున కధికరులు నగు మేజరు జనరలు క్యూబిట్టగాడుగూరి నెమర్కొనిరి.

గ్యూలియర మహారాజుగారును, మానసియు లగు సర్. మహాస్వామి సాఫీ, బి. యశ్. కర్మగారలు యీ యాదయమే లులైతర కల్గిరి.

సైనికవస్త్రావహారణ నేరము

నిందితుడు శిక్షించబడుట

అలహాబాదు, డిసెంబరు 20:— నిన్నటికోజు సైనికవస్త్రముల హరించినంతలకు అలహాబాదు జాయింటు మేజర్స్. సెడ్జ్. యనవారియెదుటపండిత అహాదియా ప్రసాదపాండే గారు బాలూ శారాయణచే చాదసిగారును విచారించబడిరి. మేజర్ టుగారు మొదటిముద్దాయిని విడుదలజేసి, రెండవ ముద్దాయికి క్కసంవత్సరము కిరికీయ 1000 యా పా య లు జమీ శా యు, జ రీ మా శా చెల్లిం చ కు న్ని మ యారుమానములు కిరికీయ 5000కి. ఈ రెండుకేసులు అలహాబాదు ప్రజలందు చాలయందోకనము కలిగించెను.

కెపుమోటారు ఇంజనీరింగువర్క్సు

వీరిపై బ్యాంకివారి కేసు

డిల్లీ, డిసెంబరు 20:— నేటిదినము చార్లెడ్ బ్యాంక్ అ ఇండియావారు కెపుమోటారు ఇంజనీరింగు కంపెనీవారివైన గోవాక్ బ్రదర్స్ వారివైన 14 1/2 లక్షల రూపాయలకు ది సర్వార్ కేటు బడ్జెట్లోలో సభియోగము తెచ్చిరి. ప్రత్యేకము బ్యాంకివారు మరి మామలకుల రూపాయలకు కెపు కంపెనీ వారిపై సభియోగము తెచ్చుచున్నారు.

జేరా ఇస్లాలోఖా వార్తలు

వైమానికులు దోపిడీదార్ల తరుముట

డిల్లీ, డిసెంబరు 20:— 17 వ తారీఖున ఎనిమిది బ్రిష్టు కైటరును, 8, 9 ఎ. యన్ వారును విమానములతో దోపిడీగాండ్రు అహమ్మద్ వాయి ప్రాంత్యుల వెన్నాడి అనేకమంది క్రైస్తవులు చనిపోయిరి చాలమందికి గాయములు కలిగినవి. కాంటులు రాలబడినందున చట్టుముట్టు ప్రాంత్యుల గ్రామములందు జనపకు ప్రాణనష్టము కలిగినందున విమానములు రాత్రి డార్డ్సో జేరవలసినవైచెను.

గోవాయాత్ర

డిసెంబరు, 20:— ఇపుడు మూడురోజులనుండి నం గూరునుండి వచ్చిన యాత్రికులు గోవాకట్టుమున క్రిక్కిరి క్రిస్మసునందు జనసంఖ్య ప్రబలమని తెలపబడుచున్నది.

ఘోరరైలుప్రాణి ప్రమాదము

ఇద్దరు చనిపోవుట

బొంబాయి, డిసెంబరు 20:— ఇంగ్లూరు ప్రేమను జరిగిన ప్రాణిప్రమాదపు వివరములు తెలుపబడినవి. 11 వ తే నాడు యిద్దరు విశాఖయోద్యోగులును, కల్యాణ ప్రాణి కని: రును క్యాజినుల పరిశీంతులై ప్రాణిలో బయలుదేరిరి. ప్రాణిందనుండి క్రిందికివచ్చు రథసమున రైలుకట్టలనుండి తొల పడిపోయెను. ఇకొకయు లిద్దరు చనిపోయిరి. నల్లుడు ప్రాణి కలకు తీక్షణమైన గాయములు కలిగినవి.

సర్ రెజినాల్డు క్రాడక్ గారు

వీడికోలు సందేశము

రంగూను, డిసెంబరు 20:— సర్ రెజినాల్డు క్రాడక్ గారు వీడుకోలు సందేశమునల్లు తెల్పిరి:— నా ప్రభుత్వరక్త వారాధికల కొన్ని అమితముగ ఖండించు చుండెనుగాని నీ గవర్నరుజదవని చాలించుకొని పోవుచున్న కాలమున అందరు నన్ను పొగడుటమాడ సంతోషకరముగ నున్నది. విభేదాభిప్రయములు మనలో ననేకముండెను. అనియెల్లను మనయోమ: ముచే కుమ్మరింపబడెను. బర్మాజేతమును, బర్మా ప్రజల రాజ్యాంగరంగములందు పాల్గొననట్టి సరింపకలయినని నెంతయో కష్టపడితిని. నాకష్ట మిపుడిపుడు ఫలింపిట్లు తోచుచున్నది. ఆఫరికనుల నూచముగనే నాకు మీరు కేదభి: దినము లిప్పించుచున్నాడు!

తరువాత క్రాడక్ గారి గౌరవార్థ మొక కనభోజన జరుపబడెను.

జూచిలెపోరు మహారాజుగారు లండనులో మృదినొంది

క్రిటిషు నిపులు లాసేనుసభలో తమవని పూర్తియ: టచే నేటిరాత్రి బయలుదేరి ఇంగ్లాండుకు పోవుచున్నాడు.

మదరాసు శాసనసభ

బుధవారము మాధ్యాహ్నము

పరిశ్రమలపట్టి ఆమోదించబడుట

సిటిను నిసివలు బిల్లు ఆమోదించబడుట

ఈ సభాసభకు శాసనసభ్యులు సమావేశమై పరిశ్రమల పట్టి ప్రారంభించిరి.

ఈ పట్టియందు ప్రభుత్వమువారు నూతన పరిశ్రమలను స్థాపించు అర్హతను కల్పించుటకు కలుగజేసిన గౌ. కె. నాయుడు గారు కొక సవరణ సూచించిరి. సవరణ ఆమోదించబడినది.

బిల్లు చట్టముగనుట

సవరింపబడిన బిల్లును ఆమోదించవలయునని గౌ. కె. నాయుడు గారు రుపపాదించిరి. చాక్లరు నరేశ్ మొదలి, ఈ స్యాను సాహెబులు, అర్జునసామి ఉదయకు, బాలాజీరావు నాయుడు, కేశ్విరుసామి శ్రీ. వి. వెంకటేశ్వరమూర్తిగారు ఎ. యన్. కృష్ణారావుగారు మంత్రిగారిని ప్రశంసించు మాట్లాడిరి.

ఈ సమావేశమున ఇట్టి డిమాండ్లను నిర్దుష్ట నిబంధనలకు విరుద్ధముగా యని రంగవాదంమొదలిగారు అభ్యర్థించి ప్రశ్నించిరి. బిల్లు అంశములలోనుండి ఇట్టి డిమాండ్లను నిర్దుష్ట పార్లమెంటు ధర్మము అనుగుణముగానే యున్నదనియు అయినను డిమాండ్లను నిర్దుష్ట లాభకరమనియు అభ్యర్థించు నూచించిరి.

గౌ. మంత్రిగారు ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు బిల్లును రాయుచు చరిత్రను చదివినవలెనని తెలియజేయుచువారికి, తననెన్ని విధముల తోడ్పడిన ప్రోత్సాహం, కాంట్రా, మధ్య, గౌ. కె. శ్రీనివాసయ్యగారు, టాను హంటరుగార్లు మనము లభించిరి. భారతదేశము త్వరలో స్వాతంత్ర్యము పొందుట దనియు, స్వాతంత్ర్యము పొందుటకు విశ్వవ్యాప్తమునాభ్యుత్థానియు దేశపు విశ్వమును కృత్రిమములకు ఈ చట్టముక సాధన మనియు ఇందుకు కత్తికొలిది చట్టములను కలిగిన అధికారమును సద్వినియోగమునకు సరియు చెప్పిరి.

సభ్యుల కరతాశక్తులు గావించుచుండగ బిల్లు చట్టమయినది.

సర్వే అందు పొందరిసుబిల్లు

పిమ్మట మదరాసు సర్వే పొందరిసు బిల్లుపై చర్చ ప్రారంభము కావలెనని గౌ. మహమ్మదు హబిబుల్లా గారు రుపపాదించిరి. ఈ బిల్లును సందర్శించుచు చాక్లరు 70 సవరణలు కార్యక్రమమునందు సూచించబడినవి.

ఒక ప్రశ్నకు సర్వే చేయుటకు మునుపు ఆ విషయము ఆ ప్రశ్నకా ప్రవృత్తులకు తెలియుటకు కలుగవలెనని, టాంటాం ద్వారాను ప్రకటన చేయవలెనని వి. మనిస్వామి నాయుడు గారు సవరణ సూచించిరి. చట్టము సవరించి నిబంధనలకు తయారు చేయునపుడు ఇట్టి విధము లందు చేర్చబడునని గౌ. రెవిన్యూమెంటరు తెలుపగ, నాయుడుగారు సవరణ సూచనలను వినిరి.

సర్వే చేయునపుడు కూలిపనివాండున, సర్వేరాళ్లను తెలుపున పుష్పయ్యచేయుటకు అధికారము కలిగియుండునట్లు బిల్లు నందే ఒక కొత్త క్లాజు చేర్చవలయునని యం. నారాయణ సారా యుగారు రుపపాదించిరి. ఈ విషయము కూడ నిబంధనలకు తయారు చేయునపుడు ప్రభుత్వమువారు జ్ఞాపకమునకు దురుసుగొనదని గౌ. రెవిన్యూమెంటరు తెలిపెను.

కొంతకాలము చర్చ జరిగిన పిమ్మట సవరణ ఉపసంహరించబడినది.

అంతటితో సభ ఆత్మల చేయుచును. మరల సేటి ఉదయం 11 గంటలకు సభ సమావేశ మగును.

సామ్రాజ్య శాసనసభ

మరికొన్ని తీర్మానములు

కెల్లీ, డిసెంబరు 19:—ఈ క్రింది తీర్మానములను సామ్రాజ్య శాసనసభలో చర్చించుటకు ఆంధ్ర ప్రదేశ్ పంపబడినది.

(1) భారత ప్రెసిడెంట్లములకు నికరము లందు యూరోపియను నియోజినిక, కాలీదేశ స్థానములలో భారతీయులనే నియమించునట్లు ౧౧ సంవత్సరములలో ప్రెసిడెంట్లకు లందరూ భారతీయులుగా నుండునట్లు నిబంధనలను సరి శ్రమతో తెలుపగ, ముందుగా రుపపాదించుట.

నేటి కార్యక్రమము

డిసెంబరు 21:—శాసనసభ యూదయము 11 గంటలకు మరల సమావేశ మయ్యెను. గౌ. సర్. పి. రాజగోపాలాచార్యులు గారు ప్రధానవాదనకర్తలను పంపించిరి.

ప్రారంభమున ప్రార్థన తరువాత జరిగెను.

ప్రశ్నోత్తరములు

పాలీసు క్యాబులలో ఖాళీలు

రావుబహదూరు టి. బాలాజీరావు నాయుడు గారు ప్ర. కల్లూరు పోలీసు స్టాంపుల వెళ్ళుట తిరిగి ప్రారంభించెనో తెల్పెనా?

ఉ. ఇపుడు దున్నెయ్యి ప్రకారము 1928 అక్టోబరులో తిరిగి ప్రారంభించబడును.

స్థానిక సంఘసభ్యుల నియమములు

వి. హమీదు సుల్తాను మరక్కయ్యగారు

ప్ర. స్థానిక సంఘములకు సభ్యుల నియమించుటలో నేటి కర్మముల ననుసరించెనా? కల్లెరుల సలహాగాని ఆ సంఘముల అభ్యర్థనలు మన్నించుట కైర్దీయు సలహాగాని పుచ్చుకొనెనా లేక ప్రభుత్వమువారు తామే నియమించెనా?

ఉ. జిల్లాబోర్డులకు మన్నించుట కొన్నింటికి సభ్యులను నియమించుటలో జిల్లాబోర్డులను పోలిటీల బిల్లును 7 వ సెక్షనునందును, బోకలబోర్డులకు 9 సెక్షనునందును వెలుపబడిన చట్టములను ప్రభుత్వమువారు రుపపాదించుచు. ఈ సెక్షనుల ప్రకారము ప్రభుత్వము వారు యిచ్చు ము కచ్చిన వారిని వారు సరియని తలచిన విధమున నియమించెనది. జిల్లాబోర్డు అభ్యర్థనలు తాలూకాబోర్డు సభ్యులను నియమించుటలోగాని, తాలూకాబోర్డు అభ్యర్థనలు యూనియను బోర్డుసభ్యులను నియమించుటలోగాని యేదిభాగము ననుసరించునదియు ప్రభుత్వము వారికి తెలియదు.

వి. రంగనాథంమొదలిగారు యీ ప్రశ్న సందర్భమున మరల బిల్లు ప్రశ్నించిరి.

ప్ర. ఎన్నికలలో అవకాశ మొందెనాభ్యర్థులను ప్రభుత్వమువారు నియమించు ధర్మము నంగీకరించెనా?

ఉ. అవకాశమందిన అభ్యర్థులను నియమించుట దేదని యొక్కదేన యేదిభాగము నిబంధన అవిధముగ లేదు.

ఖానుసాహెబు మూన్షి మహమ్మద్ అబ్దుల్ రహిమాన్ సాహెబుగారు

ప్ర. (అ) గౌ. వారిజిల్లా టుని కలెక్షనరీయస్ అఫీసులో శుభాస్తాగ నుండిన మహమ్మదు అబ్దుల్ సమద్ సాహెబు అను నాతడు యధికరణమున ప్రభుత్వమువారిచే రెవ్యూయిటింగు అఫీసరుగ నియమింపబడినా?

(ఆ) 1916-17 లోను 1918 లోను అయిన చేసిన పని యేమి?

(ఇ) ఆయనకు ప్రయాణపు బట్టె యితర ఖర్చులుగాని, అయిన చేసిన పనికి భవముగాని యిచ్చియుండెనా?

(ఈ) ఆయన రెవ్యూయిటింగు సంపాదించుటలో భగనవ్వమును జూడెనా, ఆయనకేమైన భూము లిచ్చుటకు వాగ్దానము చేయబడినా?

(ఉ) మూడు మాసములలో నూరుమంది యోధులను సంపాదించిన వారి కెవరికైనను కమిషను నిచ్చెద మని మిలిటరీ క్యాబుల తరఫు చేమైన కలవా? అట్లయిన యియనకు ఆట్టి కమిషను రాను తగియున్నాడా?

(ఊ) ప్రభుత్వమువారు రాయనకు చేకబట్టు కూడ ఖర్చు కాగా ఆర్యోన్ము చేసేటోగా ఏ విధముగ బహూకరించెనా?

ఉ. మహమ్మద్ అబ్దుల్ సమద్ అను నాతడు తునిరాజీతరపున రెవ్యూయిటింగు మందిపాఠశాలలోని వెలుపబడినది. ఆయనకు 1919 లో వార్ బాడ్జి అనుమాన మియ్యబడినది. ప్రశ్నలో నడిగిన యితరవిషయముల గూర్చి ప్రభుత్వమువారి కేమియును తెలియదు.

కాళేశ్వరరావు, కేమయ్యగార్లు (బెజవాడ) విడుదల

డి. బి. వెం. రామచంద్రరావుగారు.

ప్ర. నేను డిసెంబరు 18 వ తేదీన సభలో నడిగిన ప్రశ్న కచ్చి ప్రత్యుత్తర సందర్భమున, వి. కాళేశ్వరరావు, కేమయ్యగార్లు (బెజవాడ) విడుదల యొక్క కర్మమును గూర్చి గౌ. లా మెంటుగారు విచారించెనా?

ఉ. ఆ విషయము జిల్లా మేజిస్ట్రేటు అధికారము క్రిందనే యున్నది. అందు శాస్త్రానుసారము ప్రభుత్వమువారికి జోక్యమును కలగజేసుకొనుటకు వీలులేదు. జిల్లా మేజిస్ట్రేటు

1898 క్రిమియ (హాసీజరు) కోర్టు 121 వ సెక్షను ప్రకారము వారిద్దరును విడుదల కావచ్చునని తృప్తికొందునెడల ఆటలుకేసెదరని ప్రభుత్వమువారు భావించుచున్నాడు.

గవీ మెంటరీ ప్రశ్న:— ప్రభుత్వమువారు, యూనియనును గూర్చి విచారించవలసినదిగా జిల్లా మేజిస్ట్రేటును గూర్చిరా? ఉ. గౌ. కె. శ్రీనివాసయ్యగారు ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు ఆ విషయమై విచారించెదమనిరి.

సర్వేసరిహద్దుల బిల్లు

12 వ క్లాజులో అప్పీలు చేయుట కొనగబడిన కర్మములలో రెండు మాసముల బదులు మూడు మాసముల బదులవలెనని నిన్ను సాయంకాము వి. మనుస్వామి నాయుడుగారు ప్రశ్నకేసెట్టి యుపపాదించె. చర్చ మరల ప్రారంభ మయ్యెను.

రెండుమాసముల బదులు మూడు మాసములను ప్రభుత్వమునకు కర్మమునకు మగుననియు, కర్మమునకు కల్పించవలసిన యొన్న కమిషనును నిట్టి సూచనలవలన లాభము కల్గిన గౌ. సర్. హబిబుల్లా సాహెబుగారు ప్రత్యుత్తర మిచ్చిరి.

కొంతచర్చ జరిగిన పిమ్మట గౌ. కె. హబిబుల్లా సాహెబుగారు సవరణ సంగీకరించిరి.

12 వ క్లాజు వివరము ఈ క్రింది భాగమున చేర్చవలెనని వి. మనుస్వామి నాయుడుగారు రుపపాదించిరి.

"8, 9, 10 సెక్షనుల క్రింద నోటీసులు కర్మముగా అచ్చేలంతురు కొనగబడును, నోటీసునే యియ్యవచ్చునై సవరణాభిమాన ఇందుల కర్మయించును."

దెబ్బలు, విజయరాఘవులు మొదలిగారు ఆమోదించిరి.

వైసవరణలో కర్మముగా అనుకదమునకు "స్టిల్లీ వి. ము." అని యుండవలెనని గౌ. సర్. హబిబుల్లా సాహెబుగారు కోరిరి.

గౌ. హనుమల్లు కాజుగారు రెవిన్యూ సభ్యుని సవరణను ఆమోదించిరి.

వి. మనుస్వామి నాయుడుగారును, గౌ. టి. కేశికాచారి గారును గౌ. రెవిన్యూసభ్యుని సవరణకు ప్రతిపాదనలు మాటలాడిరి.

గౌ. కె. హబిబుల్లా సాహెబుగారు తమ సవరణ సూచనలను సంగీకరించిరి.

వి. మనుస్వామి నాయుడుగారి సవరణను వోటుకు పెట్టగా అంగీకరింపబడినది.

సవరింపబడిన ప్రకారము 12 వ క్లాజు అంగీకరింపబడినది

13-వ క్లాజు

'డిస్ట్రిక్టు కలెక్టు' అనుపదముల తరువాత ఆరక్షకుల ప్రతి యొకటి ఆ సర్వే ఏ గ్రామమునకు సంబంధించినదో ఆ గ్రామచార డియందు ప్రకటింపవలెనని అని చేర్చవలెనని వి. బి. వెం. రామచంద్రరావుగారు రుపపాదించిరి.

శ్రీమంత్, అర్. శ్రీనివాస అయ్యగారు ఆమోదించిరి.

'గ్రామచారడి' తరువాత 'ఉన్నయెడల' అనుపదముల చేర్చవలెనని వైసవరణలో సవరణను గౌ. సర్. హబిబుల్లా సాహెబుగారు రుపపాదించిరి.

గౌ. హబిబుల్లా సాహెబుగారి సవరణ అంగీకరింపబడినది.

అంతట సవరింపబడిన 13 వ క్లాజు అంగీకరింపబడినది.

14-వ క్లాజు

14 వ క్లాజులో 8 వ పంక్తిలో 'ఒక సంవత్సరము' బదులు 'మూడు సంవత్సరములు' అను సవరణను రా. బి. అనుచర్ల కృష్ణారావుగారు రుపపాదించిరి.

పి. కేశికాచారిగారు ఆమోదించిరి.

మూడు సంవత్సరముల కర్మధర్మలకు యితర కర్మములు గలవని గౌ. రెవిన్యూసభ్యుడు ప్రత్యుత్తరమిచ్చెను.

కొంతచర్చ జరిగిన పిమ్మట కృష్ణారావుగారి సవరణపై వోటుగొనబడినది. 49 అనుకూలముగను 11 మంది ప్రతిపాదనలును నుండినందున సవరణ అంగీకరింపబడినది.

14 వ క్లాజు సవరింపబడిన ప్రకారము అంగీకరింపబడినది.

15-వ క్లాజు

15 వ క్లాజులో ప్రభుత్వపు భూమిగలవాడు అనుపదములకు బదులు నివసించువాడు లేక అస్తి స్వాధీనము నందు కలవాడు, అని యుండవలెనని పి. కేశికాచారిగారు రుపపాదించిరి.

డి. బి. వెం. రామచంద్ర రావుగారును, డి. బి. ఎల్. ఏ. గోవింద రాఘవయ్యగారు గూడ క్లాజును సవరింపబడే అట్లేయుండనిచ్చిన భాగము నుండునని యనిరి.

అంతట సభ్యుల హాజరములకై లేచిరి.

(உய்யுதல்) 20 அ.கி. ம.கி. கி.கி.	06	88-0-0
20-16	06	78-0-0
20 அ.கி. ம.கி. கி.கி.	06	90-0-0
20-16 அ.கி. ம.கி. கி.கி.	06	78-0-0

జగదేక కవి శిఖామణికి

(టి. నారాయణ శాస్త్రిగారు)
అభినవోత్సవమాలిక

ఒకవిరాజ! నీమూర్తి నొక్క నిమేషమునైన నియ్యమా
నీకృతులొక్కదిగ్యధర నికొక సమీపించేసే నాకు, నం
దకొకను గొంటినిచ్చును నశ్యులులేయగు పాటలందములో
ప్రేమయొక బ్రాహ్మణి కవుల బిల్లలమార్చినిజేత దాశములో
బట్టి మాదారికేతమున బాడుచు నృత్య మొనర్చుచుండె, సం
భూర్ణకలకెందె నాహృదయమునొక బిల్లయొక్కటి వచ్చెనోటికొ
ఒకవిరాజ నీమూర్తి నొక్కని మేనమునైన శాకుని
మీరజితోన్నతాచల సమీపమునొకల భూమిహంబునా
యన్ వివశావలంబుల దురుగంబులైన బాదెజన. ఏ
రజాలు రత్నభూషణములొక గొని నాకొనంగరాదు; వై
యాకరణలోమది యకృతులందు రహస్య మెటుంకలొక
నత్తుక శాపమునొక నిశిత వాక్యనర్మము గార్చునొక కళా
శాలనుబండి తుల విరుదొసంగదు; మెచ్చక లేరెత్త్య సం
గీతము గొందరేయిల; కీరము చంపకభూమిహంబునై
గుర్చినినాడు గీతముల గూఢతఁ గన్నులొక్కొయిందు హం
సాశివరంగముల చచ్చుపునామ్యలలో నెల్లె స్య
దంబుమదయగీతక నె కాత్రి బల్కుచునుండ గొల్లవా
దానెన యొక్కొపుపము, ఆనువపుంబుంజ చుక్కనుం
దిక బరుదెచు వద్దయర నీరజమొక్కటి నాకొసంగచే
నానిరచియ కంకణ భూషణుని కబ్బువేయతాళములో
నాదగగీతకొ, ఇదియె నాకొసొకటి భూర్ణ సౌఖ్యములో.

వర్తకవిషయములు

మృదాను - మార్కెటు.
మారకము.

బాంకి రే. తి. మారకము	15 7/8 పెన్సి
బాంకిడిమాండు ద్రాప్టులు	15 29/32 పెన్సి
లండను డిమాండు ద్రాప్టులు	15 1/16 పెన్సి
బాంకికోసుగోలు రేటు	15 1/16 పెన్సి
మూడు నెలలవాయిదా ద్రాప్టులు	15 7/32 పెన్సి
ఆరు నెలల వాయిదా ద్రాప్టులు	16 11/32 పెన్సి

కలకత్తా మార్కెటు
మారకము

కలకత్తా డిసెంబరు 20 బుధవారము	
బాంకురేతి మారకము	1 పి. 4 పె
డిమాండు బిల్లులు	1 పి. 4 1/2 పె
గవర్నమెంటు సెక్యూరిటీలు	
6 0/0 యు. టి. క్రమము 1926	రూ. 100
5 1/2 0/0 యు. టి. క్రమము 1928	" 100/4
6 0/0 " 1931	" 100/12
6 0/0 " 1932	" 100/0
6 0/0 యు. పి. బాంకులు 1926/41	" 98/8

బొంబాయి - మార్కెటు.

బొంబాయి, డిసెంబరు 20 బుధవారము	
ఇంగ్లీషు బాంక్ నోట్లు.	" 25/12
తత్వణం వైసలా మింటుగోట్లు.	" 25/9/
మొదటి తీర్మానము.	" 25/7/
రెండవ తీర్మానము.	" 25/4/
తత్వణం వైసలా బాంక్ నెం.డి.	" 80/5
డిసెంబరు తీరుమానము	" 79/7
జనవరి తీరుమానము	" 76/11

మారకము

బ్యాంకురేతిమారకము	1 పి. 4 పె
డిమాండు బిల్లు	1 పి. 4 1/2 పె
వి. సి. టి	1 పి. 8. 15/18 పె
వి. సి. టి	1 పి. 8. 31/22 పె
ట్రాట్టి కిక్కుడు 20 డిగ్రీ 1 అందగుపాకీ కి పీపాయి రూ. 90.0-0	
పింహంమార్కు 16 డిగ్రీ 1 అందగు అ లి. రై. రు. 75.0-0	

మేల్లెన స్వదేశీ స్టేలు ట్రంకు పెట్టెలు వగైరాలు

మూర్త్యు సామగ్రి అ నెకః ధములగు ట్రంకు పెట్టెలున్న
నూటో కేసులున్న, ఆఫీసు పెట్టెలున్న, అన్ని రకముల బక్సెట్లు
ను, స్నాన్ ముచేయు టబ్బులును తిరుయచేసి కిద్దుగానున్నవి.
ఈ క్రింది ఆడవన్నకు ప్రాసీ ధోలు తెలుసుకోవచ్చును.
జనరల్ ఇండ్స్ట్రీయల్ వర్క్సు, నెల్లూరు.

మదరాసు శాసనసభ

విశాఖపట్టణపు హాజరుకు బిల్లును ప్రవేశపెట్టుట:-
ప్ర:- వి. హమీద్ సుల్తాన్ మర్కయాగారు వి
శాఖపట్టణం హాజరుకు బిల్లు యొప్పును ప్రవేశపెట్టుటను నని ప్రై
న్స్ మెంబరుగారి నిడిగిరి.

ఉ:- ఈవిషయమున ఆశీర్వాదప్రయోజనములను యో
చించవలసియున్నది. ఇప్పుడు తేదీని నిర్ణయించుటకు నీలుకాదు.

కావేరి రిజర్వాయర్ ప్రాజెక్టు

కె. ఎ. కందన్నమి కందార్ గారు

(1) మెట్టూరు కావేరి రిజర్వాయరు ప్రాజెక్టును దొర
తనమునా రెప్పుడు ప్రారంభింతురు?

(2) ఈప్రాజెక్టువయమై మెన్సూరు ప్రభుత్వమువారు
వారికడపటి ఆర్.బి.రేమన్ నివేదనకు పంపియించిరా?

(3) నేలంబల్లాలో సెన్సి (గ్రామములు యాప్రాజెక్టుపరి
తమును పొందాల్లును? ఆ గ్రామములలో నెంతభూమిలాభ
మును పొందగలదని లామెంబరు గారిని ప్రశ్నించిరి.

ఉ:- (1) ఈప్రాజెక్టు రాల్యాంగ మంత్రిగారి కాం
క్షను అనుసరచుకుంటున్న యెప్పుడు ప్రారంభింతురో చెప్పట
కవకాశములేదు.

(2) ఈశక్తి తెలియలేదు (సి) ఓరులూరు ధర్మపురితాలూ
కాలలో 12 గ్రామములలో 7, 408 యకరములు.

నీటిపంపతి యభివృద్ధి

కె. కరభిరెడ్డిగారు

(1) శ్రవణ కలహాలను నైకొని నీటికనతులభివృద్ధి గావించు
చుటకు జిల్లాలముఖ్యస్థానములందు అన్వేషణమును గుమావేశము
లు గావించుటకు ఎక్స్ ప్లొరిటర్ ఎంజనీయరుగారికి దొరతనమునా
రధికారము నిచ్చియుండలేదా?

(2) కర్నూలు జిల్లా ఎక్స్ ప్లొరిటర్ ఎంజనీయరుగారు ఆజి
ల్లాలో శేషదేశములం దేయేలేటిల సమావేశములు గావించిరిని
లా మెంబరుగారిని ప్రశ్నించిరి.

ఉ:- (1) దొరతనమువారు జి. ఓ.ను ప్రకటించినది నిజము.
(2) కర్నూలు జిల్లము ఎక్స్ ప్లొరిటర్ ఇంజనీయరుగారు సభ
యేదయను గావించుచున్న నైతులలో యాక్రెడెండు నదనారించి
నటుల నిర్ణయించి సుప్రసిద్ధిచిరి:-

విషయము	స్థానము	తేదీ
(i) వెంకటాపురం చెరువు నిరీక్షణ	దోన్	8.6-1922
(ii) కోచెయ్యన నీటికనసతి	డిటో	9.6-1922
(iii) మైసూరు కాలన క్రింద కృత్తిసామగ్రిభివృద్ధి	మైసూరు	15.18-1922
(iv) టెపాడు కాలువక్రింద	రాజోలి	16.8-1922

యభివృద్ధి
చెన్నపురిలో మోటారుబండ్లపైన యధికారము
యన్. సోమసుందరం పిల్లెగారు.

(1) మోటారు బండ్లరాకపోకల నిర్ణయించుటకు ఇంకను
కొందరు పోలీసు యన్ స్పెక్టర్లు సబుయన్ స్పెక్టరు నియంమింప
బడుదురా?

(2) (ఎ) ఎందరు నియమింపబడు రు?

(6) ఈ శ్రోతరుద్యోగములలో హిందువు లెందరు, మహమ్మ
దీయు లెందరు, అంగ్లో యిండియను లెందరు, నియమింపబడు
రు.

(8) వీరిని నగరపోలీసు ఉద్యోగములలో నున్నవారిని
నైకొందురా? యిది ప్రదేశములవారిని నైకొందురా? యని లా
మెంబరుగారిని ప్రశ్నించిరి.

ఉ:- (1) అవును.

(2) (a) ఒకకొక్క స్పెక్టరు, 4 గరు గబుయిక్ స్పెక్టరు

(2) (b) (i) దొరతనము కాగికి సమాచారము తెలి
యదు.

రాజధానిలో సరిహద్దురాళ్లు

ఎ. త. గణేశ శా. నరకర్ గారు (ఏ) ఈరాజధాని జిల్లాల
లో సరిహద్దు రాళ్లు 1922, 22 లో యెన్ని ప్రాంత చేయబడినది

(2) రెవిన్యూ ఉద్యోగులు తమయిష్టము వచ్చినప్పుడు యాగు
రుగాళ్లును పరిశీలించుటయు, అంగీకరణ రైతులను కల్లుబాధ
లును దొరతనము వారికి తెలియరచ్చివా? (సి) గుర్తుగాళ్లును పాతు
ట, మరచుకునేయట మున్నగువలలు గ్రామకట్టికీ చేయు
చుండుటయు, దొరతనమునా రెండుటకు కూలీలగునా అన్య

న్యచేయుసామ్య రెవిన్యూయిక్ స్పెక్టరు, కరణము అక్రమముగా
నుపయోగించుటయు దొరతనమువారికి తెలియవా? యనియు
రెవిన్యూ మెంబరుకు ప్రశ్నిచిరి.

ఉ:- (ఎ) స్టేటుమెంటు యందులో యన్వేషమైచి.

(2) సర్వే, సరిహద్దుల అన్వేషకారము సరిహద్దురాళ్లు
మరచుకుట చేయవలసినబాధ్యత రైతువైచిన్నది. రైతుచేయ
కున్న రెవిన్యూ యిక్ స్పెక్టరు సర్వేకీసరు అధికారముతో
నీపనిగావించి సామ్యును రైతువలన రాబట్టవచ్చును. ఈ విషయ
మున ఫిర్యాదు రెవిన్యూ రాలేదు.

(సి) గ్రామకట్టికీ ప్రదేశ్యముగా కూలీయర్లును
ఈవిషయమున ఫిర్యాదు లేవియు దొరతనమువారికి రాలేదు.

వాతావరణ స్థితి

1922-వ సంవత్సరం డిసెంబరు నెల 21-వ గురువారము

జిల్లా ముఖ్య నగరములు	తేదీ	తేదీ	తేదీ	తేదీ	తేదీ
విశాఖపట్టణం	...	...	...	...	...
జిల్లాలముఖ్యస్థానములు	...	...	...	...	...
విశాఖపట్టణం	800	576	...	4.18	8.20
జోరాపుట్	781	418	...	6.68	1.66
విశాఖపట్టణం	799	666	...	11.4	1.04
రాజ్ గాడ	784	666	...	12.7	0.69
మచిలీపట్నము	821	652	...	24.05	14.17
శింట్లూరు	846	621	...	9.59	2.16
కర్నూలు	858	601	...	8.60	0.81
అక్కిరె	857	599	...	11.95	5.81
అనంతపురం	850	566	...	10.07	4.65
కడప	858	61	...	16.97	7.76
కల్లూరు	826	651	...	29.84	9.25
గుంటూరు	826	652	...	50.87	21.19
కడపూరు	814	672	...	40.74	9.88
కల్లూరు	820	600	...	21.50	6.40
శిలమ	848	602	...	27.1	16.01
కోయంబట్టూరు	824	573	...	15.14	4.82
కరవూరు	872	625	...	24.00	9.77
నాగపట్నము	809	678	...	24.05	11.53
పురుగోట	837	650	...	15.84	2.07
గుంటూరు	854	640	...	25.28	11.06
పొంబన్	828	744	...	27.28	5.53
కడపల్లె	...	...	...	26.4	11.78
తిరువేలపాడు	830	706	...	31.40	12.41
కొత్తిగల్	827	689	...	22.29	1.40
కాతిరెడ్డి	858	678	...	12.98	2.91
గుంటూరు	910	619	...	7.17	3.44
కొంకుళూరు	797	640	...	17.86	8.16
జోన్నా	794	619	...	12.42	2.10
మోకరా	750	519	...	9.87	2.82
రైచూరు	838	621	...	1.09	8.15
బ్రాహ్మణ	808	557	...	8.60	0.83
కాడపా	662	626	...	5.96	1.52
కర్నూరు	881	676	...	2.81	...
కొంబాయి	889	708	...	0.51	1.60
చోలాపూరు	859	175	...	3.61	...
కొడెకా	698	458	...	47.32	5.23
తిరువకుండలము	688	157	...	20.38	5.85
కొంబాయి	...	...	...	...	...
క్రిందోరు	...	...	...	...	...
కడపల్లె	...	...	...	...	...

ఆకాశమంతయు నిర్మలముగ నున్నది. అద్భుత తిమ్మనగ
నున్నది. ఎండలు బాగుగ నే కాముచున్నవి.

ఎన్. ఆర్. యు. సామ్రాటు.

వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు.

వృత్తాంతలేఖలు

పార్వతీపురం

ఆంధ్రరత్న దుగ్గి రాల గోపాలకృష్ణయ్యగారి రాక
 ఈడికంట రే 17 డి ఆదివారమున యెర్నాట్టు చేసిన ప్రకారం శ్రీయ్యతులు యువకులం దైలులో జేమనకు శరగానే జయజయ ధ్వజాలు చేల రే X పుష్పమాసాలంకృతుని గావించి, వారి సత్కృతికి సహేతుకంగా యుగ్గానికి పురజనుల సత్కృతిని వెల్లడి. 10 ఘంటలవరకు వ్యాఖ్యవాదులతో సహా తనవార, మధ్యాహ్నము 2 ఘంటలనుండి 4 వరకు శ్రీలక్ష్మి మేక మోసగి, శ్రీలక్ష్మి ప్రత్యేకించి సభ్యురాలిగా చేత ఆరకాళములు కలుగజేసి, 5 గంటలవరకు చందాలు రు 0-4-0 లు సమర్పించుకొనే ఘట్ట ప్రాశస్త్యము కలుగజేసిరి. ఇతరుల శ్రీలక్ష్మిలో పండు మాభివృద్ధి కనూలు చేసిన రు 116 లు కొంత భవము చేర్చుచునే వేదగా భూమారు రు 11/1/3 వనూలు అయినది. పారసభ ము కొ. అగ్రులనకయ్యగారి అధ్యక్షతన 5 ఘంటలకు జరుపబడినది. సుమారు 2000 మంది సభ్యులంకరించిరి. ఈసభలో పదమూడు అయిన మొత్తము మరొకంత్ శత్రువులగా గ్రహించి రు 165 లు చిల్లర ఖర్చులు కల్పి వనూలు అయినది. ఇంకా కొన్ని సమస్యలు చేయబడ్డవనూ వనూలు కాగలదని యుచున్నాను. సభ జయత్రయముగా రాత్రి 8 వరకు ఘంటలకు లాహరీగానంకరము ముగియబడినది.

మంత్రాల లక్ష్మీవ్రసంహారాపు.

తణుగు (స్వకీయవిలేజ్)

డిసంబరు 17:—నిన్న మధ్యాహ్నము 8 గంటలకు భారత ఖద్దరు నిలయ కార్యకర్తలచేతుల ఖద్దరు నిలయముయొక్క డ్రైక్టర్ల సమావేశము జరిగినది. అందు ముఖ్యముగా చేసిన తీర్మానములు ఏమనగా జాతీయవిద్యాలయమునందు స్థాపించబడి పనిచేయుచున్న బియ్యము మిషనుమీద కయారగు ఖద్దరు బియ్యములను యీ నిలయమువారే తీసికొని మొదటినుండి అమ్ముచుండిరి. యీ బియ్యములకు ప్రస్తుతము అమ్మకము ఎక్కడగా ఉన్నందున యీనిలయమువారు పదివందల రూపాయలకు ఎక్కువకాని ధరలతో మరొకమిషనుకొని జాతీయ పాతకాలవారిచే బియ్యములను తయారుచేయుచుండుట తీర్మానించడమైనది. జాతీయ విద్యాలయమునకు యీ నిలయమునకు పరకులను ఏర్పరచుటకు డ్రైక్టర్లలో నుండి ఒక ఉపసంఘ మేర్పరచిరి.

ఈ నిలయమువారు రమారమి అయిదు నెలలకు కాలుగువల రూపాయలు విలక గలిగిన ఖద్దరుకత్త్రులను ముగియుట తెలియుచున్నది. యీ నిలయమువారు తయారు చేయు ట్విల్లు వర్తిగు, ట్విల్లు కోటింగులలో అనేక సమావాలు గలిగినవి. వాగుగా ఖర్చు అగుచున్నవి.

బ్రాహ్మణులు—నేతపరిశ్రమ

శ్రీయ్యత యరమిల్లి నూర్యనారాయణగారు (యందపాటి) వారియొక్క కొక నేతకర్మమును స్థాపించి స్వయముగా నిపుణతతో కత్త్రులను నేయుచున్నారు. వీరు ధరింతులై యుండి యీపని చేయుచున్నందుకు సంప్రదించుట, వీరు తయారుచేయు రకము లన్నియు భారత ఖద్దరు నిలయము తంబుకునే యిచ్చుచుండిరి.

అభినవ రామదాసు

బ్రాహ్మశ్రీ కూచిమంచి మూర్తిరాజు దాసుగారు యిచ్చుట నాలుగయిదు వారకా కాలక్షేపములు జరిపిరి. వీరి వారికధ ఖద్దరువృత్తికి యిచ్చుది. వారికథా కాలక్షేప సమయముందు ఈ దాసుగారు పలుసాదలు రామనామవాక్యము లుచ్చరించుచు తనయత్నము చెందుచున్నపుడు చూచి తీరవలెను. గ్రామవాస్తవ్యుల ప్రాశస్త్యముచే వీరిచ్చుట సప్రామాణ్యము కొలదిలోవలలో గావించుటకు నిశ్చయించిరి.

బందరు

(ఒకవిలేజ్నుండి)

పార్వతి

డిసంబరు 19:—చాలసంకల్పరములనుండి రాబట్టిన కట్టలలో నాలుగువైపుల పార్కు కట్టలేనిది మాపురపాలక సంఘమువారికి ఉత్తేజము గలదు. వాని అప్పటిగోపాలలో అది ఏమీ కొనసాగలేదు. ఇప్పుడు, ప్రభుత్వమువారు నాలుగు వైపుల పార్కు గట్టుటకును మామ్యురిసిపాలిటికి కొంతభవ మిచ్చిరట. మామ్యురిసిపాలిటివారు, పార్కుకట్టు విషయములో ప్రతి ప్రారంభించిరి. కొద్దికాలలోనే వీరు పూర్తియగును.

అప్పస బ్యాంకు

మొన్నటిగోజున, పురమందిరములో అప్పస బ్యాంకు యొక్క సాధారణసభ యొకటి జరిగెను. ఆసభ, ఆడిటు అర్థము మొదలై పదివైట్ల బాధము నిర్ధారణ చేయుటకును, జరియు 25 రూపాయల డిపాజిటునిబంధన కద్దు చేయుటకు గాను ఏర్పరచబడినది.

జిల్లాజడ్జి

లా.బో.దొరగారు, ఈమధ్య ఒక విచిత్రమైన ప్రకటనను ప్రకటించిరి. బ్రాహ్మణులకు గర్భ మెండు ఉద్యోగములు కావలెనంటే నూలు పైసల కరీక్షతో అన్ని స్థలములలోను నూటికి నలునదిమాక్కలు రావలయునట. బ్రాహ్మణేతరులకు పాపము నూటికి 80 మార్కులు వస్తే చాలునట. ఇదేమి విచిత్రమో తెలియజేస్తుంది. ఈసంగతి, మోక్షార్థముకొని ఎల్లా తెలిసిందో యేమిటో, దానినిమాడ మోక్షార్థము కద్దుచేసినారట.

టీపార్టీ

మా డిప్యూటీ కలెక్టరుగా రైసుకుంటి, జవ్వాడో హుస్సేనుగారి గౌరవార్థమై, ప్రకంఠ వెంకటరంగయ్య వాముడుగాడు, ఒక టీపార్టీనివ్విరి. ఆవిడునకు పురమణులుందరిని ఆహ్వానించేసిరి.

ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము

నోబుల్ కాలేజీ పూర్వవిద్యార్థులు, ఆంధ్ర విశ్వ విద్యాలయమునకు ఫలనిర్ణయము చేయుటకును, ఏమోస్తరు యూనివర్సిటీ యొందవలెన మొదలైన సంగతులు ఆగవించుటకు గాను, నోబుల్ కాలేజీ ప్రిన్సిపల్ గారు రైసుకుంటి స్ట్రావదొరగారి యాజమాన్యముకంద సమావేశమైరి. రెండుగోజులు డిస్కుషన్లు అయినతరువాత, పరీక్షలుచేసేవిద్యాలయము గాక, చదువుచెప్పి, నివాసయోగ్యమైన విశ్వవిద్యాలయ ముండవలసిదనిగాను తెలుగు, ఇంగ్లీషు మరియు హిందీలేక సంస్కృతము కంపల్పి రీభాషణగా నుండవలెననియు, ఇందరులోనే ఆంధ్రవిశ్వ విద్యాలయము పెట్టవలసినదనియు మొదలైన తీర్మానములుగావించబడినది.

పర్లాకిమిడి

(ఒక విలేజ్నుండి)

డిసంబరు 17 తేదీ మధ్యాహ్నము 8-80 గంటల క్రిక్కువ విలాస గ్రంథాలయములో గావించబడిన సభయందు బ్రహ్మశ్రీ పారసంది రామకృష్ణగారు "ఆంధ్రభావన"ను గురించి యువస్వనిందిరి. అందు వీరివారు సాంధ్రభావమిచ్చిరైతే ముఖ్యము చల విధముల పాటుపడుచున్నారనిగని గరితుగు మార్గముగ వొక్కడను బోవుచుండుట తేదనయు, భావయనగా నేమియో మొదట తెలిసికొనినగాని భావమిచ్చిరైతే కృషిసంపాది నిన్నయోజనము నియు చేతమందు వాడుకలోనున్న భావలన్నిటికిని సంస్కృత మే మాతృభావయనియు పూర్వకాలమున సామాన్యజనులు సంస్కృత భావను వాడుకలో సరియగు మార్గమున నుచ్చరింప జాలక తప్పుమార్గమున నుచ్చరించుచుండినయు, దానినే సంస్కరించి ప్రాకృత భావయని తరువాత వారు జెప్పుచుండిరి యు, ఆప్రాకృతభావలో గ్రంథములనేకములు గలనయు కాను రాను సంస్కృత ప్రాకృత భావల మిశ్రమమే యిప్పుడు వాడుకలోనున్న చేతభావలనియు తాము భావ తత్వమును గనుగొనుటలో గొంత కృషిసల్పితిమనియు తమవ్యాసములను బల్లిలలో ప్రకటించుటకు దగింత యకకాళము జక్కచెప్ప దనియు ముచ్చటించిరి. వీరుట కార్యదర్శి 24 తేదీ ఆదివారమున "ఏరుక్రీస్తు" గురించి గ్రంథాలయములో నుపవ్యాసమియ్యబడునని తెలియజేయు కరతాళధ్వనలతో సభముగిసినది.

మా పురపాలక సంఘమువారి నెల 15 తేదీన సమావేశమై ప్రస్తుతము మ్యూనిసిపల్ ఆసుప్రుతిలో నొక నలుబిట్టింటు సర్దుచుట బహుగా వాస్తావమున నొక తేదీ చాక్టరును నియమించిరి. రెండుసంకల్పరముల క్రిందట తేదీ చాక్టరు ఘోషా ఆధు ప్రతిలోనుండి యుండెను. ఆ మెట్టిపోయినందున పరియెకరా స్థానమునకు రాకపోవుటలకును ధన లోపములకును నింకనుట శ్రీలక్ష్మి లగిన వైద్యసహాయము లేకుండెను. శ్రీమహారాజావారు ను దొరతనమువారును ధనసహాయము చేయుచునని వాగ్దానము నన్ననటుల తెలియచున్నది. చిరకాలము నుండి గల లోపమును దీర్చివందుకు ధనసాయ మొందెనైతే ప్రాజావారును దొరతనము వారును ప్రజాసౌఖ్యమే సమాగోరు రాయసాహాయ్యమైడిగంటం సీతాకామ స్వామి పంతులుగారును పురజనుల కృతజ్ఞతకు పాత్రులు.

రాజమహేంద్రవరము

[స్వకీయవిలేజ్నుండి]

గా.డి. నిర్వహణము

డిసంబరు 19:—గాంధీమహాత్ముని నిర్వహణము నిన్నటి గోజున మిక్కిలి జయప్రదముగా జరచబడినది. పంచములకు మహాత్ముని మూలకు, ఇతరవీధులకు ఖద్దరుబట్ట చాకగా X జము 18 5 అజాల చొప్పున 480 X జములు గుడ్డలు విక్రయించబడినవి. దానివలన వచ్చిన నష్టము రు 180 లను చాక్టరు బ్రహ్మశ్రీయ్యల ముద్రావ్యాఖ్యంగాడ భరించిరి. చాకగా మహాత్ముని మూలకును పంచములకును ఇకలవీధులవారికి ఖద్దరుబట్టను మారక సంగుళువారును, గాంధీమహాత్ముని కారులును, పురమణులును, 4 లేక 5 అజాలకు అమ్ముట కొన్నిమానముల నుండి ప్రతి గాంధీర్వంధునిమున జరుగుచునే యున్నది. అఖిలభారత వర్తమున నిట్టి ఘనకార్య మెచ్చుటకు జరుగుచుండునీ నీ దివములలో మా పురవర్తకులను ఇతర పాఠలును ఇట్టి యెర్నాట్టుచేసి చేరజాతులయందు కూడ ఖద్దరు వ్యాపకము చేయుచుండుట ప్రకటనము.

హిరంక సభ

సాయంత్రము 6 గంటలకు సాయంత్రములో మహాసభ జరిగెను. తాలూకా గ్రామములనుండిగూడ ప్రముఖులు దయచేసిరి. శ్రీలుకుడ సభ నలంకరించిరి. జిల్లాకాంగ్రెసు సంఘకార్యదర్శియగు శ్రీయ్యత పొన్నలగడ్డ వల్లభరాజుగారు సభాధిపతిగావెన్నుకొనబడిరి. ఆయన కడలూరు జయిలనుండి విముక్తి గావించిచ్చిక శ్రీయ్యత కళా కేంద్రాగ్రామిని సభ్యులకకుక పరిచి వాని ఉపన్యసించి గోరిరి. కళా కేంద్రాగ్రామిగారు ఆరగంటనేపు సమాజగాంధీయ్యతో అగర్గధారతో ఉపన్యసించి మహాత్ముని కార్యకమమంబెట్టి మార్పును ఆనసకములేని వ్యక్తపరచి, కారాగార ప్రవాసము కమతేనావాలివాను స్థిర పరచినదని వొక్కిచెప్పిరి. వీరుట చాక్టరు ముద్రావ్యాఖ్యంగాడ తాము వారము దినములనుండియు 4 నెల రూపాయలు విరాళములు చేయించితిమనియు, ఇంకా యనేకులను చూచుట కవకాళము చిక్కలేననియు, యంతకొలది కాలముగా నితేసామ్య వాగ్దానము చేయుటకు ప్రజలలో నిరత్యాకా మెంత మాత్రములేదని చెప్పుటకు ప్రజలనిదర్శక మనియు శల విచ్చిరి. వాయకులలో నిరత్యాకా మున్న తేకాని ప్రజలలోయు త్యాకాను సంపూర్ణముగ నున్నదనియు, అవకాశ చక్రలతో కాలయాపనచేయుట కార్యనిర్వహణమునకు అడ్డుగా నున్నది, కాని ప్రజలలో యత్యాకాను తగుట కాదనియు వొక్కిచెప్పిరి. ఆయన కద్దరు అమ్ముకై నిచ్చిన రు 100 లు కాక, మరియు కరు 116 లు విరాళము క్వరాజ్యంధి కొనగలదని శల విచ్చిరి. అంతట శ్రీయ్యత టంగుటూరి ప్రకాశంగారు ఆకాలియడ ప్రభుత్వమువారు వహించిన కార్యమును గూర్చియు, ఆకాలి తత్వల జుత్వదర్శక ఆత్మనిగ్రహమునుగూర్చియు విపులముగా, సభ్యుల హృదయములు కదలగల్గు ప్రసంగించిరి. ప్రజలను, ఆత్మబలము ముందర నిజవనేడని రి నెలమంది చేతభయము లేకుట పోయినను తెలియకపోయినను, ఆకాలిల దానిని యజా, పుతేసినయు, ఆకాలిల ఆహింసా విజయము ఒకకుక మహాత్ముని సిద్ధాంతముల ఆచరణయోగ్యము, విజయ చిహ్నములను ప్రకటించుచుండ మనము కానసభాప్రచేతసభ్యుల గూర్చి చర్చించుచు కాలయాపన చేయుచుండుట మొదలయి గోద్యముగ నున్నదని శల విచ్చిరి. మహాత్ముడు కొనసాగింప నలచిన యువ్యమును బాణ్ణలితో జరుగుటకు వీలులేకపోయినను, మహాత్మునికి కార్యతేజమునుండి యెదరెల్లుల్లెను దైవనిర్ణయముచే నెచ్చి తీయుమగ గురకాదా లలో నది కొనసాగింపని నిరూపించిరి. కానసభా ప్రవేశము నిర్వహణమని విన్నవించిరి. గజులలో అభిప్రాయభేదములు తీరముగా నుండినను, కాంగ్రెసులో చీలికయుండదని తమవిశ్వాసముని శల విచ్చిరి. వీరుట ప్రతి భవిషిపాటి సత్య సారాయణగారు కొలది నిమగ్నులు మూలూడి వాను నైవారా మున్నగు మహానాయకులను గూర్చి త్పతీకరముగా మాట్లాడుట విచారకరమని చెప్పిరి. ప్రకాశంగారు వారి యభిప్రాయములనే గాని వ్యక్తులను ఖండించరాదని మడిగిరి. అన్యభయము చేతనేచా నిరకులుకందని గభ్యుల హెచ్చరించిరి.

ANDHRA TUTORIAL COLLEGE.
 POLAIAH UPSTAIRS, RAJAHMUNDRY.
 For Senior Inter Students Part I.—top-notch coaching by a well-known educationist. Economical Boarding & Lodging arranged Living Cost astoundingly small; Beautiful sanitation; Picturesque scenery an ideal place altogether.
 M. K. RANGACHARI, Secretary.

వనోపధిసతస్పరి
 రక్తసీసతను పోగొట్టి రక్తమును మరీపురము చేయించుచు చేరెన్నిక గాంధీగారి ధర 1-10-0
 ఇండియా సిల్వాకేషన్ల విచ్చటికైతేను తప్పిల్లాఖండ) ఉచితముగా వండును.
విలాసము పి. డి. సావంత్
 నెం 144 మదనపాటి, బొంబాయి

జూబులు

ఆంధ్రపరిశోధకమహామండలి పంచమ

హార్ని కోర్కెనము

ది 17-12-1922 తేది మధ్యాహ్నం 2 గం॥ లగాయకు రి ౧౦౦ వకు చిత్రాధికారులు శ్రీ కొమ్మత్తాజు వేంకటేశ్వరరావు తంతులు ఎం. పి. గారి అధ్యక్షత క్రింద జరిగినదే ముగా జరిగినది.

మిట్టదొడ్డి రాజానరసింగరావుగారు

హిందీప్రచారకులగు శ్రీయత, మిట్టదొడ్డి రాజానరసింగరావుగారిని, కల్లూరు, హిందీప్రచార కార్యాలయమువారు, తమ సంబంధమునుండి, 1922 వ సం॥ డిసెంబరు 12 వ తేదీనుండి, తొలగించిరి గనక, ఆ తారీఖునుండి తదుపరి శ్రీయత, నరసింగరావుగారు కార్యాలయముపేట యొనర్పిన యెటుంటి కార్యమునకును, హిందీప్రచారకార్యాలయమువారు బాధ్యులు గారని యిందుమూలమున యెల్లరకును తెలియజేయడమైనది.

రాంధర్రోసే,

కృతసాహసము, ఆంధ్రహిందీప్రచార కార్యాలయము, కల్లూరు.

శ్రీవిశేషలింగవిజయరాజము - కుముదవల్లి

మా సమాజముయొక్క 25-వ హార్నికోర్కెనము యీ నెల 21-వ తేది ఆదివారము ముగిసి 1 గంటకు క. ఆర్. వి. కృష్ణారావు పండితుని అధ్యక్షతన జరిగినది. నాటికథన కాకినాడ వాస్తవ్యులగు శ్రీయత దుగ్గిరాల వెంకటసుబ్బరాజు రావు పంతులుగారు అగ్రాసమాజవ్యవస్థను విహింప దయతో నంగీకరించిరి. కాన తదుపరి తమ మిత్రులను తప్పక విజేసి సభ జయప్రసముగా నెరవేసి ప్రార్థింతులు.

సాగి నారాయణరాజు,

అధ్యక్షులు.

భూపతిరాజు పిరుపతిరాజు,

కార్యదర్శి

శ్రీవాణియేట, నరసాపురము

ది 16-12-22 తేది శనివారమునాడు మాపురపంచవి శ్రీవాణియేట నాడు చింతాపాణి నాటకమును కడు విజయవంతముగా జరిగింది మా పరలకు మిక్కిలి ప్రశంసలను కలుగజేసిరి. అందు విల్వయలగుడు, చింతాపాణి, శ్రీవాణి, భవానీకంఠుడు, మల్లికార్జున, శ్రీకృష్ణుడు, యాపాత్రధారులు ఎంతయు గొని యానదగియున్నది. ఇట్టి విజయ లగునాచే ప్రదర్శించుటకప్పుడు గదా గ్రంథకర్తకు శ్రీమత సభాకర్తకు అటుమిట్టి విల్వయలగుడుపాత్రధారుడగు యశ్. వి. నరసింగ రావుగారు పాలకొల్లు కావరమ్మలగు కుం॥ శ్రీ వెంకటాజు రామచంద్రరావుగారి కల్లనున్న చింతాపాణి పాత్రధారుడగు ఎ. కనకరాజుగారు మా పురప్రముఖులను స్వాగతములు నమస్కారములు యర్పించి నారాధనముగా తి గారి కల్లనున్న సుగంధద్రవ్యములను పొలితోపిడముగ ఇచ్చిరి.

పురవాసి

నెల్లూరుమండల ప్రాథమిక పాఠశాల

ద్వితీయ మహాసభ

తే 17-12-22 ది ఆదివారము పాఠశాలకు రంగ నాయకుల పేట మున్సిపల్ మిడిల్ స్కూలులో సమావేశమైన కార్యనిర్వాహకసంఘసభలో గావించబడిన తీర్మానములు:-

- (1) ఈ డిసెంబరు 27-28 తేదీలలో నెల్లూరుకుండు జరుగబోవు మహాసభను కనీసము 4 జనాలకు తక్కువగా వంద ఇల్లించి ప్రతి ఎరిమెంటరీ యాపాఠశాలయిన, ఉపాధ్యాయునియు అధ్యక్షసంఘసభ్యులగు నుండవలెను.
- (2) ఇల్లూరుతాలూకాబోర్డు సారథులకు కేసులు నెలపులు లేనందున మహాసభకు రాదలచినచో 25 తేదీనుండి 29 తేదీ వరకు నెలవసంఘము శ్రీ బోర్డు ప్రెసిడెంటుగారిని ప్రార్థించవలెను.

తా. క.-మండలములోని ఉపాధ్యాయ సంఘ కార్యదర్శులు మహాసభకు వచ్చి ప్రతిభను ప్రదేశించి యీ నెల 25 తేదీలోను జరుగబోవు మహాసభను స్వాగతము.

రాళ్లపల్లి రామచంద్రు,

మంచెల్ల వెంకటేశ్వరు,

టి. వేదమూర్తికృష్ణు,

ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ, కృష్ణా మండల ప్రాథమిక పాఠశాల ధ్యాయల సభావ్యవహారము

కృష్ణామండల ప్రాథమిక పాఠశాల సభ మం॥ శ్రీ మైంధు హైస్కూలు ప్రధాన పాఠశాలకు ఎ. జనారామ రావు పంతులు లి. ఎ. యల్. టి. గారి అధ్యక్షత క్రింద ది 26-12-22 తేది మంగళవారమునాడు, ఆంధ్రరాష్ట్రీయ పాఠశాల ధ్యాయలసభ మం॥ శ్రీ ఎ. కంకటాగిండ్ల జార్ ఎల్ లా గారి అధ్యక్షత క్రింద ది 27-12-22 తేది మంగళవారమునాడు సభాపురంతాలూకా పాలకొల్లునకు చేరువ నుండు జిమ్మూరు గ్రామమున జరుగబడు గాన తమ రాతేరీల నాటికి దయచేసి సభల జయప్రథముగ జరిపింప ప్రార్థించుచున్నాము. తెండు వేలమంది యాపాఠశాలకులను ఏర్పాటుజేయబడినది. గాన ఉపాధ్యాయులెల్లరు దయచేయి ప్రార్థింతులు.

సభల కార్యక్రమ ముదయముననే ప్రారంభించబడును.

కోనందరావు ప్రాసాదిత వేమనపుస్తక భండారము

గుడివాడతాలూకా జనార్దనపురం మా గ్రామములో శ్రీ కొంపల్లి వేమనగారింతులవారి పేట నొక ఉత్తమతపాలయమును ఈ యందుభివంద్యరము మా స్వగ్రామముల సహాయప్రార్థనామూలకల నెలకొల్పబడి దివ్యప్రవర్ధమానం బగుచున్నది. ఇందు 250 ఆంధ్రగ్రంథములును 60 సంస్కృతగ్రంథములును 50 ఆంగ్లేయగ్రంథములును 20 ప్రింట్ గ్రంథములును ఆంధ్రవిశేషతక కృష్ణానాటికలును తెప్పింప బడి ఉచితముగ పఠించుట కొనగలగుచున్నది. దేశీయనాడు తులు సంఘసంస్కరణసభాజనులు మాకు సర్వవిధముల దోడ్పడి మా ఉద్యమమును ప్రోత్సహింప ప్రార్థింతులు.

కోనందపల్లి కోటిరెడ్డి,

కార్యదర్శి.

చెన్నపురి కంధమండల జాతీయ మహాసభ

చెన్నపురి కంధమండల జాతీయ మహాసభ కార్యక్రమములకు ప్రోత్సహము చేయి మేము కార్యదర్శులగు నెమ్మ కొనబడినారమే కాని ఏకత్వ భయం లేదనియు మేము నిరసించుచుంటి మనయు 2వ సభ్యులు ఆమ సభకు ముతో నొక కథ ఆంధ్రప్రదేశ్ కులకు ప్రకటింపబడి యున్నది. అందుచే మే మిప్రత్యక్షతరమున ప్రాయశఃపిడి వచ్చినది.

గ్రంథమున సభను కానన తిరప్పార సంఘమువారు మహామంతుల నానామయి. ఇప్పుడు నెల్లూరుగారి అధ్యక్షత క్రిందను సభ జరుగబడవలయు ననియు తీర్మానింపబడినది. నెల్లూరుగారి అధ్యక్షులుగ నుత్త ప్రార్థించిమి. కాని అత్యు ది పీఠ కావోపుటచే సంఘమువారు వచ్చిన తరువాత జరుగ వచ్చునది ఎల్లరకాల్చి పాయమై యుండెను. కాని తదంతయు అవస్థలో ఉత్తము సభలు వచ్చుచును, కాననల్లంపున సంఘమువారి నివేదిక ప్రయోగం జరిగిన తరువాత సభ జరిగిన వాగుగ నుండు నని ఆహ్వాన సంఘసభ్యులయంద నేకులు చెప్పి జరుగ సభ యానబడినది. అదిగో యదిగో అని చెప్పుచు తుదకు నరంబు ముసమున సంఘ నివేదిక ప్రయోగంబడినది. అంతటి నుండియు కాననసభావ్యవహార ప్రకటనలను బయల్పడెననాదోవ నాకములకును అభిభౌతిక సంఘసభ్యులయొక్కయు తీర్మానములు బయల్పడెననం తదనుక సభ జరుగు ప్రయోగంబడినది. పిమ్మట ఆ సంఘమువారు ఏవిధమున తీర్మానమును చేయకపోవుటయు త్వరలోనే జరుగ నుండిన అభిభౌతిక జాతీయ సభ జరుగనందుటయు నుటల నీచుండల సభను జనవరి మాసమునకు మార్చినది జాతీయ మహాసభ తరువాత కార్యదర్శులగు ఎల్లు చేసిన బాధుగనునో యని యాలోచించుటకు సభ జరిగిన బాగుండు నని ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులును సభ్యులయంద నేకులును అభిప్రాయపడినందున సభా ప్రయత్నము లేదుము చేయవలెను. విశేషము లేదుయు లేకుంటేనే ఆహ్వానసంఘసభయను జరుపక యుంటిమి. జనవరి మాసమున సభ తప్పక జరుగును.

గోనుగుంట్ల వేంకటసుబ్బారావు,

నెలనూతల సుబ్బారాయుడు.

స్వామిజ్య నస్తుకదర్శనము

వివాద బహుశక్తి. విజయరాజుగారి గారు 17 వ తేదీని బాహుళ్యమున వచ్చి 19 వ తేదీని కలకత్తాకు వెదలిరి. ఇచ్చట నున్న భువన స్వామియగుతి కర్మక కమిషనరు కెంకలపాటియొక్కనుతో సంశయించి వంజామిస్వామిజ్య ప్రకారమునై గాని విజయరాజుగారును కొనియాడి పాటియాటామొ ముగిసి. స్వామిజ్యములకు ప్రార్థనములకు ప్రకటించిరి. విజయరాజుగారు కేంద్రీయమున నుండిరి. స్వామిజ్యములకు కుడావన ముగించిరి. నీ తెలుసుకొన్నాము. కర్మక కలకత్తా కమిషనరుచి ఆహ్వానింపిరి. ఇలంబర్ చోటాగారు సమావేశమై మొదలగు ప్రకటనలను మార్పుల సుదర్శించురు.

గొల్ల కాస్తిగారు

విద్యార్థులకు హితోపదేశము గావించుట ఆదివారమునాడు గొల్ల కాస్తిగారు వివిధకాలాల విద్యార్థులకు హితోపదేశము గావించుచున్ది. హిందీలో నున్న భాషా శాస్త్రీయవిద్యాలయమున సందర్శించి పాఠ్యాన్ని శ్రీలక్ష్మి భారతీయశ్రీలక్ష్మి నున్నది నొందవలెనని హెచ్చరించిరి. సోపానమునాడు. శైల్య సను కాశీకి విద్యార్థులకు విషయము సమగ్రముగ పరిశీలించి దర్శిపాటు ముల శిష్యులకు కొనకదనియు మేధాశక్తి నిర్మాణప్రజ్ఞను నలవరచుకొనవలె ననియు హితమొసగిరి. 19 వ తేదీని దక్కనుకాలేదీని సందర్శించి దొమియనులలో నున్న భారతీయులకు నిరూపకాధికారులను సంపాదించుటకై తాము పడిన శ్రమ లన్నిటిని వికరించిరి.

గొల్ల వివాహము

సర్ ఆర్. ఇమాంగారి తమరలగు డిప్ర ఇమామ్ గారి కిది మానన్ ఇమాంగారి కన్యకుమారిని పొట్నాలో 24 వ తేదీని వివాహము జరుగను.

విచార కరమగు మృతి

కనాచి కరమగు స్వామివాడుగ నున్న లాల్పాడ్ మాస్టరుగారు మృతికొందరి. హైదరాబాద్లోని స్మారకసభ లో అనేకములు ప్రార్థనలు : మువనగుగారు 80 సంవత్సరముల నండిననుకను లాల్పాడ్ గారికినిగిల్ల స్నేహమును వికరించి వారి యావాద్యమును ప్రార్థనసభకరితమందులకు పొనియాడిరి.

నైజామ్ ప్రభుత్వపు ఫర్మానా

ఉస్మాన్ నాహి మిల్లు వాటాదారుల సమావేశము మామూలుల వరకు జరిగేదేముట. ప్రజలలో చాటుకుండి యొక్క కోరిక ననుసరించి నైజాం ప్రభుత్వమువారు ఉస్మాన్ నాహి మిల్లుల వాటా దార్ల ప్రభుత్వ సమావేశమును మరీ మూడుమాసములవరకు జరిగి ప్రయోగము, వాటాలు 1923 వ సంవత్సరం జనవరి 31 వ తేదీవరకు కొనకయ్యననియు ప్రకటించిరి.

క్రొత్తస్థిమరు రేట్ల వివరములు

మెక్గార్నెట్ మెంజీ కంపెనీలోని 1 డిజింబరునుండి పి. యల్. ఓ. లి. వి. కర్మకులలో సిలోన్, ఇండియా యూరోపుల మధ్య ప్రయాణపు రేట్లు 1వ తరగతి నెలూనుకు 6 పానులు, 2 వ తరగతి నెలూనుకు 8 పానుల వంతును తగ్గించిరి. ఇదివరకు టిక్కెట్లు కొన్న వారికికూడా ఈ తగ్గుకుల ప్రకారము ముజరా యిచ్చబడును. క్రొత్తరేట్ల వివరములు. కలకత్తానుండి లండనుకు పి. ఓ. లి. వి. స్తీమకులలో 1వ తరగతి పోను 70 పానులు, రాను పోను 128 పానులు. 2వ తరగతి పోను 56 పానులు, రానుపోను 98 పానులు. కలకత్తానుండి మార్చేస్టరుకు 1వ తరగతి పోను 66 పానులు, రాను పోను 115 పానులు. 2వ తరగతి పోను 54 పానులు, రానుపోను 98 పానులు. మార్చేస్టరు కలకత్తానుండి లండనుకు 1 వ తరగతి పోను 76 పానులు రానుపోను 183 పానులు. 2 వ తరగతి పోను 61 పానులు, రాను పోను 112 పానులు. కలకత్తా నుండి మార్చేస్టరుకు 1 వ తరగతి పోను 72 పానులు రానుపోను 126 పానులు. 2 వ తరగతి పోను 62 పానులు రానుపోను 109 పానులు. లి. వి. స్తీమస్తీమకులవై బొంబాయినుండి చెయ్ట్ లండ ను కిచ్చిటిరేట్లు 1 వ తరగతి పోను 66 పానులు రానుపోను 115 పానులు. 2 వ తరగతి పోను 52 పానులు రాను పోను 91 పానులు. మార్చేస్టరు కలకత్తా 1 వ తరగతి పోను 72 పానులు, రానుపోను 126 పానులు. 2 వ తరగతి పోను 60 పానులు రాను పోను 106 పానులు.

లోకామయహర కస్తూరిమాత్రలు

పిన్నలు మొదలు వయస్సైన పెద్దవారివరకు సాధారణ వ్యాధులన్నిటిని వాడగలగినది.

250-300 మాత్రలుగల సీసా 1-కి ధర 0-4-0 1 మొదలు 6 సీసాలవరకు రూపు 1-4-0

1. మలేరియా జ్వరమునకు మీ లోకామయహర కస్తూరిమాత్రలు మంచి గుణమిచ్చినది. లక్షి సరిహంజివ్య సోమవారపేట, కూర్మజిల్లా.

2. మీ లోకామయహర కస్తూరిమాత్రలు అతి ఉపయోగకరమైనది. చురల దేవులుగల పంపకోరడను. బాలరామచార్య, కస్తూరిపూర్, చిక్కోడి రెగ్ గామ్.

3. మీ లోకామయహర కస్తూరిమాత్రల గర్భిణులకు మిక్కిలి ఉపయోగించినది. 6 బుడ్డు వెంటనే పంపకోరడను. ఎస్. అప్పయ్య, మూలమాస్త్రం కిరీకనాల్కి, బెంగళూరు.

సారస్వతానందము విద్యార్థులకు, న్యాయవాదులకు, ఉపాధ్యాయులకు, పండితులకు, వారు, పీఠ యాసల మొదలు సంబంధమైన పనిగలవారి పాలిటికి సంతోషం.

20 దినములకు సరిపాత్ర బొంబు వెల 1-0-0 వి. పి. ఖర్చువేరు.

తాంబి అక్కిడు, సం 381 తంబుకెట్టిపర్తి పుత్రాను. వి. పి. అర్జును మద్రాసునండి పంపబడివు.

పాశ్చాత్య వైద్యశాలల పండితులు శ్రీ శీతారామవ వైద్యశాల మైసూరు. (1)

మహామారి (ప్లేగు)నుండి ఎంతమాత్రము భయము లేదు (1045 4)

శ్రీ గద్వాల మహారాజ సాహేబుగారి టెంపుచేబంగారు పతకమును బొందిన వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యగారి (2)

వేగు జాషధములు

కడచిన యిరువదియైదు శతాబ్దములకాలముగ ఇండియాలో కలుభాగములందును, బర్మా మున్నగు పలుప్రదేశములందును ఉపయోగించబడి ఆ శేతులను రక్షించినవి.

జ్వరమునకు హైమాది పానకమును, గడ్డలకు శతధౌతపుత్రమును, ఉపయోగించదగినవి

ఇవి వేగును గుణపరచుటయే గాక, రాకుండ చేయుటకును చాలినవి. వేగుగల ప్రదేశములందు సానకమును మీము

చిప్పియుండు ప్రకారము నేనించుచుండిన, వేగుబాధ ఎంతమాత్రమును సోకదు. ఈ మందులను పిన్నలు, పెద్దలు, గర్భిణి

స్త్రీలుకూడ ఉపయోగించవచ్చును. స్వాకిండు పోటీజిఖర్చుల ప్రత్యేకము. క్యాటలాగు ఉచితము

హైమాదిపానకము 6 అవున్సుల సీసా రు 1-4 లు } శతధౌతపుత్రము 1 అవున్సు సీసా రు 0-14-0 లు

3 " " 0-12 } 1/2 " " 0-10-0

తంబినిలాసము: "పండిట్" మదరాసు. ఆయుర్వేదాశ్రమము 41, ఆచారప్పకొవ్వీధి, మదరాసు.

మీకు ఈ నూనె ప్రత్యేకము, లేదా అన్నిటికీ కావలసినవస్తువు "టెటో డిల్ బబారు" కు వ్రాయుము. ఇది విద్యుత్తులకు అత్యంత మునుగుణముగలది. 1/2 పౌండ్లు రూపి 1-కి ధర రూ 2-0-0 1 పౌండ్లు " " " 0-12-0 1 పౌండ్లు " " " 0-8-0 కొన్ని మార్కులు చేరి రుమాలులందు చల్లిన మిక్కిలి ఉపయోగకరమైనది. ముఖ్యముగా కష్టపించుము.

వెంట్రుకలే అందము. రాలిపోకుండ, జాగ్రత్త! వెంట్రుకలు దుష్టతతో పూడి రాకమునకే త్వరకము. పుష్కలముల మొదలు పెట్టినయెడల వెంట్రుకలు పొడైపోవును. అంతవరకు రావలసినది. నడక కామినీయా నూనెను వాడుట మొదలు పెట్టుము. ఇది వెంట్రుకల జీవనమునకిది. వెంట్రుకలు వెట్టి రోగ మున్నది, రోగ మొంతవ్య మున్నది, యిది నివార్యమగును. వెంట్రుకలు అట్లుగా గాని, గడ్డలకు గాని యుండదు. మీ వెంట్రుకలు చురల యొప్పుతో మెత్తవనము గల్గి వట్టు ఈ నూనె మెత్తయి చురును. ఈ లోకామయ హరిని కరిగించి చూడుము. వెంట్రుకలు యెట్లు మృద్ధి యగునో కనిపెట్టుము. కామినీయా నూనెను నిన్ను పోస్ట్ క్యూపునికీ కేయుము. నెల బాడ్డి 1-కి 3-కి కూపాయి. వి. పి. చార్జీలు ప్రత్యేకము. అన్ని లోకామయహర కస్తూరి మాత్రల వైద్యశాలలందును ముఖ్యముగా కష్టపించుము.

ఇది మందులమొత్తము రందరికీవచ్చును; శరవలము; హరికల్పము గూడ బొరకును, లేకున్న, పోలు రుకెంట్లు: ఆంగ్లోయండియన్ డ్రగ్స్ అండ్ కెమికల్ కంపెనీ, (186) 186 కామ్యూనుటీదు, బొంబాయి.

ఆంధ్ర శ్రీభాష్యము

శ్రీరామానుజులవారి బ్రహ్మసూత్ర భాష్యముకు సరియైన చక్కని తెలుగున

కావ్యరత్న, వేదాంతరత్న, వేదాంతరత్న, వేదాంత వాచస్పతి శ్రీమాన్. కందాడై. శేషచార్యులవారిచే రచియింపబడినది.

మొదటివాల్యము (ప్రథమాధ్యాయంతము) 8-0-0. రెండవ వాల్యము (ద్వితీయ, తృతీయ, చతుర్థాధ్యాయములు) 8-0-0.

తెలిసిందిన పద్ధతి:—తమ బ్రహ్మసూత్రమునకును శ్రీరామానుజ భాష్యమునకును ప్రతిపదార్థము తాత్పర్యము (తెలుగున) శ్రీభాష్యము (ఇందు 6-వ సమాధాన సంకేత పూర్వపక్ష సిద్ధాంతములు మొదలుగు: విప్రత్యేకముగ జూపింపబడినవి.) అచ్చటచ్చట ప్రతిపదార్థము యందలి విశేషాంతములు నీడబడినవి. అప్పుడూర్వ పక్ష అప్పుడీధాంత మహాపూర్వపక్ష మహాద్ధాంతముల యందలి వాద ప్రతివాదము లన్నియును చదువరులకు వేదాంత విచారమునకు దభిరుదని గలుగజేయు రీతిని యుత్తర ప్రస్తుతరూపముగ గలబలుప బడినవి.

శ్రీరామానుజ జియ్యర్ స్వామివారును, నానందుడు పరకాల మతము జియ్యర్ స్వామివారును, గను శ్రీరంగ నారాయణ మతము జియ్యర్ స్వామివారు.

ఈ గ్రంథమును భగవద్రామానుజ విరచిత శ్రీభాష్యమునకు సరియైనదియు, నుబోధమునకు తెలుగును గాను తెలుపుచు నంగీకార పత్రములను కృపచేసిరి. (359)

మానేజర్, వేదాంత ముద్రాక్షరశాల, 88. ఏడుభావులపేడి, మద్రాస్.

రు 500-లు ప్రథమబహుమానపాత్ర

జ్యోతిషరహస్యబహుమానపాత్ర

30-4-23 తేదీని జరుగును.

కడు ములభము. ఫల మధికము. ఈ బహుమానముల కొరకు అక్షరజ్ఞానముగల ప్రతివారును ప్రయత్నించుచేయవచ్చును.

ఈ పరీక్షకు స్త్రీలును, పురుషులును కూడ దాఖలులను చేయవచ్చును. ఎరియిండ్ల వారు కూర్చుండి "జ్యోతిష రహస్య" గ్రంథమును చూచుచునే పరీక్షప్రశ్నలకు సదుత్తరములు వ్రాయవచ్చును. మాకలింగజ్యోతిషనిలయమునంది మాజ్యోతిషరహస్యగ్రంథమును తెప్పించుకొను ప్రతివారును పరీక్షకు దరఖాస్తుచేయుటకు అర్హులే. జ్యోతిషరహస్యగ్రంథముతో పంపబడుదరఖాస్తును 20-4-23 తేదీలోపుగానే పింపి పంపించవలెను. తరువాత దరఖాస్తులు మంజూరీ చేయబడవు.

జ్యోతిషరహస్యమును రు 250-0-0. తృతీయ బహుమానము రు 116-0-0 ఇట్లన్నీ 10 బహుమానము లుండును. పరీక్ష నియమములు, పరీక్షనలినాధములు, బహుమానముల వివరములు ఇంకా మరికొన్ని భోగట్టాలు జ్యోతిషరహస్య గ్రంథమున పంపబడును. ఈ జ్యోతిషరహస్యగ్రంథము అనేకరుండిచే కొని యాడబడినది. ఒక్కపతి వెల రు 2-8-0 పుస్తకములకు 1 దిగువ చిరునామాకు (వాసిం, వి. పి. గా పంపబడును.

శ్రీకలింగ జ్యోతిషనిలయం, విజయనగరం, విశాఖపట్నం జిల్లా.

మీ జాతకము

ఒక సం॥ రమువరకు జరుగు సం॥ములు తెలుపవారిగా వ్రాయుటకు కట్టుము రూ 2/-, జీవితమంతటిలోను ఒక అంతర్వలలో వ్రాయుటకు రూ 5/-, ఇతర ప్రకారము జీవిత మంతటిలోను ప్రతి సం॥ రములో జరుగు ముఖ్యవిషయములతో వ్రాయుటకు రూ 8/-, జనన సం॥రం, నెల, వారము, గంటలు, నిమిషములు తెలుపవలెను. లేక జాతకమును పంపవలెను. అన్ని స్థలములనుండి మితిలేని యోగ్యతాపత్రముల వచ్చియున్నవి. జాతకము ఆంగ్లభాషలో వ్రాసి పంపబడును. వి. ఆర్. శ్రీనివాసయ్య, కృష్ణవిలాస ఆంగ్లహారము (ఎ) పోస్టు మైసూరు.

మలయచందనము

గనేరియా అను దేశలోగలనట్ల మౌళారము తధ్యము లేదు. పిలికాటో కని లేదు. ఎలుపు, కెలుపు, పచ్చ, అను మామూ విధముల 5 x 8 x 10 ము ను మామూ పూటలలో చూస్తును. శ్రీల దనుట వ్యాధులకు కూడ ఇది రాకే ఉపయోగము. (251) తేదీ 18 నెల 2-4-23

కంకర్ల ఫార్మసి, రాయవరం(గోదావరిజిల్లా.)